

ปฏิรูปราชการไทย เพื่อประเทศไทย และเพื่อคนไทยทั้งชาติ

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๓ เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๕๕ ISSN ๐๑๒๕-๐๙๐๖

เจ้าของ
สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
โทร. ๐-๒๒๓๑-๙๔๔๔, ๐-๒๒๓๑-๓๓๓๓ ต่อ ๒๑๓๔

สารบัญ

ที่ปรึกษา

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ
นายบุญปลุก ชายเขต
นายศุภรัชต์ โชติกาญจน
นายสีมา สีมานันท์
นายเฉลิม ศรีผดุง

บรรณาธิการ

นายบุญรอด สิงห์วัฒนาศิริ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางฉันทิพย์ จำเต็มเผด็จศึก

กองบรรณาธิการ

น.ส.เอมอร อร่ามกุล
นายเอกศักดิ์ ตรีกรณาสวัสดิ์
น.ส.วันเพ็ญ นาคแจ้ง
น.ส.เยาวลักษณ์ กุลพานิช
นายสมพงษ์ เกษตรอำนวนาย
นายวรินทร์ สุขเจริญ
น.ส.อุทุมพร เลื่องลือเจริญกิจ
นายพรชัย มาสดีตย์
นางอลิสรา ม่วงเล็ก
น.ส.เหมวดี บรรเทา

ผู้จัดการสวัสดิการ

นายพันธุ์เรือง พันธุ์หงส์

แบบปก

นางฉันทิพย์ จำเต็มเผด็จศึก

พิมพ์ที่

บริษัท สำนักพิมพ์ สัมหวาน จำกัด
โทร. ๐-๒๒๓๖-๖๕๕๐-๘ แฟกซ์ ๐-๒๒๓๘-๑๐๗๔

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อเผยแพร่งานวิชาการและความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ
๔. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการ

ต้องการให้ข้อเสนอแนะ ตามปัญหา ระเบียบราชการหรือส่งบทความ แสดงความคิดเห็น

โปรดส่งไปที่

บรรณาธิการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

บทความ

- การจัดทำกฎหมายเพื่อปรับโครงสร้างและการบริหารราชการสำนักงาน ก.พ.	๑
- อุตสาหกรรมไทยก้าวไกลสู่สากล
มนุ เสงวไพโรจน์	๓๗
- ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ :
ประวัติศาสตร์ สภาพปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหายของชาติ
จากสมัยสั้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ จวบจนถึงปัจจุบัน
ศ.ดร.วรงค์ ชันทรศรี	๔๕
- รูปแบบและวิธีการแรงงานสัมพันธ์ในภาคเอกชน (ตอนที่ ๒)
ศ.เกษมสันต์ วิลาวรรณ	๔๙
- โยนโสมนสิการ : วิธีคิดตามแนวพุทธ (ตอนที่ ๑)
ศ.พิเศษเสฐียรพงษ์ วรรณปก	๕๔
- การค้าประกัน
อนันต์ศักดิ์ อนันต์ศักดิ์	๕๙

คอลัมน์ประจำ

- จากภาพสู่ข่าว
- รางวัลนายกรัฐมนตรี
คนตามข่าว	๖๕
- เทคนิคและกลยุทธ์ในการนำ ๕ ส. ไปปฏิบัติ
สำนักงาน ก.พ.	๖๘
- มิติใหม่ ภาครัฐไทย มุมมองใหม่ จากชัยพฤกษ์
คนตามข่าว	๗๑
- มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ
มัทธนา บรรจงแท้	๗๖
- มุม "เพื่อนบุคลากร"
ว่าด้วยเรื่อง "ก.พ. ๗"
ทป.	๗๖
- ท่อไอเสีย
เทอร์โบ	๘๑
- รู้ศัพท์รู้แสง
นางกัศโล	๘๕
- อุทาหรณ์ก่อนทำผิด
เอกศักดิ์ ตรีกรณาสวัสดิ์	๘๖
- สื่อสารเรื่องการสอบ
เหมวดี บรรเทา	๙๐
- กฎ ระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้
ธงชัย เขษณาวิช	๙๒
- อินไซด์ราชการ
'นงรีพ	๙๘

การจัดทำกฎหมายเพื่อปรับโครงสร้าง

และการบริหารราชการ กระทรวงมหาดไทย

ความเป็นมา

สำนักงาน ก.พ.

การปฏิรูประบบราชการที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลชุดปัจจุบัน นับตั้งแต่ที่ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๔-๕ สิงหาคม วันที่ ๒๘ กันยายน และวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เพื่อหาข้อสรุปในการปรับโครงสร้าง และการจัดระบบบริหารภายในส่วนราชการ จากการนำผลที่ได้จากข้อเสนอแนะมาประยุกต์เข้ากับระบบบริหารงานของไทยกำหนดเป็นหลักการและแนวทางในการปรับบทบาทภารกิจ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับบทบาท ภารกิจ และจัดโครงสร้างส่วนราชการใหม่ เป็น ๑๗ กระทรวง ๑ ทบวง ซึ่งต่อมาจากการพิจารณาร่วมกันระหว่างรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และปลัดกระทรวงในสังกัด เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างภายในตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ได้มีข้อยุติเป็น ๒๐ กระทรวง ซึ่งได้เคยนำเสนอในวาระสารข้าราชการไปแล้วนั้น บัดนี้ได้มีความคืบหน้าในการดำเนินการถึงขั้นเสนอร่างกฎหมายให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและรับหลักการ ซึ่งมีรายละเอียดสาระสำคัญที่จะนำเสนอให้ผู้สนใจและติดตามเรื่องนี้ได้รับทราบ ดังนี้

จากการประชุมร่วมระหว่างนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ ในการพิจารณาดำเนินการเรื่องการปรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างและการบริหารภาครัฐ ในขั้นตอนต่อไป ที่ประชุมได้มอบหมายให้มิคณะทำงานยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ โดยมีนายมิชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานเพื่อดำเนินการยกร่างกฎหมายเพื่อรองรับการปรับบทบาท โครงสร้างและการบริหารราชการแนวใหม่ ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายเป็น ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. และนำเสนอคณะรัฐมนตรีรวม ๓ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม วันที่ ๒๖ มีนาคม และวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๕ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ส่งรัฐสภาดำเนินการต่อไป

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณารับหลักการร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่..) พ.ศ. ในวาระ ๑ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีนายปองพล อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา เป็นรองประธาน และคุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. เป็นเลขานุการ เพื่อพิจารณาคำขอแปรญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

แนวความคิดในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับ

โดยที่ ในอดีตที่ผ่านมาการบริหารราชการแผ่นดินได้บริหารงานในลักษณะที่ทำให้มีสายการบังคับบัญชาและขั้นตอนการปฏิบัติราชการค่อนข้างมาก ทำให้งานล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และไม่สามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพแก่ประชาชนได้ การจัดส่วนราชการมุ่งต่อการปฏิบัติภาระหน้าที่ที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ การจัดตั้งส่วนราชการส่วนใหญ่จึงกระทำเพื่อสนองต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการนั้นๆ โดยมิได้มีการกำหนดเป้าหมายในภาพรวม เกิดการทำงานซ้ำซ้อนในเรื่องเดียวกัน และมีลักษณะต่างคนต่างปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของตน ทำให้ส่วนราชการไม่อาจเป็นกลไกของรัฐที่จะช่วยผลักดันนโยบายการบริหารประเทศให้เป็นไปโดยรวดเร็ว

การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการใหม่จึงมีเป้าหมายเพื่อปรับระบบราชการให้มีอำนาจที่ชัดเจน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ปรับระบบการทำงานของภาครัฐให้เน้นเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในแต่ละกระทรวง และสามารถกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับ ปรับระบบงบประมาณให้เหมาะสมกับการเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการในภาพรวม ปรับปรุงให้ข้าราชการเป็นผู้มีคุณภาพสูงในการปฏิบัติงานให้กับราชการ และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ

โดยที่ระบบราชการมีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมานาน การปรับเปลี่ยนจึงต้องทำเป็นขั้นตอนเพื่อมิให้เกิดความสับสนในระยะแรก จึงมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. การกำหนดกรอบการบริหารราชการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ การบริหารราชการระหว่างรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เพื่อให้การทำงานของกระทรวงสามารถกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และหน่วยงานภายในแต่ละกระทรวงจะกำหนดการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายของกระทรวงที่กำหนดไว้ได้ โดยมีการทำงานที่ใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า การดำเนินการดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการบริหารในปัจจุบันให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันในทิศทางของการปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจของส่วนราชการในครั้งนี้ได้

๒. การจัดส่วนราชการใหม่เพื่อให้แต่ละกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ชัดเจน มุ่งต่อการพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ โดยรวมงานในส่วนที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันเพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน โดยลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนและให้สามารถบริหารงานในส่วนที่มีความสัมพันธ์กันนั้นให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ สำหรับงานที่ไม่มีความสัมพันธ์กับกระทรวงอื่นโดยตรงและที่ผ่านมาไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรจึงได้แยกจัดตั้งเป็นกระทรวงต่างหาก เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานตอบสนองต่อนโยบายการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. เพื่อปรับการแบ่งส่วนราชการใหม่ทั้งหมด

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่.) พ.ศ. มีหลักการสำคัญ ๗ หลักการ คือ

๑. การกำหนดแนวทางการบริหารราชการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ร่างมาตรา ๕/๑)

แนวทางนี้กำหนดเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติราชการ กล่าวคือในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการในเรื่องต่างๆ จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มีผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีการดำเนินการโดยมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า ลดขั้นตอนและกระจายอำนาจ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงกำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการและการสั่งการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ บทบัญญัตินี้เป็นเรื่องใหม่ที่กำหนดกรอบการทำงานของภาครัฐโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนไว้ในกฎหมาย โดยวิธีการนี้จะสามารถสร้างแนวทางการปฏิบัติราชการของข้าราชการให้เป็นไปสู่ทิศทางที่เหมาะสมทั้งการบริหารประเทศที่มีประสิทธิภาพและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒. กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดีเพื่อให้ชัดเจน และมีการกำหนดเป้าหมายและ

ผลสัมฤทธิ์ของงาน (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๑ ร่างมาตรา ๓๒)

โดยที่การบริหารราชการแนวใหม่จะมีการบริหารให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน ซึ่งสามารถวัดผลสำเร็จได้อย่างชัดเจน จึงต้องกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารในแต่ละระดับชั้นไว้ให้สามารถใช้อำนาจหน้าที่ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดดังนี้

๑) รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวง ให้สอดคล้องกับนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๐)

๒) ปลัดกระทรวง จะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานให้กับรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายของกระทรวง และเป็นผู้แปลงนโยบายเป็นแผนปฏิบัติราชการ เพื่อมอบหมายให้แต่ละส่วนราชการนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกระทรวงและจะลดบทบาทการเป็นผู้สั่งการในทุกเรื่องมาเป็นการกำกับ และติดตามเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๑)

๓) รองปลัดกระทรวง เดิมรองปลัดกระทรวงจะทำหน้าที่ช่วยเหลือปลัดกระทรวงตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ตามแนวทางใหม่ซึ่งกำหนดให้ในกระทรวงมีการจัดกลุ่มภารกิจขึ้น ซึ่งเป็นการรวมส่วนราชการต่างๆ ที่มีงานสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้การทำงานสอดคล้องมีเป้าหมายร่วมกันแต่ต้น โดยจะมีรองปลัดกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบบริหารงานกลุ่มภารกิจนั้น และเป็นผู้ปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี เพื่อเป็นการ

ลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการที่งานปฏิบัติการ
ไม่ต้องผ่านการสั่งการจากปลัดกระทรวง แต่
ปลัดกระทรวงจะทำหน้าที่กำกับให้งานเป็นไปตาม
เป้าหมาย (ร่างมาตรา ๒๑)

๔) อธิบดี จะทำหน้าที่เป็นผู้รับ
ผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการของกรมให้เกิดผล
สัมฤทธิ์ และเป็นไปตามเป้าหมายของกระทรวง
(ร่างมาตรา ๓๒)

๓. กำหนดการจัดส่วนราชการของ
กระทรวงและส่วนราชการที่อยู่ในบังคับ
บัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้อง
กับกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม และกำหนดการจัดตั้งส่วนราชการ
ของกระทรวงที่มีภารกิจโดยเฉพาะ ซึ่งมี
ผู้บังคับบัญชาเป็นระดับอธิบดีได้ (ร่างมาตรา
๑๘ วรรคสี่)

ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
เป็นส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและ
หัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติ
ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยไม่ต้อง
รายงานผ่านปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งแต่เดิม
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕ ได้บัญญัติให้เห็น
สถานภาพของส่วนราชการเหล่านี้ในลักษณะที่
อิสระจากการบริหารของสำนักนายกรัฐมนตรี จึง
ได้กำหนดความชัดเจนของสถานภาพของส่วน
ราชการดังกล่าวไว้ในกฎหมายปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม

นอกจากนี้ ได้บัญญัติเพิ่มเติมให้
กระทรวง ที่มีลักษณะงานภายในแตกต่างจาก
กระทรวงทั่วไป อาจแบ่งส่วนราชการตามภาระ
หน้าที่ โดยไม่เป็นกรมและมีผู้บังคับบัญชาของ

ส่วนราชการดังกล่าวเป็นอธิบดี หรือตำแหน่งที่
เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีก็ได้ การ
เพิ่มความในวรรคนี้มีเจตนารมณ์ว่า เพื่อให้การ
บริหารงานสามารถปรับตัวได้กับนโยบายใหม่
และสามารถจัดสรรบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานใน
ภารกิจนั้นให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยไม่จำเป็นต้อง
แบ่งส่วนราชการเป็นกรม ซึ่งจะทำให้มีส่วน
ราชการมากเกินไป จึงกำหนดให้สามารถจัดส่วน
ราชการที่มีใช้กรม แต่สามารถบริหารงานได้ใน
ลักษณะเดียวกัน

๔. กำหนดให้ส่วนราชการในกระทรวง
มีการวางแผนและประสานกิจกรรมการใ้
งบประมาณ และทรัพยากรร่วมกัน (ร่าง
มาตรา ๑๙/๑)

ในแนวทางการบริหารรูปแบบใหม่
กระทรวงจะเป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์การบริหาร
หลักที่จะกำหนดนโยบายและเป้าหมายการปฏิบัติ
งานของทุกส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง ซึ่งโดย
วิธีการนี้ทำให้การบริหารในรูปแบบใหม่ต้องทำงาน
ในลักษณะที่ทุกส่วนราชการจะร่วมกันกำหนด
เป้าหมายการทำงาน และกำหนดผลผลิตของ
กระทรวงที่สอดคล้องกัน ดังนั้น ในการทำงานจึง
กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการทุกระดับภายใน
กระทรวงต้องมีการวางแผนและประสานการทำ
กิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในกรณีนี้จะสามารถใช้
ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ด้วยกัน อย่างมี
ประสิทธิภาพสูงสุดขึ้นได้ และการใช้งบประมาณ
จึงคำนึงถึงความคุ้มค่าของการปฏิบัติงานตาม
ภาระหน้าที่ของกระทรวง มิใช่ถือเป็นงบประมาณ
ของกรมใดกรมหนึ่งต่างหากออกไป ซึ่งจะเกิดการ
ใช้งบประมาณที่ไม่ประหยัดขึ้นได้

๕. กำหนดให้มีการมอบอำนาจการ
ทำนิติกรรมและการฟ้องคดีเพื่อเป็นการลด
ขั้นตอน และกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น (ร่าง
มาตรา ๓๘ วรรคห้า)

ในปัจจุบันพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดินฯ ได้กำหนดให้มีการ
มอบอำนาจในทางปกครองได้อยู่แล้ว แต่ในการ
ปฏิบัติราชการมีการปฏิบัติงานเกี่ยวพันในทางแพ่ง
ซึ่งได้แก่การทำนิติกรรมและการฟ้องคดีอยู่ด้วย
ซึ่งที่ผ่านมาถือหลักการเป็นตัวแทนนิติบุคคลใน
ทางแพ่ง ทำให้มีปัญหาในการมอบอำนาจทั่วไป
ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
และให้มีการกระจายความรับผิดชอบ จึงบัญญัติ
ให้ชัดเจนว่า ให้มีการมอบอำนาจครอบคลุมถึง
กรณีดังกล่าวด้วย

๖. กำหนดการบริหารราชการในต่าง
ประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติราชการในต่าง
ประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
(หมวด ๗ การบริหารราชการในต่างประเทศ)

หลักการนี้มีสาระสำคัญ คือ

๑) กำหนดให้มีหมวดที่ว่าด้วย การ
บริหารราชการในต่างประเทศในพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อให้
เป็นไปตามที่ยึดถือปฏิบัติกันมานานในประเทศ
และประเพณีปฏิบัติทางการทูตที่กำหนดให้หัวหน้า
คณะผู้แทนเป็นผู้มีอำนาจเต็มในการปฏิบัติหน้าที่
แทนรัฐบาลทั้งปวง และเพื่อคุ้มครองรักษาประโยชน์
ของประเทศไทยและคนไทย การกระทำใดๆ อันจะ
มีผลผูกพันต่อประเทศไทยและคนไทย จึงต้อง
กระทำโดยหัวหน้าคณะผู้แทน

๒) กำหนดให้หัวหน้าคณะผู้แทน
(ข้าราชการสังกัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้
รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทน
ตามระเบียบพิธีการทูตหรือระเบียบพิธีการกงสุล)
เป็นผู้บริหารราชการในต่างประเทศ โดยรับนโยบาย
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล
คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติการ
ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการในต่างประเทศ
และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบุคคลในคณะผู้แทน

๓) ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าคณะผู้แทนหรือผู้ดำรงตำแหน่งใด อัน
เป็นบุคคลในคณะผู้แทน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติ
ราชการได้ ให้บุคคลในคณะผู้แทนบุคคลอื่นเป็น
ผู้รักษาราชการแทนโดยให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่กรณีเป็นเรื่อง
ประเพณีปฏิบัติทางการทูตและทางกงสุลให้
เป็นไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด
นอกจากนี้ การรักษาราชการแทนดังกล่าวจะไม่
ใช้กับข้าราชการทหารด้วย

๔) กำหนดให้ส่วนราชการต่างๆ อาจ
มอบอำนาจให้กับหัวหน้าคณะผู้แทนปฏิบัติ
ราชการแทนได้ ซึ่งหัวหน้าคณะผู้แทนอาจมอบ
อำนาจต่อให้บุคคลในคณะผู้แทนได้ตามระเบียบ
ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หลักการนี้จะช่วยส่งเสริมการบริหาร
ราชการในต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
สามารถฉีกกำลังกันทำงานในทิศทางที่มุ่งสู่
เป้าหมายหลักของประเทศ ซึ่งในการดำเนินการ
ดังกล่าวต้องการความรวดเร็วสอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นและจะเป็นประโยชน์
ต่อการปรับตัวของหน่วยงานในประเทศให้ทำงาน
อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปด้วย

๗. กำหนดหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบ ในการปรับปรุงส่วนราชการและการบริหาร ราชการ (ส่วนที่ ๔ คณะกรรมการพัฒนาและ จัดระเบียบราชการ)

โดยที่ ในการจัดระบบราชการเพื่อ
ปรับปรุงบทบาทและโครงสร้างของภาคราชการ
นั้นจำเป็นต้องมีการพิจารณาดำเนินการอย่าง
ต่อเนื่อง ทั้งในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละ
ส่วนราชการให้เหมาะสมมีความสัมพันธ์กัน
กำหนดการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่เพื่อลดขนาดของ
ส่วนราชการ กำหนดวิธีการทำงานของข้าราชการ
และการปรับปรุงคุณภาพของข้าราชการ และ
ดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้อยู่ในกรอบ
การบริหารราชการที่ดี จึงจำเป็นต้องมีองค์กร
ทำหน้าที่ดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้การปรับปรุง
บทบาทและโครงสร้างส่วนราชการเป็นผลสำเร็จ
ได้อย่างจริงจัง โดยจัดให้มีคณะกรรมการพัฒนา
และจัดระเบียบราชการขึ้นเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.

การปรับปรุงพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม ขึ้นใหม่ทั้งฉบับ มีจุดมุ่งหมาย
ที่จะกำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง
ให้มีเป้าหมายที่ชัดเจน และลดความซ้ำซ้อนการ
ปฏิบัติงานโดยแย่งงานเฉพาะด้านออกจากความ
รับผิดชอบหลักของกระทรวงเดิม ซึ่งมีสาระสำคัญ
ดังนี้

๑. ยกเลิกกระทรวง ทบวง กรม ตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.
๒๕๓๔ และ ฉบับที่ ๒-๒๓

๒. กระทรวงที่มีการปรับปรุงภารกิจ
บางส่วนแต่ยังใช้ชื่อเดิมมี ๑๑ กระทรวง คือ
สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวง
การคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวง
พาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

๓. กระทรวงที่มีการปรับภารกิจและ
เปลี่ยนชื่อกระทรวงให้สอดคล้องกับภารกิจมี ๓
กระทรวง คือ กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ
กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

๔. กระทรวงที่จัดตั้งขึ้นใหม่มี ๖ กระทรวง
คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงพลังงาน และกระทรวงวัฒนธรรม

๕. ในการแบ่งส่วนราชการครั้งนี้ สำนัก
นายกรัฐมนตรีได้โอนงานของส่วนราชการต่างๆ
ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งเป็น
งานส่วนหนึ่งของกระทรวงต่างๆ ที่จัดตั้งใหม่ไป
ไว้รวมกัน โดยไม่อยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรีอีก เช่น
สำนักงานนโยบายและแผนการจราจร โอนไปอยู่
ในกระทรวงคมนาคม เป็นต้น และสำนักนายกรัฐมนตรีจะเหลือเพียงหน่วยงานด้านบริหารงาน
กลางเพื่อเป็นหน่วยงานสนับสนุนการกำหนด
นโยบายของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี
เป็นต้น

๖. ในส่วนของกระทรวงยังคงให้แบ่ง
ส่วนราชการเป็นกรม เพื่อให้ฐานะของส่วนราชการ

และข้าราชการต่างๆ ยังคงเป็นเช่นเดิม มิให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติราชการในชั้นนี้ (แนวทางในอนาคตอาจไม่มีส่วนราชการระดับกรม แต่ใช้การบริหารในรูปกลุ่มภารกิจ **cluster** เป็นหลัก เพื่อให้สามารถสนับสนุนการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะนี้ยังเป็นขั้นตอนแรกจึงเพียงแต่ปรับอำนาจหน้าที่ และกำหนดบทบาทการบริหารงานเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนในอนาคต)

๗. เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับแนวความคิดในการปฏิรูประบบราชการในครั้งนี้อย่างต้องการให้มีการจัดกลุ่มงานที่มีความสัมพันธ์กันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานให้มีเป้าหมายที่สอดคล้องกัน และประหยัดทรัพยากรที่อาจใช้ร่วมกันได้ โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ในการแบ่งส่วนราชการของกระทรวง ที่มีลักษณะดังกล่าวจึงกำหนดให้กรมที่มีการปฏิบัติงานสัมพันธ์กันอยู่ในกลุ่มภารกิจเดียวกัน ซึ่งในการบริหารงานของกระทรวงจะสามารถกำหนดนโยบายและเป้าหมายร่วมกันของกรมที่อยู่ในกลุ่มภารกิจเดียวกันนั้นได้

๘. สำหรับกระทรวงศึกษาธิการนั้น เนื่องจากการพิจารณาปรับปรุงกระทรวงใหม่เห็นว่างานด้านวัฒนธรรมเป็นงานสำคัญที่เชื่อมโยงทั้งการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชน การรักษาพื้นฐานแนวความคิดของสภาพสังคม และสนับสนุนการท่องเที่ยว จึงควรแยกเป็นกระทรวงโดยเฉพาะ เพื่อให้พัฒนางานด้านนี้อย่างเต็มที่ โดยมีไซเป็นงานที่แฝงอยู่ในหน้าที่ของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง ซึ่งทำให้ไม่อาจพัฒนางานได้อย่างเต็มที่ และเมื่อแยกกระทรวงวัฒนธรรมออกมาแล้ว ทำให้ต้องปรับปรุงกระทรวงศึกษาธิการใหม่

โดยเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. อีกฉบับหนึ่ง เพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกัน ดังนั้น การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการจึงมิได้กำหนดในร่างนี้ แต่เป็นไปตามกฎหมายการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะกำหนดต่างหากโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกเพื่อมิให้การบริหารขาดตอน จึงยังคงมีอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการจัดส่วนราชการกระทรวงศึกษาธิการเสร็จ

๙. กำหนดบทเฉพาะกาลให้มีการโอนกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิหนี้ และภาระผูกพันของส่วนราชการเดิมที่ถูกยกเลิกไปเป็นของส่วนราชการใหม่ส่วนรายละเอียดของสิ่งที่จะโอนไป กำหนดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในการนี้ โดยที่การเปลี่ยนชื่อส่วนราชการใหม่และอำนาจหน้าที่ใหม่ จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่กล่าวถึงส่วนราชการนั้นให้สอดคล้องกันด้วย และเมื่อเป็นเพียงการแก้ไขให้ถูกต้องตามความเป็นจริง เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยมิได้เปลี่ยนสาระของกฎหมายจึงให้แก้ไขได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อดีในการปรับปรุงพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ

๑. มีการกำหนดกรอบการปฏิบัติราชการที่ชัดเจนว่าต้องใช้วิธีการบริหารราชการที่ดี ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ข้าราชการปฏิบัติงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

และมีผู้รับผิดชอบชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ (เปรียบเทียบกับปัจจุบันที่ไม่มีกรอบการปฏิบัติงานทำให้แต่ละส่วนราชการปฏิบัติงานตามบทบาทของตน โดยขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในแง่การบริหารราชการที่ดี ซึ่งต่อไปเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้วทุกส่วนราชการ มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติงานมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานนั้น)

๒. มีการกำหนดขอบเขตภารกิจของคณะรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี อย่างชัดเจนตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การแปลงนโยบายเป็นแผนปฏิบัติการ และการปฏิบัติราชการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (เปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งมีจุดอ่อนที่หัวหน้าส่วนราชการต่างมีอำนาจโดยเฉพาของตนเอง ทำให้ขาดเป้าหมายหลักของกระทรวง ซึ่งมีผลทำให้การทำงานตามนโยบายไม่เกิดผลสำเร็จ)

๓. มีการกำหนดส่วนราชการใหม่ โดยคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน โดยให้ส่วนราชการ ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้กระทรวงสามารถกำหนดเป้าหมายการ

ทำงานในภาพรวมได้ และส่วนราชการภายในกระทรวงจะสามารถปฏิบัติงานร่วมกัน โดยสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดและลดภาระค่าใช้จ่ายที่ซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานนั้น (เปรียบเทียบกับปัจจุบัน ซึ่งมีการทำงานที่ซ้ำซ้อนไม่มีจุดร่วมในการทำงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย)

๔. ในส่วนของประชาชนนั้น เมื่อมีการปรับปรุงส่วนราชการใหม่ โดยรวมส่วนราชการที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกระทรวงเดียวกัน ทำให้สามารถรวมงานการให้บริการแก่ประชาชนไว้ในที่เดียวกันได้ จะเป็นการลดขั้นตอนการติดต่อราชการให้แก่ประชาชน และทำให้การบริการเป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๕. การกำหนดให้การบริหารราชการแนวใหม่ ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของงาน ทำให้มีเป้าหมายในการปฏิบัติราชการ ที่ชัดเจนในแต่ละปี ซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่า นโยบายของแต่ละกระทรวงจะดำเนินการอย่างไร และจะมีผลสำเร็จเป็นประโยชน์เพียงใด

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

เหตุผล

โดยที่ระบบราชการนั้นเป็นกลไกสำคัญของประเทศในอันที่จะผลักดันให้แนวทางการบริหารประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ รวมทั้งการดำเนินการตามแนวนโยบายของรัฐเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม การจัดกลไกของระบบราชการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการหลายครั้ง แต่ยังคงให้มีการปฏิบัติราชการตามโครงสร้างการบริหารที่ไม่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก และส่วนราชการต่างๆ มิได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันและจัดกลไกการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชน แนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบราชการทั้งระบบ โดยการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มงานเดียวกัน ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่สำคัญในการปรับระบบการทำงานในรูปกลุ่มภารกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนกัน เมื่อจัดส่วนราชการใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้แล้วจะมีผลทำให้แนวทางการรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ มีเป้าหมายที่ชัดเจนซึ่งจะสามารถปรับปรุงการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพในระยะต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- (๑๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๑๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๑๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๑๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๑๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๑๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๑๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๑๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๒๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๔ ให้นำกรรฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีกระทรวง และส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานกรรฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- (๖) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๘) กระทรวงคมนาคม
- (๙) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๑๑) กระทรวงพลังงาน
- (๑๒) กระทรวงพาณิชย์
- (๑๓) กระทรวงมหาดไทย
- (๑๔) กระทรวงยุติธรรม
- (๑๕) กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ
- (๑๖) กระทรวงวัฒนธรรม

- (๑๗) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๘) กระทรวงศึกษาธิการ
- (๑๙) กระทรวงสาธารณสุข
- (๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

หมวด ๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๖ สำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เสนอแนะนโยบายและวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง รับผิดชอบการบริหารราชการทั่วไป และราชการเกี่ยวกับการงบประมาณ ระบบราชการ การบริหารงานบุคคล กฎหมายและการพัฒนากฎหมาย การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่มีได้อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๗ สำนักนายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(ก) ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

- (๑) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (๓) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (๔) สำนักงบประมาณ
- (๕) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๗) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ข) ส่วนราชการอื่น

- (๙) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๐) กรมประชาสัมพันธ์
- (๑๑) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมวด ๒
กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ การรักษาสถาบันระบอบประชาธิปไตย สันติสุข การพัฒนาประเทศ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๙ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

หมวด ๓
กระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การระงับการ กิจการหารายได้ ที่รัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและพัฒนาธุรกิจวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑ กระทรวงการคลัง มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กลุ่มภารกิจด้านทรัพย์สินและหนี้สิน
- (๔) กรมธนารักษ์
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ
- (๖) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
กลุ่มภารกิจด้านรายได้
- (๗) กรมศุลกากร
- (๘) กรมสรรพสามิต

- (๙) กรมสรรพากร
- กลุ่มภารกิจด้านรายจ่าย
- (๑๐) กรมบัญชีกลาง

หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๓ กระทรวงการต่างประเทศ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการกงสุล
- (๔) กรมพิธีการทูต
- (๕) กรมยุโรป
- (๖) กรมวิเทศสหการ
- (๗) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (๘) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๙) กรมสารนิเทศ
- (๑๐) กรมองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๑) กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- (๑๒) กรมอาเซียน
- (๑๓) กรมเอเชียตะวันออก
- (๑๔) กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

หมวด ๕
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๔ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬาและนันทนาการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
- (๔) สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว

หมวด ๖
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (๓) กรมบริการสวัสดิการสังคม
- (๔) สำนักงานการพัฒนาสังคม
- (๕) สำนักงานส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นธรรมของหญิงชาย
- (๖) สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์กลุ่มเปราะบางพิเศษ
- (๗) สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เด็กและเยาวชน

หมวด ๗
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๑๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ระบบสหกรณ์ รวมตลอดทั้งกระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- (๔) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์
- (๗) กรมวิชาการเกษตร
กลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต
- (๘) กรมชลประทาน
- (๙) กรมพัฒนาที่ดิน
- (๑๐) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์
- (๑๑) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (๑๒) กรมส่งเสริมการเกษตร
- (๑๓) กรมส่งเสริมสหกรณ์

หมวด ๘
กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๐ กระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่งและการวางแผนจราจร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การออกใบอนุญาต และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๑ กระทรวงคมนาคม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
 - (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
 - (๓) สำนักงานเศรษฐกิจการขนส่ง
 - (๔) กรมอุตุนิยมวิทยา
กลุ่มภารกิจด้านการขนส่งทางบก
 - (๕) กรมการขนส่งทางบก
 - (๖) กรมทางหลวงชนบท
 - (๗) กรมทางหลวงแผ่นดิน
กลุ่มภารกิจด้านการขนส่งทางน้ำ
 - (๘) กรมการขนส่งทางน้ำ
กลุ่มภารกิจด้านการขนส่งทางอากาศ
 - (๙) กรมการขนส่งทางอากาศ
- ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (๑๐) สำนักงานนโยบายและแผนการจราจร

หมวด ๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ
- (๔) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๕) กรมทรัพยากรธรณี
- (๖) กรมทรัพยากรน้ำ

- (๗) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- (๘) กรมป่าไม้
- กลุ่มภารกิจด้านสิ่งแวดล้อม
- (๙) กรมควบคุมมลพิษ
- (๑๐) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

หมวด ๑๐

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๔ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนส่งเสริมพัฒนา และดำเนินกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๕ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมไปรษณีย์โทรเลข

หมวด ๑๑

กระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๖ กระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา พัฒนา และบริหารจัดการพลังงาน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพลังงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๗ กระทรวงพลังงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

- (๔) กรมธุรกิจพลังงาน
- (๕) กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน
- (๖) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

หมวด ๑๒
กระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๘ กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้าและธุรกิจบริการการคุ้มครองผู้บริโภคและทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๙ กระทรวงพาณิชย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- กลุ่มภารกิจด้านการค้าภายในประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) กรมการประกันภัย
- (๖) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- (๗) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- กลุ่มภารกิจด้านการค้าต่างประเทศ
- (๘) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๙) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- (๑๐) กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

หมวด ๑๓
กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๐ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงภายใน การบำบัดทุกข์บำรุงสุข การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน กิจกรรมสาธารณภัย

และพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๑ กระทรวงมหาดไทย มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

กลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

(๓) กรมการปกครอง

(๔) กรมที่ดิน

กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๕) กรมการพัฒนาชุมชน

(๖) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กลุ่มภารกิจด้านสาธารณสุขและพัฒนาเมือง

(๗) กรมการผังเมืองและโยธาธิการ

(๘) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หมวด ๑๔

กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๒ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความยุติธรรมในสังคม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๓ กระทรวงยุติธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรมบังคับคดี

กลุ่มภารกิจเสริมสร้างและอำนวยความยุติธรรม

(๔) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(๕) กรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๖) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย

(๗) กรมคุมประพฤติ

(๘) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

(๙) กรมราชทัณฑ์

ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี

(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(๑๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

หมวด ๑๔

กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ

มาตรา ๓๔ กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ

มาตรา ๓๕ กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาอาชีพและมาตรฐานแรงงาน

(๓) กรมการจัดหางาน

(๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

(๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(๖) สำนักงานประกันสังคม

หมวด ๑๖

กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๖ กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๗ กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมศิลปากร
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

หมวด ๑๗

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๘ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนส่งเสริม และพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๙ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- (๔) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

หมวด ๑๘

กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๐ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริม และประสานงานการศาสนา ส่งเสริมและประสานงานศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ศึกษาธิการหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๑ การจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๑๙
กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๒ กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย การฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๓ กระทรวงสาธารณสุข มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์และการสาธารณสุข
- (๓) กรมการแพทย์
- (๔) กรมควบคุมโรค
- (๕) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- (๖) กรมสุขภาพจิต
- (๗) กรมอนามัย
- กลุ่มภารกิจด้านบริการสุขภาพ
- (๘) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๙) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

หมวด ๒๐
กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

มาตรา ๔๔ กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาผู้ประกอบการและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจ หน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

มาตรา ๔๕ กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี

- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
กลุ่มภารกิจด้านกำกับตรวจสอบกระบวนการผลิต
- (๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (๕) กรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ
- (๗) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- (๘) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมวด ๒๑

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

มาตรา ๔๖ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักราชเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์
 - (๒) สำนักพระราชวัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการพระราชวัง ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์
 - (๓) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
 - (๔) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยและอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
 - (๕) ราชบัณฑิตยสถาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ทางวิชาการ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
 - (๖) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
 - (๗) สำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาทั้งปวง ดำเนินคดีแพ่ง และให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) มีฐานะเป็นกรมอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี
- ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๗) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๔๗ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพัน ทั้งปวง ของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นของกระทรวง กรม หรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นใดจะโอนไปเป็นของส่วนราชการใด ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของ คณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๘ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง ทบวง กรม และ ส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง กรมหรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนด ให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๙ บรรดาอำนาจหน้าที่ที่มีบทกฎหมายกำหนดให้เป็นของส่วนราชการที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ หรือของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ให้โอนไปเป็นของส่วนราชการ หรือ ของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในการโอนอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการตามกฎหมายใด หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ให้กระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยในพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขให้ส่วนราชการที่ถูกยุบเลิก รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนราชการนั้น ยังคงมีอำนาจหน้าที่เดิมต่อไป เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการให้มีความต่อเนื่องกันก็ได้

ให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาตามมาตรานี้มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบรรดาบทกฎหมายในส่วนที่ เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงอุตสาหกรรมของกระทรวงที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ และรัฐมนตรีช่วยว่าการของกระทรวงดังกล่าว เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ และรัฐมนตรีช่วยว่าการที่เกี่ยวข้องของกระทรวงตามมาตรา ๕ ตามลำดับ จนกว่าจะมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีใหม่

มาตรา ๕๑ ให้เปลี่ยนชื่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานตามพระราชบัญญัตินี้ และให้บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ให้หมายความว่าถึงสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้กระทรวงศึกษาธิการยังคงมีส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไป เว้นแต่ส่วนราชการใดของกระทรวงศึกษาธิการที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในสังกัดของกระทรวง ทบวง กรมอื่นแล้ว

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีฐานะเป็นกรมอยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ให้ทบวงมหาวิทยาลัยและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ ยังคงเป็นทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อไป และให้มีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และข้าราชการในทบวงมหาวิทยาลัย และในส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดแนวทางการบริหารราชการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (เพิ่มมาตรา ๕/๑)
- (๒) กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เพื่อให้ชัดเจน และมีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๒)
- (๓) กำหนดการจัดส่วนราชการของกระทรวงและส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกำหนดการจัดตั้งส่วนราชการของกระทรวงที่มีภารกิจโดยเฉพาะซึ่งมีผู้บังคับบัญชาเป็นระดับอธิบดีได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๙ และเพิ่มมาตรา ๑๘ วรรคสี่)
- (๔) กำหนดให้ส่วนราชการในกระทรวงมีการวางแผนและประสานกิจกรรมการใช้งบประมาณและทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และบรรลุเป้าหมายของกระทรวง (เพิ่มมาตรา ๑๖ วรรคห้า และมาตรา ๑๙/๑)
- (๕) กำหนดให้มีการมอบอำนาจการดำเนินการและการฟ้องคดีเพื่อเป็นการลดขั้นตอนและกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น (เพิ่มมาตรา ๓๘ วรรคห้า)
- (๖) กำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติราชการในต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว (เพิ่มหมวด ๗ การบริหารราชการในต่างประเทศ)
- (๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการเพื่อรับผิดชอบในการปรับปรุงส่วนราชการและการบริหารราชการ (เพิ่มส่วนที่ ๔ คณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการ)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบบริหารราชการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจนมีการอบการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับกำหนดยุทธศาสตร์และการปฏิบัติราชการ และเพื่อให้กระทรวงสามารถจัดการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ จึงกำหนดให้มีรูปแบบการบริหารใหม่ โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติและกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วนราชการต่างๆ ที่มีงานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันได้ และมีผู้รับผิดชอบกำกับการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรง เพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงานและการใช้งบประมาณ เพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมายของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และสมควรกำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ นอกจากนี้ สมควรให้มีคณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการเพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มีการจัดระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล และการตรวจ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในสำนักนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติหรือที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา โดยจะให้มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ในสำนักนายกรัฐมนตรี อาจมีส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“ให้นำความในมาตรา ๑๙/๑ มาใช้บังคับแก่ราชการของสำนักนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและส่วนราชการที่มีได้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“ในกระทรวงจะตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งส่วนราชการเพื่อรับผิดชอบภาระหน้าที่ใดโดยเฉพาะ แทนกรมใดกรมหนึ่ง โดยมีผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการดังกล่าวเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดีก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่สำหรับส่วนราชการนั้นเช่นเดียวกับอธิบดี”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ กระทรวงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหนึ่งๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนการจัดระเบียบราชการในกระทรวงที่เกี่ยวกับการทหารและการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๑๙/๑ ให้ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวงที่รับผิดชอบกลุ่มภารกิจและหัวหน้าส่วนราชการ ตั้งแต่ระดับกรมขึ้นไป วางแผนและประสานกิจกรรมให้มีการใช้ทรัพยากรของส่วนราชการต่างๆ ในกระทรวงร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และบรรลุเป้าหมายของกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าส่วนราชการและผู้รับผิดชอบกลุ่มภารกิจ ดังกล่าวจะมีมติให้นำงบประมาณของแต่ละส่วนราชการที่ได้รับจัดสรรมาดำเนินการและใช้จ่ายร่วมกัน หรือในกรณีที่มี งบประมาณเหลือจ่ายในส่วนราชการหนึ่ง หรือหมดความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมใด จะมี มติให้นำงบประมาณดังกล่าวไปสมทบหรือใช้ในการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมอื่นภายในกระทรวงเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มติตามวรรคสองเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในกระทรวงหนึ่งให้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง คนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงาน ในกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติหรือที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา โดยจะให้รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม แต่มิได้สังกัดกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปฏิบัติราชการแทนก็ได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกระทรวงให้มีปลัดกระทรวงคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวง เสนอแนะการจัดทำนโยบายต่อรัฐมนตรี แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ กำกับการทำงานของส่วนราชการในกระทรวงให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ และประสานการปฏิบัติงานของส่วนราชการในกระทรวงให้มีเอกภาพสอดคล้องกัน รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง

(๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในกระทรวงรองจากรัฐมนตรี

(๓) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ สำนักงานปลัดกระทรวง

ในการปฏิบัติราชการของปลัดกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะให้มีรองปลัดกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติราชการตามที่ปลัดกระทรวงมอบหมายก็ได้

กระทรวงใดจัดการกิจของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงกันไว้เป็นกลุ่มภารกิจ ให้แต่ละกลุ่ม ภารกิจมีรองปลัดกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบราชการและบังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจนั้น โดยปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี แต่ต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อปลัดกระทรวงตามระยะเวลาที่ ปลัดกระทรวงกำหนด โดยจะให้มีผู้ช่วยปลัดกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

กระทรวงใดมิได้จัดให้มีกลุ่มภารกิจ และมีปริมาณงานมาก จะให้มีรองปลัดกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติราชการเพิ่มขึ้นเป็นสองคนก็ได้

ในกรณีที่กระทรวงใดมีการจัดกลุ่มภารกิจ ให้อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่เกี่ยวกับราชการของ ส่วนราชการในกลุ่มภารกิจเป็นอำนาจหน้าที่ของรองปลัดกระทรวงซึ่งรับผิดชอบราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่ง ส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้น

ในกรมหนึ่งมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้ เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และในกรณีที่มิใช่กฎหมาย อื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิบดีไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึง ถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ และนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

ในกรมหนึ่งจะให้มีรองอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากอธิบดีและช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการก็ได้ รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีกำหนดหรือมอบหมาย”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“ให้นำบทบัญญัติมาตรานี้มาใช้บังคับแก่การมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมผูกพันกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งการมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนกระทรวง ทบวง กรมด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๗ การบริหารราชการในต่างประเทศ มาตรา ๕๐/๑ มาตรา ๕๐/๒ มาตรา ๕๐/๓ มาตรา ๕๐/๔ มาตรา ๕๐/๕ และมาตรา ๕๐/๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“หมวด ๗ การบริหารราชการในต่างประเทศ

มาตรา ๕๐/๑ ในหมวดนี้

“คณะผู้แทน” หมายความว่า ส่วนราชการในต่างประเทศ ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล สถานรองกงสุล ส่วนราชการของกระทรวงการต่างประเทศซึ่งเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น และปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ และคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ

“บุคคลในคณะผู้แทน” หมายความว่า ข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือข้าราชการฝ่ายทหารประจำการในต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะผู้แทน

“หัวหน้าคณะผู้แทน” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกระทรวงการต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนตามระเบียบพิธีการทูตหรือระเบียบพิธีการกงสุล ในกรณีของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ ให้หมายความว่า ข้าราชการสังกัดส่วนราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ

“รองหัวหน้าคณะผู้แทน” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าคณะผู้แทน ในกรณีของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การระหว่างประเทศ ให้หมายความว่า ข้าราชการสังกัดส่วนราชการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในลักษณะเดียวกัน

มาตรา ๕๐/๒ ให้หัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติภารกิจให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการในต่างประเทศเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศในความรับผิดชอบ และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบุคคลในคณะผู้แทน และให้มีรองหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าคณะผู้แทนก็ได้

หัวหน้าคณะผู้แทนอาจมอบอำนาจให้บุคคลในคณะผู้แทนปฏิบัติราชการแทนตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๐/๓ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนหรือผู้ดำรงตำแหน่งได้อันเป็นบุคคล
ในคณะผู้แทน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้การรักษาราชการแทนเป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
เว้นแต่การดำเนินการเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติทางการทูตและทางกงสุล ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด
ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับข้าราชการฝ่ายทหารประจำการในต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งในคณะผู้แทน

มาตรา ๕๐/๔ หัวหน้าคณะผู้แทนมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี
สั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บังคับบัญชาบุคคลในคณะผู้แทน เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ให้หัวหน้าคณะผู้แทนแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติราชการของบุคคลใน
คณะผู้แทน เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการต้นสังกัดเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการ
เลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๕๐/๕ ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๘ (๒) ถึง (๗) อาจมอบอำนาจเป็นหนังสือให้หัวหน้า
คณะผู้แทนปฏิบัติราชการแทนได้

เมื่อมีการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งโดยชอบแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และ
จะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้อื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่เป็นการมอบอำนาจต่อไปให้บุคคลในคณะผู้แทนตามระเบียบที่
คณะรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อได้มีการมอบอำนาจแล้ว หัวหน้าคณะผู้แทนมีหน้าที่กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติราชการของ
ผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้

มาตรา ๕๐/๖ การที่กระทรวง ทบวง กรม จะมอบอำนาจหรือมีคำสั่งใดที่เกี่ยวข้องไปยังหัวหน้า
คณะผู้แทน ให้แจ้งผ่านกระทรวงการต่างประเทศ"

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๔ คณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการ มาตรา
๗๑/๑ มาตรา ๗๑/๒ มาตรา ๗๑/๓ มาตรา ๗๑/๔ และมาตรา ๗๑/๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“ส่วนที่ ๔

คณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการ

มาตรา ๗๑/๑ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ร.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีหนึ่งคนที่นายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นรองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกแปดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในทางด้านนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือวิทยาการจัดการ จากภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยสามคนต้องทำงานเต็มเวลา

เลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๗๑/๒ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง และค่าตอบแทนของ ก.พ.ร. ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

องค์ประชุมและวิธีการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ร. กำหนด

มาตรา ๗๑/๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการขึ้นเป็นส่วนราชการภายในอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙ วรรคสาม เพื่อรับผิดชอบในงานเลขานุการของ ก.พ.ร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.พ.ร. กำหนด โดยมีเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ

มาตรา ๗๑/๔ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ทั้งนี้ โดยรวมถึงโครงสร้าง ระบบบุคลากร มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ค่าตอบแทน และระเบียบวิธีปฏิบัติราชการอื่น

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นหน่วยงานอิสระและมีได้อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหารตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ

(๓) รายงานต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีการดำเนินการขัดหรือไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕/๑

(๔) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้ง การรวม การโอน การยุบเลิก การกำหนดชื่อ การเปลี่ยนชื่อ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการอื่น

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ดำเนินการให้มีการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป รวมตลอดทั้งการฝึกอบรม

(๗) ติดตาม ประเมินผล และแนะนำเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

(๘) ติดตามและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มติของคณะกรรมการตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามที่มอบหมาย และจะกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนอื่นด้วยก็ได้

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗๑/๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนพัฒนาและจัดระเบียบราชการ" โดยในวาระเริ่มแรกให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรงบประมาณเป็นเงินหนึ่งร้อยล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาและจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

การใช้จ่าย และวิธีการใช้จ่ายเงินกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ร. กำหนด"

มาตรา ๑๖ ให้ ก.พ.ร. ดำเนินการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงโครงสร้างและกลุ่มภารกิจ การแบ่งส่วนราชการเป็นองค์การมหาชน หรือองค์การอิสระและระบบบุคลากรตามมาตรา ๗๑/๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้แก้ไขคำว่า "สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน" และคำว่า "สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี" ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า "สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาและจัดระเบียบราชการ" และเป็นคำว่า "สำนักงานรัฐมนตรี" ตามลำดับทุกแห่ง

มาตรา ๑๘ ให้ดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ร. และจัดตั้งสำนักงาน ก.พ.ร. ตามมาตรา ๗๑/๑ และกองทุนตามมาตรา ๗๑/๕ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลขาธิการ ก.พ. ทำหน้าที่เลขาธิการ ก.พ.ร. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนขึ้นใหม่ ซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายในสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ความในวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๒๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนรองปลัดกระทรวง ไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งรองปลัดกระทรวงในกระทรวงต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ให้ ก.พ. ดำเนินการให้กระทรวงนั้นๆ มีจำนวนตำแหน่งรองปลัดกระทรวงตามวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๒๑ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ตำแหน่งผู้ช่วยปลัดกระทรวงด้วยโดยอนุโลม

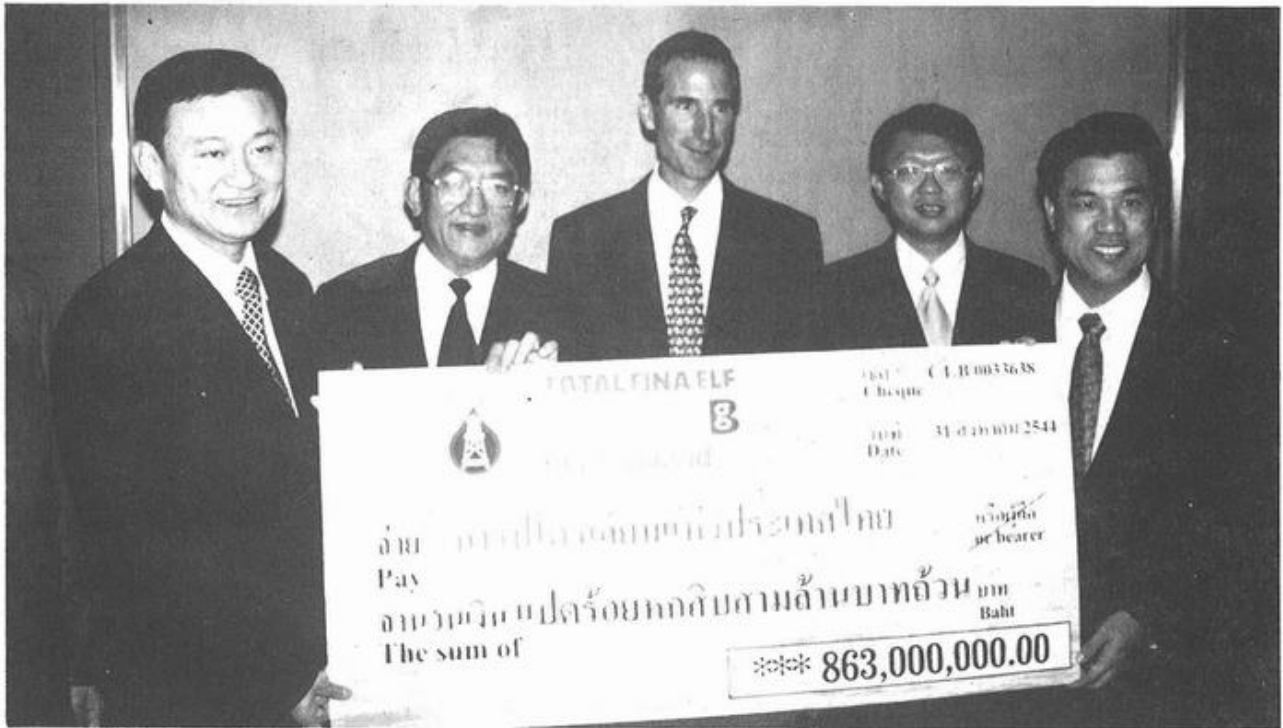
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อุตสาหกรรมไทย ก้าวไกลสู่สากล

มยู เลียวโทริน*

➔ บทบาทของกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕ ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ให้มีความเจริญรุ่งเรือง มีความได้เปรียบในการแข่งขันกับตลาดโลก และเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนชาวไทยโดยรวม

บทบาทหน้าที่ดังกล่าวในแต่ละช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละฉบับได้มีส่วนผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรม

เกิดการเจริญเติบโต อาทิ มูลค่าผลิตผลจากภาคอุตสาหกรรมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ มีสัดส่วนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๕ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ขยายตัวสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ ๘-๑๐.๖ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ขยายตัวร้อยละ ๒๑.๑ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ขยายตัวร้อยละ ๒๒ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

* ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ถูกมองว่าไทยจะเป็น
เสือตัวที่ ๕ ของเอเชีย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ขยายตัวมากที่สุด
ร้อยละ ๓๓ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ ๗ และขยายตัวลดลงเมื่อ
ประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ในช่วงแผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

ความเจริญที่เกิดจากการพัฒนา
อุตสาหกรรมทำให้อุตสาหกรรมไทยมีบทบาท
ชั้นนำภาคเศรษฐกิจตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ โดยมีบทบาท
เด่นชัดในเรื่องการผลิต การจ้างงาน การกระจาย
รายได้ และการส่งออก กล่าวคือ เกิดอุตสาหกรรม
เด่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ อาหาร สิ่งทอ อัญมณี
พลาสติกยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ ก่อให้เกิด
การจ้างงาน ในประเทศจำนวน ๔.๘ ล้านคนหรือ
ร้อยละ ๑๔.๕ ของการจ้างงานรวม และเป็นภาค
ที่ทำรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศมากที่สุด โดย
ในปี ๒๕๔๓ ส่งออกมีมูลค่า ๒.๓ ล้านล้านบาท
ทำให้ดุลการค้าเกินดุลติดต่อกัน ๓ ปี นับตั้งแต่ปี
๒๕๔๑-๒๕๔๓ หลังจากที่ยกอนหนานั้นประเทศ
ไม่เคยได้ดุลการค้า

นับแต่นั้นมาภารกิจและบทบาทของ
กระทรวงอุตสาหกรรมมีมากขึ้นตามลำดับตาม
การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมไทยที่พัฒนา
ขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่า
กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักหน่วย
งานหนึ่งที่มีส่วนผลักดันและดำเนินนโยบาย และ
มาตรการต่างๆ ที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมของ
ไทยเจริญก้าวหน้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มต้นจาก
การพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อทดแทนการนำเข้า
และตอบสนองผู้บริโภคภายในประเทศ ต่อมา
พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมส่งออกเพื่อสร้างรายได้
ในรูปเงินตราต่างประเทศ ควบคู่กับการพัฒนา
อุตสาหกรรมพื้นฐานที่จะเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม
อื่นๆ จนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญกับการ
พัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนเพื่อลดการนำเข้า
วัตถุดิบรวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน
และอุตสาหกรรมชนบท เพื่อกระจายความเจริญ
และรายได้สู่ชนบท และแก้ไขปัญหาความยากจน
ของคนในประเทศ ตลอดจนการกำกับดูแล บริหาร
จัดการด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยใน
การประกอบการด้านอุตสาหกรรม

จากความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมไทย ซึ่งมีผลโดยรวมต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วงที่ประเทศประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ กระทรวงอุตสาหกรรมได้เป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐที่ร่วมกันระดับประเทศและกอบกู้สภาพเศรษฐกิจให้ฟื้นตัว โดยการกำหนดนโยบายและมาตรการสำคัญๆ หลายประการทั้งนโยบายเร่งด่วนระยะสั้นและนโยบายเร่งด่วนระยะยาว เช่น การผลักดันกฎหมาย “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓” การจัดตั้งสถาบันพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม การเพิ่มศักยภาพของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องของภาคอุตสาหกรรม การส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน “หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล” การดำเนินโครงการผลิตแอลกอฮอล์จากพืชเพื่อลดปริมาณการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ลดมลพิษในอากาศ และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดและความปลอดภัยในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

➔ บทบาทของข้าราชการในการสนับสนุนอุตสาหกรรม

แต่เดิมบทบาทของข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรม เน้นหนักไปที่การควบคุมการประกอบกิจการ ทั้งด้านการผลิตและการจัดระเบียบโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาเมื่อรัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนนโยบายมาเป็นการเปิดเสรีและผ่อนคลายกฎระเบียบ เพื่อให้สอดคล้องกับกติกาสากล โดยให้เอกชนเป็นผู้นำในการตัดสินใจผลิตและลงทุน ส่วนภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม

และพัฒนา อำนวยความสะดวก รวมทั้งกำกับดูแลด้านสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย และความปลอดภัยในการประกอบการอุตสาหกรรม ทำให้ในทางปฏิบัติ การดำเนินงานของข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรมค่อยๆ ปรับเปลี่ยนไปในลักษณะส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลมิให้การดำเนินงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและสภาพแวดล้อมมากนัก

ประกอบกับเมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจสังคม และการเมืองทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตเศรษฐกิจตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการขาดสภาพคล่องและขีดความสามารถในการแข่งขันที่ลดลงของธุรกิจอุตสาหกรรมไทย การปฏิรูประบบราชการที่ต้องให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปัญหาทางสังคมที่เรื้อรัง และยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง เช่น ปัญหาความยากจน หรือปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองและชนบท รวมทั้งการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม หรือสภาพแวดล้อมภายนอกประเทศที่มีลักษณะการรวมกลุ่มกันแบบภูมิภาคนิยม หรือ Regionalism ที่มีการเปิดเสรีกันภายในกลุ่มประเทศสมาชิก แต่มีการกีดกันทั้งในรูปภาษีและมิใช่ภาษีกับประเทศนอกกลุ่มหรือที่ไม่ใช่สมาชิก ทำให้ข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรมต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน บทบาทหนึ่งคือการสร้างระบบการเตือนภัยอุตสาหกรรม โดยการจัดทำรายงานภาวะอุตสาหกรรมรายไตรมาส การทำดัชนีชี้ภาวะอุตสาหกรรม การสร้างเว็บไซต์อุตสาหกรรม การจัดทำคลินิกที่ปรึกษา

ด้านอุตสาหกรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการรู้ข่าวสารที่ทันสมัย สามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจวางแผนดำเนินธุรกิจอย่างรัดกุม และเตรียมความพร้อมทางด้าน การเจรจาการค้าระหว่างประเทศเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมไทย

ปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรม มีงานที่ต้องรับผิดชอบในเรื่องใหญ่ ๆ ๒ เรื่อง คือ

๑) การกำกับดูแลส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย และ

๒) การกำกับดูแลส่งเสริมและพัฒนา ด้านทรัพยากรธรณีและพลังงาน ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ กระทรวงอุตสาหกรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินการจำนวน ๔,๐๑๕ ล้านบาท และ ๓,๙๖๕ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ด้วยกำลังคนสนับสนุนงาน พัฒนาอุตสาหกรรม จำนวน ๔,๘๑๕ คน กับหน่วยงานหลักซึ่งมีโครงสร้างองค์กรประกอบด้วย ๖ กรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง กรมทรัพยากรธรณี กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ ๒ แห่งในความรับผิดชอบ ได้แก่ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้งมีสถาบันอิสระภายใต้การกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สถาบันไทย-เยอรมัน สถาบันอาหาร สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถาบันรับรองมาตรฐาน ไอเอสโอ สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันยานยนต์ สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย และสถาบันวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

➔ อุตสาหกรรมกับบทบาทในการช่วยเหลือประชาชน

อุตสาหกรรมมีบทบาทช่วยเหลือประชาชนให้มีมาตรฐานชีวิตที่ดีขึ้น ในด้าน เป็นแหล่งการสร้างงาน การสะสมรายได้ การอำนวยความสะดวกในการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการ และการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น ชุมชนนั้นๆ กล่าวคือ มีการจ้างงานในประเทศ จำนวน ๔.๘ ล้านคน มีสินค้าอุตสาหกรรมหลากหลายสนองความต้องการของผู้บริโภค มีนิคมอุตสาหกรรมซึ่งมีส่วนสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น ตลอดจนมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามการพัฒนาอุตสาหกรรมย่อมจะเกิดผลพวงที่ตามมาในเรื่องผลกระทบ ต่อสภาพแวดล้อม แต่การดำเนินงานธุรกิจ อุตสาหกรรม ที่ผ่านมามีค่านึงถึงพันธสัญญา ที่มีต่อสังคม เช่น การวางแผนท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จากแหล่งยาดานา ประเทศสหภาพพม่าได้จัดโครงการปลูกป่าในพื้นที่ บริเวณแนวท่อส่งก๊าซ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่ รองรับผลกระทบดังกล่าว หรือการสูบน้ำบาดาล ขึ้นมาใช้เพื่อประกอบการอุตสาหกรรม ทำให้แผ่นดินทรุดตัว ภาครัฐได้แก้ไขผลกระทบ ด้วยการจัดทำโครงการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาลเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเร่งรัดการจัดเก็บค่าน้ำบาดาล เพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการหันไปใช้น้ำประปามากขึ้น

นอกจากนี้ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม มีข้อกำหนดมาตรฐาน (มอก.) และ ให้การรับรอง (ผลิตภัณฑ์, ระบบ) เพื่อช่วยเหลือ

- อุตสาหกรรมการผลิตเข้าสู่มาตรฐานสากล ลดปัญหาการกีดกันการค้าจากประเทศคู่ค้า และให้ความคุ้มครองผู้บริโภค ตัวอย่างหนึ่งที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการรักษาสภาพแวดล้อม คือ การกำหนดมาตรฐานสารมลพิษจากยานยนต์ต่างๆ เช่น มอก. ๑๔๔๐-๒๕๔๐ กับรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์เบนซิน มอก. ๑๒๙๕-๒๕๔๑ กับรถยนต์ขนาดใหญ่ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด หรือโรงแยกก๊าซธรรมชาติขอม ได้รับรางวัลสถานประกอบการที่มีการจัดการ และรักษาสภาพแวดล้อมตามข้อกำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประจำปี ๒๕๔๓ (EIA Awards ๒๐๐๐) จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้ประชาชนในระดับหนึ่ง

➔ บทบาทด้านการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม

จากหน้าที่ความรับผิดชอบของกระทรวงอุตสาหกรรมที่กล่าวมาข้างต้น กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม การกำกับดูแลด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในการประกอบการอุตสาหกรรม โดยมีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การบริหารงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศ
 - ๑) สนับสนุนและให้บริการทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การจัดการและข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ประกอบการ และบุคลากรภาคอุตสาหกรรม

ผ่านการดำเนินงานของสถาบันอิสระต่าง ๆ

๒) สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลาง / ขนาดย่อมรายใหม่ขึ้นมา ด้วยบริการและการสนับสนุนของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และสถาบัน SMEs

๓) กำหนดมาตรฐานทั้งระดับประเทศ และระดับสากล ให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ การรับรองระบบงาน (Accreditation) การรับรองระบบการจัดการ การรับรอง ISO และส่งเสริมให้มีการนำกิจกรรมด้านการมาตรฐานไปใช้อย่างแพร่หลาย ผ่านการดำเนินงานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสถาบันไอเอสไอ

๔) การเสนอแนะนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวม และนโยบายเฉพาะพื้นที่ รวมทั้งแผนแม่บทการพัฒนา SMEs โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และในปัจจุบันกำลังอยู่ในระหว่าง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ ๒ เพิ่มเติมการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา SMEs

๕) การแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ ๆ เพื่อการอุตสาหกรรม โดยการดำเนินการตามโครงการร่วมทุนระหว่าง การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยกับเปโตรนาสในโครงการท่อส่งก๊าซ และโรงแยกก๊าซฯ ไทย-มาเลเซีย

๖) การพัฒนานิคมและเขตอุตสาหกรรม เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับโรงงานอุตสาหกรรม โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีโครงการสำคัญที่ดำเนินการ

คือ การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจร
และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม SMEs

**๒. การบริหารงานด้านการพัฒนา
อุตสาหกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและ
ความยั่งยืน ประกอบด้วย**

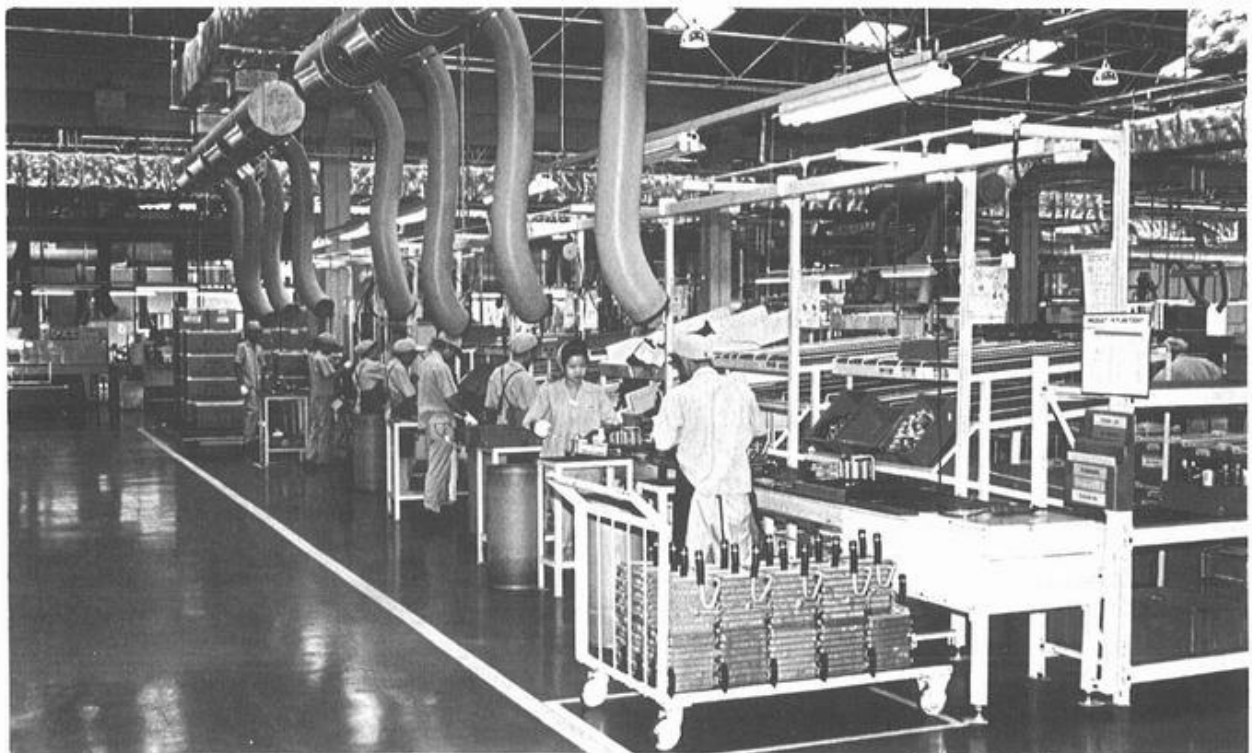
๑) การส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม
หัตถกรรม อุตสาหกรรมชุมชน และอุตสาหกรรม
ชนบท ผ่านการดำเนินงานของกรมส่งเสริม
อุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
มีทั้งการจัดตั้งหมู่บ้านอุตสาหกรรม การเชื่อมโยง
การผลิตสู่ชนบท

๒) การจัดการน้ำบาดาลและเร่งรัดการ
ขยายระบบประปาชนบท โดยกรมทรัพยากรธรณี

๓) การอนุรักษ์พลังงานและการ
สร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ผ่านการดำเนินงาน

โครงการเอทานอลของสำนักงานปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม และโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อ
เพลิงผสม เอทานอล (ก๊าซโซฮอลล์) และโครงการ
ขยายการใช้ก๊าซในยานพาหนะ : NGV โดยการ
ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โครงการจัดหาแหล่ง
พลังงานและพัฒนาพลังงาน โดยกรมทรัพยากรธรณี

๔) การจัดการดูแลด้านสิ่งแวดล้อม
ผ่านการดำเนินงานจัดระเบียบโรงงานไปไว้ในนิคม
/ เขตอุตสาหกรรม โดยการนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย การกำกับดูแลและจัดการด้าน
สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในโรงงาน โดย
กรมโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งการดูแลจัดการ
ด้านสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ โดยกรม
ทรัพยากรธรณี

➔ การปรับบทบาทของกระทรวง อุตสาหกรรม ตามแนวทางการปฏิรูป ภาคราชการ

รัฐบาลชุดปัจจุบันมีนโยบายที่ชัดเจน ในการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของภาคราชการ ในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของคนไทยและระบบเศรษฐกิจไทย ตลอดจนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับสังคมไทย ในส่วนของ กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา ดูแลในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และได้มีการประชุมหารือผู้บริหารของกระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้ง ประธานแนวความคิดกับสำนักงาน ก.พ. จนได้ ข้อเสนอเบื้องต้นในการวางแนวทางการปรับบทบาท และภารกิจของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งจะต้อง มีการตัดโอนงานทางด้าน การกำหนดนโยบาย และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และงานกำหนด มาตรฐานสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมด้านอุตสาหกรรม ทุกประเภทไปไว้ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติที่ จะจัดตั้งขึ้นใหม่ และปรับบทบาทของกระทรวง อุตสาหกรรมให้ลดงานด้านปฏิบัติการ แต่เพิ่มเติม และเสริมสร้างงานทางด้าน การเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีในการส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรมให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยได้กำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ในเบื้องต้นไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ของกระทรวงอุตสาหกรรม ในระยะ ๕ ปีข้างหน้าคือ “กระทรวงอุตสาหกรรม จะเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนให้ภาค อุตสาหกรรมไทยเกิดการพัฒนายั่งยืน และ มีความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดโลก โดยใช้วิธีบริหารจัดการที่สอดคล้องกันนโยบาย

ภาครัฐและมาตรฐานสากล”

จากวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้มีการกำหนด แนวคิดด้านภารกิจหลักของกระทรวงอุตสาหกรรม คือ

๑. เสนอแนะแนวนโยบายยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีในการพัฒนาอุตสาหกรรมของ ประเทศ ทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรวม การ พัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา การพัฒนา อุตสาหกรรมเฉพาะพื้นที่ และการพัฒนา วิชากิจขนาดกลาง/ขนาดย่อม (การผลิต การค้า และบริการ) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและสังคม

๒. ผลักดันให้มีการนำแผนและนโยบาย พัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจน ประสานการดำเนินงานตามแผนและนโยบาย เพื่อการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาของภาค อุตสาหกรรม

๓. กำหนดทิศทางการผลิตและเพิ่ม ขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรม ไทยให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ กระแสการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน และ ความเข้มข้น ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ จะต้องปกป้องผลประโยชน์ของภาค อุตสาหกรรมไทยภายใต้หลักการการแข่งขันเสรีที่ มีความเป็นธรรม หรือ Free and Fair Trade

๔. บริหารจัดการ กำกับดูแล และส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม

๕. ส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์และ มาตรฐานระบบบริหารจัดการภาคอุตสาหกรรม

๖. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งวิเคราะห์และติดตาม

สภาวะอุตสาหกรรมโดยรวมและรายสาขาที่สำคัญ
ของประเทศ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน การ
เสนอแนะนโยบาย และการเตือนภัยทางเศรษฐกิจ

๗. เพิ่มบทบาทภาคอุตสาหกรรมต่อ
การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมในการส่งเสริม
พัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาคและชนบท และ
การคุ้มครองผู้บริโภคและคนงาน

๘. นำร่องมาตรการส่งเสริมสนับสนุน
และพัฒนาสมรรถนะของอุตสาหกรรม
ขนาดกลาง และขนาดย่อมประเภทใหม่ๆ
ที่มีประสิทธิผลในการตอบสนองต่อภาวะการ
เปลี่ยนแปลง ในระบบเศรษฐกิจและสังคม

โดยกลยุทธ์ที่สำคัญตามภารกิจ
ดังกล่าว คือ

๑. สร้างพันธมิตรทางการลงทุนและ
การผลิตกับประเทศในอาเซียน และประเทศ
ในแถบเอเชียอื่นๆ เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง
ในเวทีการเจรจาในระดับโลก และร่วมมือกันทาง
ด้านการผลิต การลงทุน

๒. พัฒนาขีดความสามารถ ในการ
แข่งขัน ของภาคอุตสาหกรรมไทย ให้เกิด
ประสิทธิภาพ และมีการสร้างนวัตกรรมด้าน
การผลิตและการจัดการ

๓. มุ่งส่งเสริมมาตรฐานสินค้าไทย
และมาตรฐานการจัดการของภาคอุตสาหกรรม
ไทยให้มีคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานสากล

๔. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม
พัฒนา SMEs ให้เข้มแข็ง เชื่อมโยง และ
รองรับการสนับสนุนกิจการขนาดใหญ่

๕. ให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นกับการ
มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งในระดับ
ภูมิภาคระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน หรือใน
ชนบทให้เกิดความยั่งยืน

๖. ให้ความสำคัญในเรื่องพัฒนา
ภาคอุตสาหกรรม การผลิตและการจัดการมี
ระบบที่ดี ขณะเดียวกันต้องพัฒนาระบบ
การให้บริการของกระทรวงอุตสาหกรรมให้
เกิดความรวดเร็ว

๗. การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม
จำเป็นจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมใน
เรื่องสิ่งแวดล้อม มาตรฐานความปลอดภัย
และสุขอนามัย

๘. ส่งเสริมการนำเอาทรัพยากร
ธรณีมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าในภาค
อุตสาหกรรม

๙. เน้นการทำงานส่งเสริมพัฒนา
อุตสาหกรรมในรูปการผึกกำลัง และสร้าง
พันธมิตร ร่วมคิด ร่วมทำงานทั้งหน่วยงาน
ภาครัฐ และเอกชน

๑๐. มุ่งสร้างสรรค์การทำงานสู่ภาค
อุตสาหกรรมด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการ
(Service Minded)

□□□□□

ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ : ประวัติศาสตร์ สภาพปัญหา แนวทางในการแก้ไขปัญหของชาติ จากสมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ จวบจนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ ดร.วช.เดช ชันทรศร

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ประเทศไทยเผชิญวิกฤตสำคัญ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ มีกรณีพิพาทกับประเทศฝรั่งเศส ฝรั่งเศสได้นำเรือเข้ามาในเขตประเทศไทย และมีการสู้รบ ประเทศไทยได้เจรจาสงบศึก โดยฝรั่งเศสได้เรียกค่าปฏิกรรมสงครามและขอคืนแดนส่วนหนึ่งไปจากประเทศไทย และยังมียึดเอาจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดตราดเป็นประกันเป็นเวลาถึง ๑๐ ปี

วิกฤตการณ์นี้ สะท้อนให้เห็นปัญหา ระบบบริหารราชการแผ่นดินของไทย ปัญหาเมืองประเทศราช ซึ่งระบบการบริหารของประเทศยังมีการคุมเมืองประเทศราชอยู่หลวมๆ ในปี ๒๔๓๗ ล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ จึงได้มอบหมายให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งระบบมณฑลเทศาภิบาลขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวมเอาเมืองตั้งแต่ ๒ เมืองขึ้นไป ตั้งขึ้นเป็น ๑ มณฑล เมื่อเป็นมณฑลก็จะส่งข้าหลวงเข้าไปปกครองดูแลและต้องการที่จะขยายผลให้ถึงเมืองประเทศราชของไทย ซึ่งในขณะนั้นมีเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน ลงไปถึงนครศรีธรรมราช และ кеดดาห์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประเทศมาเลเซียในปัจจุบัน โดยต้องการเปลี่ยนประเทศไทยจากประเทศ

ซึ่งมีประเทศราช (Empire State) มาเป็นราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

การทำมณฑลเทศาภิบาลนี้ ถือเป็น การปฏิรูประบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคครั้งใหญ่ของประเทศไทย โดยเริ่มทำที่มณฑลนครราชสีมา มณฑลราชบุรี มณฑลปราจีนบุรี และมณฑลพิษณุโลก และขยายไปสู่เมืองประเทศราชต่างๆ ยุทธศาสตร์ก็คือ ส่งคนจากกระทรวงมหาดไทย ส่วนกลาง เข้าไปเป็นตัวแทนในการปกครองเมืองต่างๆ ซึ่งเมื่อก่อนไม่สามารถควบคุมได้ ข้าหลวงที่ไปปกครองที่มาจากส่วนกลาง จะรายงานตรงต่อกระทรวงมหาดไทยเพียงกระทรวงเดียว เป็นการสถาปนาปรัชญาใหม่ของการบริหารราชการแผ่นดิน ภายใต้หลักการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง โดยมีศูนย์รวมอำนาจเพียงศูนย์เดียว คือ กระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพื่อให้สยามประเทศในขณะนั้นสามารถรักษาเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนเอาไว้ได้ กระบวนการปฏิรูประบบราชการส่วนภูมิภาคนี้ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี ไปจนถึงช่วงสมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

แต่นับตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ เป็นต้นมา มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ รูปแบบของการที่

มณฑลและจังหวัดจะต้องรายงานตรงต่อกระทรวงมหาดไทยเพียงกระทรวงเดียว ได้เปลี่ยนแปลงไป กิจกรรมต่างๆ ของรัฐที่มาจากตำบล อำเภอ จังหวัดในขณะนี้ ไม่ได้ขึ้นไปทีกระทรวงมหาดไทยกระทรวงเดียวแต่จากจังหวัดจะขึ้นไปที ๑๕ กระทรวง ที่ส่วนกลาง และกว่าจะมาถึงกระทรวง ก็ต้องผ่านกรมส่วนกลางอีก ๑๒๕ กรม และรัฐวิสาหกิจอีกไม่น้อยกว่า ๖๐ แห่ง และกว่าจะถึงกรมก็ต้องผ่านการกรองจากหน่วยงานระดับกองของกรมที่อยู่ส่วนกลางอีกไม่น้อยกว่า ๑,๘๐๐ กอง จึงกล่าวได้ว่าระบบการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางของประเทศไทยได้เปลี่ยนจากสมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ จาก *รวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางและอำนาจรวมศูนย์* มาเป็นรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางแต่อำนาจกระจายศูนย์งานเมื่อออกจากจังหวัด ขึ้นมาที่ส่วนกลางก็เกิดสภาพปัญหาความสลับซับซ้อนที่จะต้องเชื่อมโยงกันงานไม่อาจยุติที่จังหวัดได้ เมื่อขึ้นจากจังหวัดมาที่กรมและกระทรวงส่วนกลาง ก็ไม่อาจจะยุติได้ที่กรมหรือกระทรวงเดียว เพราะจะต้องมีการประสานงานกับกระทรวง ทบวง กรม อื่น ซึ่งบางครั้งก็ต้องอาศัยมติคณะรัฐมนตรี และเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีแล้ว ก็ต้องอาศัยการประสานการปฏิบัติจากส่วนกลางหลาย ๆ กระทรวง และหลาย ๆ กรม ลงไปสู่จังหวัดในพื้นที่ทั่วประเทศ ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ของประชาชน จึงไม่อาจแก้ได้ที่อำเภอ ไม่สามารถแก้ได้ที่จังหวัด และไม่สามารถแก้ได้ที่กระทรวง

สมัยรัฐบาล ท่านนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย ชาวนาไม่มีที่ดินทำกิน ได้เดินทางมาร้องที่อำเภอ แต่อำเภอไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงมาร้องที่จังหวัด แต่จังหวัดไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ชาวบ้านในหลายๆ อำเภอ และหลายๆ จังหวัด จำนวนนับหมื่นจึงรวมตัวกันมาร้องที่กระทรวงที่ส่วนกลางที่กรุงเทพฯ กระทรวง ที่เกี่ยวข้องก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงมาร้องเรียนที่นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีก็รับเรื่อง และนำเข้าคณะรัฐมนตรีสั่งการแก้ปัญหาไปส่วนหนึ่ง แต่อีก ๘ เดือนต่อมาชาวบ้านก็เดินทางมาพบนายกรัฐมนตรีอีกและร้องทุกข์ถึงปัญหาความเดือดร้อนเช่นเดิมอีก นายกรัฐมนตรีก็บอกว่าได้สั่งการไปเรียบร้อยแล้ว มีมติคณะรัฐมนตรีไปเรียบร้อยแล้ว ทำไมยังไม่มีการปฏิบัติ จึงได้เชิญปลัดกระทรวง ๔ กระทรวง และอธิบดีกรมที่เกี่ยวข้องประมาณ ๑๐ กรม มาพบ ปราบกฏว่าหน่วยงานทั้งหมดได้อ้างว่าได้ทำตามคำสั่งแล้วแต่เฉพาะในส่วนของตน ไม่มีการเชื่อมโยง หรือเข้าทำนองผูกโซ่ร้อยสาย เพื่อให้การแก้ปัญหาพินิจเป็นบูรณาการไปสู่ผลลัพธ์สุดท้ายคือการแก้ปัญหาของประชาชนให้ลุล่วงไปได้อย่างแท้จริง นี่คือสภาพปัญหาของระบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางแต่อำนาจ กระจายศูนย์ ซึ่งเป็นสภาพปัญหาหลักที่ระบบบริหารราชการแผ่นดินของไทยเผชิญอยู่ในปัจจุบัน เป็นวิกฤตแฝงเงียบที่สะสมความไม่พอใจให้กับประชาชน เพราะปัญหาของประชาชนไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับอำเภอ และไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับจังหวัด และเมื่อขึ้นมาสู่กระทรวง ทบวง กรม ที่ส่วนกลางก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้

ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมสัมมนา การปรับปรุงระบบบริหารราชการไทย ซึ่งจัดขึ้นเมื่อต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๔๔ ที่จังหวัดชลบุรี และได้มีโอกาสกราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ถึงสภาพปัญหาดังกล่าว และได้เสนอขอรับนโยบายจากรัฐบาล เพื่อให้มีการแก้ปัญหา โดยมีการมอบอำนาจให้กับ

จังหวัด ให้งานกิจกรรมของรัฐสามารถเสร็จสิ้นที่จังหวัดให้ได้มากที่สุด ซึ่งหมายถึงว่า กระทรวง ทบวง กรม จะต้องพร้อมใจกันมอบอำนาจ ทางด้านการสั่งการ การบริหารงานบุคคล และงบประมาณ ลงไปที่ส่วนราชการของจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้งานกิจกรรมของรัฐสามารถสิ้นสุดได้ที่จังหวัดไม่ต้องขึ้นมาที่ส่วนกลาง และปัญหาความเดือดร้อนของ

ประชาชนจะได้สามารถแก้ไขได้ในระดับจังหวัดและในระดับท้องถิ่นท่านนายกรัฐมนตรีจึงได้มีนโยบายให้มีการนำแนวคิดของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ หรือผู้ว่า CEO มาใช้ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยทำโครงการนำร่องเพื่อทดลองความเป็นไปได้ของนโยบายดังกล่าว โดยแบ่งจังหวัดทดลองออกเป็น ๕ จังหวัด และมี ๕ จังหวัดเปรียบเทียบ ดังนี้

ลำดับที่	จังหวัดทดลองฯ	จังหวัดคู่เปรียบเทียบ	หมายเหตุ/สถานะ
๑	ลำปาง	พิษณุโลก	ปานกลาง
๒	ศรีสะเกษ	สุรินทร์	ยากจน
๓	ชัยนาท	อ่างทอง	ปานกลาง
๔	ภูเก็ต	พังงา	ดี
๕	นราธิวาส	ปัตตานี	ชายแดน

โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ มีระยะเวลา ๑ ปี และให้มีการประเมินผลเป็น ๓ ช่วง คือ ช่วงก่อนทำโครงการระหว่างทำโครงการผ่านไป ๖ เดือน และหลังทำโครงการเสร็จสิ้น ๑ ปี เพื่อดูความเป็นไปได้ในการขยายผล หรือแก้ไขปัญหาที่อาจจะมีจากการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ

โครงการผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการนี้ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในการที่จะแก้ไขสภาพปัญหาหลักของระบบบริหารราชการแผ่นดิน แต่ความสำเร็จจะมีขึ้นได้ก็จะต้องอาศัยความร่วมมือจากกระทรวง ทบวง กรม ในการมอบอำนาจมาให้กับจังหวัดอย่างจริงจัง เพื่อให้งานสำคัญๆ สามารถจบสิ้นและสามารถแก้ปัญหาได้ที่จังหวัด อีกทั้งยังจะต้องอาศัยการมอบอำนาจในการบริหารงานบุคคล

และงบประมาณด้วย จึงจะได้ผลตามที่คาดหวังไว้ เพราะการมอบอำนาจสั่งการอย่างเดียวกันแต่เม็ดเงินกระจัดกระจายไปอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ หน่วยละ ๕-๑๐ ล้านบาท ก็ยังจะไม่สามารถแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มที่ เพราะส่วนราชการในจังหวัดแต่ละแห่งก็ต้องกอดเงินของตนเองไว้ ไม่สามารถเอามาใช้อย่างบูรณาการได้หากจังหวัดทั้งจังหวัดสามารถนำเงินของทุกกระทรวง ทบวง กรม มารวมกันก็จะมีเม็ดเงินในการพัฒนาจังหวัดไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ ล้านบาทต่อปี บางจังหวัดก็อาจมีเม็ดเงินถึงกว่า ๑๘,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี แต่เมื่อเม็ดเงินกระจายเป็นเบี้ยหัวแตกหัวแตก การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการให้สัมฤทธิ์ผลก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น การจะทำให้โครงการผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการได้ผล

จึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบงบประมาณของจังหวัด และปรับปรุงระบบการใช้ทรัพยากรของจังหวัดให้มีเอกภาพด้วย และหากจะได้ผลอย่างเต็มที่ก็จะต้องผนึกกำลังการทำงานของส่วนภูมิภาคและของส่วนท้องถิ่น และต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์มาใช้ประกอบในการดูแลสุขภาพปัญหา และการใช้ทรัพยากรเชื่อมโยงกันของแต่ละจังหวัดที่เป็นรอยตะเข็บติดกัน เพื่อให้การบริหารการพัฒนาเกิดประโยชน์อย่างบูรณาการขยายออกไปจากผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัดเพื่อการพัฒนาแบบบูรณาการอย่างสมบูรณ์ต่อไปด้วย

สรุป ประเทศไทยในสมัยล้านเกล้ารัชกาลที่ ๕ แก้ววิกฤตของประเทศ ป้องกันการที่ประเทศจะถูกแยกดินแดนออกเป็นหลายส่วน โดยการนำระบบมณฑลเทศาภิบาลมาใช้ ซึ่งส่งผลให้เกิดการสถาปนาระบบรวมอำนาจและอำนาจรวมศูนย์ไว้ที่กระทรวงมหาดไทย จาก พ.ศ. ๒๔๓๗ มาจนถึง พ.ศ. ๒๕๔๔ นับได้กว่า ๑๐๗ ปี ที่เราใช้ระบบรวมอำนาจ แต่ระบบ

ปัจจุบันเป็นระบบรวมอำนาจ แต่อำนาจกระจายศูนย์ จึงทำให้เกิดสภาพปัญหาหลักของระบบปัญหาราชการไทยสะสม จนเกิดวิกฤตแฝงเงียบ ปัญหาประชาชนไม่สามารถจะแก้ไขได้ แม้กระทั่งมาถึงนายกรัฐมนตรี จนถึงมีมติคณะรัฐมนตรี ก็จะต้องใช้เวลาเป็นเวลานานมากในการประสานการปฏิบัติ และผลักดันให้นโยบายปฏิบัติสำเร็จ การนำแนวคิดของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบ CEO มาใช้ จึงต้องการแก้ปัญหาของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน เพื่อให้กิจกรรมของรัฐสามารถจับสั่นที่จังหวัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้การแก้ปัญหาขณะนี้ยังช่วยทำให้เกิดความสามารถในการกระจายอำนาจ ส่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายรัฐบาลให้สำเร็จโดยเร็วด้วย เพราะจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการมอบอำนาจมาที่จังหวัด และถ่ายโอนภารกิจและเม็ดเงินลงมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวดเร็วขึ้น และจะนำมาสู่ความสามารถในการกระจายอำนาจลงไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้งานของรัฐสามารถจับสั่นในพื้นที่ได้อย่างเต็มรูปแบบในระยะยาวต่อไป

รูปแบบและวิธีการแรงงานสัมพันธ์ ในภาคเอกชน

ตอนที่ ๒

ศาสตราจารย์เกษมสันต์ วิลาวรรณ *

ศาลแรงงาน

หลักการและแนวความคิด

ข้อพิพาทในทางด้านแรงงานส่วนใหญ่เป็นเรื่องระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ซึ่งโดยปกติต่างก็จะต้องพึ่งพาอาศัยอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น หากมีการฟ้องร้องคดีทางด้านแรงงาน การพิจารณาคดีประเภทนี้จึงควรได้รับการพิจารณาจากศาลที่มีลักษณะพิเศษ โดยมีผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาแรงงาน และผู้พิพากษาซึ่งมาจากบุคคลที่เป็นตัวแทนของฝ่ายนายจ้างและฝ่าย

ลูกจ้างร่วมด้วย ทั้งจะต้องมีกระบวนการพิจารณาคดีที่สะดวก ประหยัด รวดเร็ว และเป็นธรรมด้วย ศาลชำนาญพิเศษเช่นนี้ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ในประเทศไทย โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นมา

* รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง

ศาลแรงงาน

ศาลแรงงาน มี ๓ ประเภท คือ

ศาลแรงงานกลาง ตั้งอยู่เลขที่ ๔๐๔ ถนนพระราม ๔ แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กทม. ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๓๕-๑๕๐๐-๘ มีเขตอำนาจในกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี และในระหว่างที่ยังไม่มีศาลแรงงานภาค หรือศาลแรงงานจังหวัด ศาลแรงงานกลางมีเขตอำนาจในจังหวัดอื่นทั่วราชอาณาจักรด้วย การฟ้องคดีแรงงานในจังหวัดอื่นอาจยื่นฟ้องที่ศาลแรงงานกลางในกรุงเทพมหานครโดยตรง หรือยื่นฟ้องที่ศาลจังหวัดที่มูลคดีเกิดขึ้นเพื่อให้ศาลจังหวัดส่งคำฟ้องมายังศาลแรงงานกลางกรุงเทพมหานครก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ถ้าศาลแรงงานกลาง สั่งรับคำฟ้องไว้ องค์กรคณะผู้พิพากษาของศาลแรงงานกลางจะเดินทางไปพิจารณาให้ที่ศาลจังหวัดนั้น

ศาลแรงงานภาค มีเขตอำนาจในจังหวัดที่ระบุไว้ในกฎหมาย เปิดทำการแต่ละภาค (ยังมีได้เปิดทำการ)

ศาลแรงงานจังหวัด มีเขตอำนาจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายจัดตั้งนั้น (ยังไม่ได้จัดตั้ง)

คดีแรงงาน

คดีแรงงานที่จะฟ้องยังศาลแรงงานได้แก่ คดีดังต่อไปนี้

๑. คดีเกี่ยวกับ สิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงาน เช่น ลูกจ้างฟ้องว่า นายจ้างเลิกจ้างโดยไม่บอกกล่าวล่วงหน้าและเรียกสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า หรือลูกจ้างฟ้องเรียกโบนัส ตามสัญญาจ้าง เป็นต้น

๒. คดีเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เช่น ลูกจ้างฟ้องเรียก

เสื้อผ้าชุดทำงานตามที่นายจ้างได้ทำข้อตกลงไว้กับสหภาพแรงงานที่ลูกจ้างนั้นเป็นสมาชิกอยู่ เป็นต้น

๓. คดีเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เช่น ลูกจ้างฟ้องเรียกค่าชดเชยจากนายจ้างกรณีเลิกจ้าง เป็นต้น

๔. คดีเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ เช่น ลูกจ้างฟ้องเรียกค่าจ้างอ้างว่านายจ้างปิดงาน โดยผิดขั้นตอนตามกฎหมาย เป็นต้น

๕. กรณีที่ต้องใช้สิทธิทางศาลตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ เช่น นายจ้างยื่นคำร้องขออนุญาตเลิกจ้างกรรมการลูกจ้าง เป็นต้น

๖. คดีอุทธรณ์คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือรัฐมนตรีตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ เช่น นายจ้างฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานที่สั่งให้นายจ้างจ่ายค่าล่วงเวลา หรือฟ้องเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ในเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรม เป็นต้น

๗. คดีอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างและลูกจ้างสืบเนื่องจากข้อพิพาทแรงงานหรือเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงาน เช่น นายจ้างฟ้องเรียกค่าเสียหายกรณีลูกจ้างทำงานโดยประมาท

เงินเล่า ทำให้ทรัพย์สินของนายจ้างเสียหาย เป็นต้น

๘. คดีที่ลูกจ้างฟ้องนายจ้างว่า นายจ้างเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม และมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้างนั้นกลับเข้าทำงานต่อไป ในอัตรา ค่าจ้างที่ได้รับขณะที่เลิกจ้างหรือให้จ่ายค่าเสียหายให้

องค์กรคณะผู้พิพากษา

องค์กรคณะผู้พิพากษาที่จะพิจารณาพิพากษาคดีแรงงาน ประกอบด้วย

๑. ผู้พิพากษาศาลแรงงาน ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการที่มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาแรงงาน

๒. ผู้พิพากษาสมทบฝ่ายนายจ้าง ซึ่งสมาคมนายจ้างเสนอชื่อและได้รับเลือกตั้งจากการลงคะแนนเสียงของสมาคมนายจ้าง

๓. ผู้พิพากษาสมทบฝ่ายลูกจ้าง ซึ่งสหภาพแรงงานเสนอชื่อ และได้รับเลือกตั้งจากการลงคะแนนเสียงของสหภาพแรงงาน

องค์คณะผู้พิพากษาศาลแรงงานจึงประกอบด้วยผู้พิพากษา ๓ ฝ่าย ฝ่ายละเท่าๆ กัน (ไตรภาคี) การตัดสินคดีใช้ระบบเสียงข้างมาก

กระบวนการพิจารณาคดีแรงงาน

๑. การฟ้องคดี

เมื่อมีข้อพิพาทหรือคดีแรงงานเกิดขึ้น ลูกจ้าง นายจ้าง หรือผู้ประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลแรงงาน ต้องไปยื่นฟ้องคดีนั้นต่อศาลแรงงานโดยอาจฟ้องคดีด้วยวาจา (แถลงข้อหาด้วยวาจาต่อศาล) หรือยื่นคำฟ้องเป็นหนังสือ ตามแบบพิมพ์คำฟ้องที่ใช้ในคดีแพ่งทั่วไป (แบบ ๔, แบบ ๕ หรือแบบ ๗) หรือแบบพิมพ์คำฟ้องเฉพาะคดีแรงงาน (แบบ (รง.๑) (รง. ๒))

การยื่นคำฟ้องคดีแรงงาน ผู้ฟ้องไม่ต้องชำระค่าฤชาธรรมเนียมใดๆ

เมื่อยื่นฟ้องแล้ว โจทก์หรือผู้ฟ้องต้องรอฟังคำสั่งศาลว่าจะรับฟ้องหรือรับคดีไว้พิจารณาหรือไม่

หากศาลรับคดีไว้พิจารณา ศาลจะนัดพิจารณาคดีนั้น โดยจะกำหนดวันและเวลานัดพิจารณา พร้อมทั้งสั่งให้โจทก์ไปศาลในวันนัด และจะออกหมายเรียกให้จำเลยมาศาลในวันนัดพิจารณาด้วย

๒. การต่อสู้คดี

เมื่อศาลรับคดีไว้พิจารณาแล้ว ศาลจะออกหมายเรียกจำเลย และจะดำเนินการส่งหมายเรียกพร้อมทั้งสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลย

เมื่อจำเลยได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแล้ว จำเลยควรพิจารณาว่าจะต่อสู้คดี หรือไม่

หากไม่ประสงค์จะต่อสู้คดี ก็อาจติดต่อโจทก์เพื่อตกลงกันในเรื่องที่พิพาทนั้น หรืออาจไปศาลวันนัดพิจารณาและตกลงกับโจทก์ในวันนั้นก็ได้อีก

ในกรณีที่จำเลยประสงค์จะต่อสู้คดี จำเลยอาจทำคำให้การเป็นหนังสือตามแบบพิมพ์คำให้การที่ใช้ในคดีแพ่งทั่วไป โดยนำไปยื่นต่อศาลก่อนวันนัดพิจารณา หรือนำไปยื่นต่อศาลในวันนัดพิจารณาก็ได้ หรือจะไปให้การด้วยวาจาต่อศาลในวันนัดพิจารณาก็ทำได้เช่นเดียวกัน

๓. การพิจารณาคดี

หากโจทก์และจำเลยไปศาล ศาลจะไต่ถามเกลี้ยให้ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน โดยถือว่าคดีแรงงานเป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษอันควรระงับลงได้ด้วยความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีความสัมพันธ์กันต่อไป

ถ้าทั้งสองฝ่ายตกลงกันไม่ได้ ศาลจะถามคำให้การจำเลยหรือตรวจดูคำให้การที่จำเลยได้ยื่นไว้ แล้วศาลจะกำหนดประเด็นข้อพิพาทและสั่งให้โจทก์จำเลยนำพยานมาสืบในประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่จะนำไปพิจารณาชี้ขาดตัดสินต่อไป

๔. การสืบพยาน

ศาลจะนัดสืบพยานโดยเร็ว คู่ความต้องรีบยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาล และนำพยานเข้าสืบ

ตามเวลาที่ศาลกำหนด

ในการสืบพยาน ศาลจะเป็นผู้ซักถามพยานเอง โจทก์ จำเลย หรือคู่ความหรือทนายความจะซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วเท่านั้น

การบันทึกคำพยาน ศาลแรงงานจะบันทึกข้อความโดยย่อก็ได้

๕. การพิพากษา

เมื่อสืบพยานทั้งสองฝ่ายเสร็จแล้ว ศาลจะอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความฟังภายใน ๓ วัน นับแต่วันสืบพยานเสร็จ

๖. การอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลแรงงานที่วินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริง (การฟังและเชื่อพยานหลักฐานของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง) ถือเป็นอันยุติ คู่ความอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้

แต่คำพิพากษาศาลแรงงานที่วินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมาย (การตีความหรือแปลปรับกฎหมายหรือสัญญา ฯลฯ) นั้น คู่ความอุทธรณ์ได้ โดยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันอ่านคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลแรงงาน โดยนำคำอุทธรณ์ไปยื่นที่ศาลแรงงาน

ในกรณีที่คู่ความฝ่ายหนึ่งอุทธรณ์โดยถูกต้องตามกฎหมาย ศาลแรงงานจะสั่งรับอุทธรณ์และส่งสำเนาอุทธรณ์ให้อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งฝ่ายที่รับสำเนาอุทธรณ์อาจแก้อุทธรณ์นั้นได้ภายใน ๗ วัน

เมื่อครบกำหนดเวลาแก้อุทธรณ์หรือมีการแก้อุทธรณ์แล้ว ศาลแรงงานจะส่งสำนวนพร้อมอุทธรณ์และคำแก้อุทธรณ์ (ถ้ามี) ไปยังศาลฎีกา

๗. การพิจารณาของศาลฎีกา

ศาลฎีกาได้จัดตั้งแผนกคดีแรงงานขึ้น

พิจารณาคดีแรงงานโดยเร็ว เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้ว ก็จะส่งสำเนาพร้อมคำพิพากษาไปยังศาลแรงงานเพื่ออ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟัง

เมื่ออ่านคำพิพากษาศาลฎีกาแล้ว คดีเป็นอันถึงที่สุด

คดีเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้าง

ลูกจ้างที่ถูกลูกจ้างเลิกจ้างและเห็นว่าการเลิกจ้างนั้นไม่เป็นธรรม อาจนำคดีไปฟ้องศาลแรงงานได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๕ ซึ่งบัญญัติว่า

“การพิจารณาคดีในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง ถ้าศาลแรงงานเห็นว่าการเลิกจ้างลูกจ้างนั้นไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้าง ศาลแรงงานอาจสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้างผู้นั้นเข้าทำงานต่อไป ในอัตราค่าจ้างที่ได้รับในขณะที่เลิกจ้าง ถ้าศาลแรงงานเห็นว่าลูกจ้างกับนายจ้างไม่อาจทำงานร่วมกันต่อไปได้ ให้ศาลแรงงานกำหนดจำนวนค่าเสียหายให้นายจ้างชดเชยให้แทน โดยให้ศาลคำนึงถึงอายุของลูกจ้าง ระยะเวลาการทำงาน ของลูกจ้าง ความเดือดร้อนของลูกจ้างเมื่อถูกเลิกจ้าง มูลเหตุแห่งการเลิกจ้าง และเงินค่าชดเชยที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับประกอบการพิจารณา”

การเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้าง ตามคำพิพากษาศาลฎีกา

๑. การเลิกจ้างโดยไม่มีสาเหตุย่อมไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้าง (ฎีกาที่ ๒๖๕๒/๒๕๒๓)

๒. การเลิกจ้างโดยอ้างว่าเพื่อความเหมาะสม เพราะเหตุที่สามมีลูกจ้างไปทำงานกับบริษัทอื่น ซึ่งถือว่าเป็นคู่แข่งชั้นทางธุรกิจกับนายจ้าง เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๓๔๓๒/๒๕๒๔)

๓. การเลิกจ้างลูกจ้างที่แม้จะมีมูลความผิดหรือความผิดอยู่บ้าง แต่ถ้าหากยังไม่สมควรที่จะเลิกจ้างได้แล้ว การเลิกจ้างนั้นต้องถือว่าเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๑๓๔๗/๒๕๒๕)

๔. การเลิกจ้างเนื่องจากลูกจ้างปกครองลูกน้องในลักษณะเข้มงวดกดขี่เป็นการปกครองกึ่งเผด็จการ (ซึ่งอาจทำไปเพื่อผลประโยชน์ของนายจ้างก็ได้) เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๓๔๓๑/๒๕๒๕)

๕. การเลิกจ้างลูกจ้างที่เล่นการพนันนอกสถานที่ทำการและนอกเวลาปฏิบัติงาน ซึ่งตามระเบียบข้อบังคับของนายจ้างกำหนดโทษเพียงลดขั้นเงินเดือน เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๑๖๘๔/๒๕๒๖)

๖. การเลิกจ้างลูกจ้างที่กระทำผิดครั้งแรก (ทั้งที่นายจ้างกำหนดไว้ในข้อบังคับของนายจ้างเองว่า ถ้ากระทำผิดอย่างเดียวกันซ้ำอีก จะให้ออกจากงานนั้น) เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๓๓๖๐/๒๕๒๖)

๗. การเลิกจ้างลูกจ้างที่กระทำผิดครั้งเดียว และนายจ้างได้ลงโทษตัดค่าจ้างไปแล้วนั้น เป็นการลงโทษซ้ำโดยลูกจ้างมิได้กระทำความผิดขึ้นใหม่ เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๑๐๔๓/๒๕๒๗)

๘. การเลิกจ้างลูกจ้างโดยลูกจ้างไม่ได้กระทำการใดที่มีเจตนาทุจริต หรือทำผิดระเบียบข้อบังคับใดของนายจ้าง เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๔๐๖๔/๒๕๓๐)

๙. การเลิกจ้างลูกจ้างโดยอ้างว่างานที่ลูกจ้างทำขุบเลิกไปแล้ว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายจ้างยังมีงานอื่นๆ อีกหลายแผนกที่ลูกจ้างดังกล่าวจะเข้าปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมเป็นการเลิกจ้างอย่างไม่เป็นธรรม (๒๓๒๕/๒๕๓๓)

๑๐. การเลิกจ้างด้วยเหตุที่นายจ้างยุบตำแหน่งเดิมของลูกจ้าง ให้ลูกจ้างไปทำงานหน้าที่อื่นโดยลดค่าตอบแทนที่ลูกจ้างจะได้รับลง แต่ลูกจ้างไม่ยินยอมนั้น เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๕๓๕๖/๒๕๔๐)

๑๑. เมื่อลูกจ้างถูกเลิกจ้างโดยไม่มีความคิดเห็นเหตุแห่งการเลิกจ้างก็เป็นเพียงการกล่าวอ้างว่าเป็นนโยบายของนายจ้างที่จะลดค่าใช้จ่ายเท่านั้น แม้นายจ้างจะได้บอกกล่าวการเลิกจ้างล่วงหน้าแล้ว ก็เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๔๗๕๕/๒๕๔๑)

๑๒. ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของนายจ้างกำหนดให้การลงโทษไล่ออกกระทำได้ในกรณีที่ลูกจ้างกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อการกระทำของลูกจ้างไม่เป็นความผิดร้ายแรง นายจ้างลงโทษไล่ออกลูกจ้างออกจากงานจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๗๔๕๒/๒๕๔๒)

๑๓. แม้อูกจ้างจะฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของนายจ้าง โดยไม่บันทึกบัตรเวลาเลิกงาน (๑ วัน) แต่เป็นความผิดเพียงเล็กน้อย ยังไม่สมควรลงโทษเลิกจ้าง นายจ้างลงโทษเลิกจ้าง เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม (๑๗๗๖-๑๗๗๗/๒๕๔๓)

โยนิโสมนสิการ:วิธีคิดตามแนวพุทธ (๑)

ปฐมยุคปฐมวาระ:ปฐมยุคปฐมบทปฐมมธ (๑)

เสฐียรพงษ์ วรรณปกี

เวลาผมเขียนอะไร ก็มักจะทำในใจเสมอว่า เขียนให้ใครอ่าน เมื่อผู้อ่านคือคนนอกวัดเป็นส่วนมาก ก็พยายามเขียนด้วยสำนวนโวหารที่ (คิดเอาเองว่า) ง่าย อ่านแล้วเข้าใจทันที แต่ที่ว่าง่ายๆ ก็ทำเอาบางท่านงง ก็มี เพราะฉะนั้น ถ้าอ่านข้อเขียนของผมไม่ค่อยจะรู้เรื่องก็โปรดแจ้งให้ทราบด้วย จะได้ปรับปรุงตัวเอง คิดหาทางอย่างไรจึงจะ “เทศน์” ให้ญาติโยมเข้าใจได้

ความคิด สำคัญอย่างยิ่ง ทางพระพุทธศาสนา บัญญัติว่า ความคิดเป็นจุดเริ่มที่จะนำพาให้ชีวิตไปดี หรือไม่ดี เจริญหรือเสื่อม เพราะความคิดก่อให้เกิดการกระทำ ถ้าคิดในเรื่องอะไรบ่อยๆ ปักใจจนกลายเป็น เจตคติแล้ว ไม่แค่นั้นจะต้องมีพฤติกรรมไปในทำนองนั้น

สมัยเป็นเด็กครูสอนให้บวกละเลขหลายๆ หลักร บวกรต่อไปเรื่อยๆ บางครั้งก็ได้ผลลัพธ์ออกมาถูกต้อง บางครั้งก็ผิด เมื่อครูให้ทำใหม่ผลลัพธ์ออกมาถูกแล้ว ครูให้หาดูว่าขั้นตอนไหนผิดพลาด ให้ดูย้อนไปตั้งแต่ ตอนท้ายๆ สาวไปเรื่อยๆ เมื่อดูไปๆ ก็ปรากฏว่า บวกรถูก ทุกขั้นตอน ยกเว้นขั้นตอนหนึ่งในตอนต้นๆ ผิด เมื่อผิดขั้นหนึ่ง ขั้นต่อไปก็พลอยผิดพลาดด้วย

เมื่อตรวจเช็คความผิดตรงจุดไหน ก็แก้ตรงจุดนั้น แล้วก็แก้จุดอื่นๆ ต่อมา ผลลัพธ์ก็ออกมาถูกต้อง

เรื่องของคนก็ไม่ต่างจากนี้ ถ้าจุดแรกหรือตอนต้นๆ คิดผิด คิดไขว้เขวเสียแล้ว แนวโน้มที่พฤติกรรมของคนนั้นจะไปในทางผิดย่อมมีมาก ยกเว้นจะรีบแก้ไข ให้คิดถูกเสียแต่ต้นมือ

ขอสาธกเรื่องจริงในประวัติศาสตร์มาให้ท่านอ่านสัก สองเรื่อง เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการคิดที่แตกต่างกัน ทั้งสองเรื่องนี้ล้วนเป็นที่รับรู้กันดี ในหมู่ชาวพุทธที่ใกล้ชิด

(ท่านที่ห่างวัด อาจเพียงได้ ยินแต่ชื่อ แต่ไม่ทราบเรื่องราว เพราะคิดดังนี้แล ผมจึงนำมา “ฉายซ้ำ” อีก)

เรื่องแรก เด็กน้อยคนหนึ่งเป็นลูกโสเภณีที่ถูกนำมาทิ้งไว้ข้างทาง เจ้าชายแห่งแคว้นมคธมาพบเข้านำไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม เด็กน้อยนามว่า **ชิวโกมารภักจ์** เป็นเด็กฉลาด ช่างคิด ช่างจำ ช่างเจรจา วันหนึ่งเล่นเกม (สมัยนั้นยังไม่มีเกมคอมพิวเตอร์ อยุ่อย่างก็หมากเก็บ ทอยกอง อะไรทำนองนั้น) เล่นชนะเพื่อนแทบทุกครั้ง เพื่อนๆ ชัดใจจึงพูดว่า “ไอ้เด็กไม่มีพ่อแม่ มีแม่นี้เก่งจริงเว้ย” คำพูดของเพื่อนๆ สะกิดใจ เด็กน้อยจึงไปถามท่านพ่อว่าใครคือพ่อแม่ของตน คาคัดค้นจนได้ความจริงว่าตนเองเป็นลูกกำพร้า

เธอเริ่มคิด

ความคิดของชิวโกมารภักจ์ น่าสนใจยิ่ง เธอคิดว่า “เพื่อนๆ ดูถูกเราว่าเป็นลูกไม่มีพ่อแม่ไม่มีแม่ เจ็บใจนักถึงเราไม่มีพ่อแม่ไม่มีแม่ เราก็จะต้องหาวิชาใส่ตัวให้มาก ให้ชนะพวกที่มีพ่อแม่ให้จึงได้”

เมื่อคิดดังนี้จึงหาทางจะไปศึกษาเล่าเรียน เพราะคิดว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะทำคนให้เจริญก้าวหน้า เมื่อเห็นพวกพ่อค้าต่างเมืองมาค้าขายจึงไปตีสนิท ขออาศัยเดินทางไปยังเมืองตักสิลาด้วย ไปถึงเมืองตักสิลา ไปฝากตนเป็นศิษย์อาจารย์ที่ศาปาโมกษ์ เรียนวิชาแพทย์แผนโบราณ (สมัยนั้นคงมีแผนเดียวแผนปัจจุบันคงยังไม่มี) เรียนอย่างขยันหมั่นเพียร ถึง ๗ ปี จึงจบการศึกษากลับบ้านเกิดเมืองนอน

เล่าว่าระหว่างเดินทางกลับบ้านเงินหมด จึงคิดหาทางใช้วิชาความรู้ที่เรียนมารักษาคนไข้ บังเอิญได้รักษา

เศรษฐีคนหนึ่งหาย จึงได้เงินกลับบ้านมากมาย นำเงินนั้นไปให้ท่านพ่อพร้อมขอขมาที่หลบหนีไป แต่เพื่อต้องการเรียนวิชาจึงต้องทำอย่างนั้น ท่านพ่อก็ให้อภัย

บังเอิญขณะนั้นพระเจ้าพิมพิสาร ทรงประชวรเป็นโรคริดสีดวงทวาร ชิวโกมารภักจีใช้วิชาความรู้ที่เล่าเรียนมารักษาจนหายขาด ได้รับพระราชทานสวนมะม่วงเป็นบำเหน็จรางวัล และได้รับแต่งตั้งให้เป็นหมอลหลวง และด้วยความเป็นคนรู้จักคิดจึงไปถวายตนเป็นนายแพทย์ประจำพระพุทธเจ้า และถวายการรักษาพระภิกษุสามเณรทั้งหลายอีกด้วย

อ่านประวัติหมอลชิวโกมารภักจีโดยละเอียดแล้ว คงไม่แปลกที่หมอลชิวโกคิดแต่ในทางที่ดี เช่น คิดถวายตนเป็นนายแพทย์ประจำพระพุทธเจ้าเพื่อถวายการรักษาแก่พระผู้เป็นศาสดาของโลก เป็นการช่วยให้พระองค์ทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์ เมื่อมีพระพลานามัยสมบูรณ์ พระองค์ก็จะได้ทำหน้าที่เยี่ยวยาอาการป่วยทางจิต (โรคกิเลส) ของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์

พูดอีกนัยหนึ่ง หมอลชิวโกกายคิดถูก คิดเป็น รู้ว่าโรคที่คุกคามมนุษย์ที่หนักหนาสาหัส คือ โรคใจ ตนเป็นเพียงหมอลรักษาโรคกาย เมื่อเห็นว่าพระพุทธเจ้าทรงเป็นหมอลรักษาโรคใจ คิดจะช่วยให้งานรักษาโรคใจของพระพุทธเจ้าเป็นไปอย่างสมบูรณ์ จึงตัดสินใจไปดูแลพระพลานามัยของ “หมอลโรคใจ”

ที่ว่าไม่แปลก ที่หมอลชิวโกฯ คิดได้อย่างนี้ก็เพราะหมอลชิวโกฯ ได้รับการศึกษาอบรมอย่างดี จากอาจารย์ทิตาปาโมกข์ จบการศึกษาระดับสูง การศึกษาอบรมมาอย่างดี ช่วยให้หมอลชิวโกคิดไปในแนวทางสร้างสรรค์อย่างนี้ คนอื่นๆ ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาอย่างนี้ก็คงคิดไม่แตกต่างจากนี้นัก

ที่แปลกก็คือครั้งแรกที่สุด เมื่อครั้งหมอลชิวโกฯ ยังเป็นเด็กนั้นต่างหาก ทำไมเด็กน้อยชิวโกไม่คิดไปอีกมุมหนึ่ง เมื่อถูกเด็กอื่นๆ ด่าว่าเสียดสีว่า ลูกไม่มีพ่อไม่มีแม่ เช่นคิดว่า “พวกนี้มันดูถูกกู ผากไว้ก่อนเถอะ กูเป็นใหญ่ มาเมื่อไรจะทำให้พวกมันสำนึก”

ถ้าคิดอย่างนี้แล้ว อาจหาทางเอาชนะด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ถ้าเหมาะสมได้เป็นเจ้านายจริงๆ อาจจับพวกเขาไปทำโทษ หรือไม่ก็กลั่นแกล้งต่างๆ นานา ฐานเหยียดหยามคนเช่นเขา

นี่แหละครับ จุดเริ่มแรกนี้สำคัญที่สุด ถ้าเริ่มคิดถูกแต่ต้นมือและประคับประคองให้ความคิดนั้นคงเส้นคงวาต่อไป ความคิดถูกคิดเป็นนั้นจะช่วยนำพาชีวิตของเขาคนนั้นไม่ว่าใครก็ตาม ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าได้ ทั้งในทางโลกและทางธรรม

ที่นี้หันมาดูตัวละครอีกตัวหนึ่งเด็กเหมือนกัน เป็นโอรสพระเจ้าปเสนทิโกศล เกิดจากลูกนางทาสีศากยะ ที่กษัตริย์ศากยะ “ย้อมแมว” ส่งไปให้พระเจ้าปเสนทิโกศล (เมื่อพระเจ้าปเสนทิโกศล ส่งทูตมาขอขัตติยนารีจากพวกศากยะเพื่อไปเป็นมเหสี แต่พวกศากยะไม่เต็มใจให้จึงส่งธิดานางทาสีไปแทน) มเหสีธิดานางทาสีมีโอรส นามว่า วิฑูทกะ คือเด็กน้อยคนที่พูดถึงวันนี้ วันดีคืนดี วิฑูทกะเดินทางไปเยี่ยมพระเจ้าตา แต่กลับถูกพวกกษัตริย์ศากยะดูถูกดูหมิ่นต่างๆ นานา เช่น เอน้านมมาขัดพระแทนที่วิฑูทกะประทับล้างเสนียดัจฉไร

เด็กน้อยวิฑูทกะรู้สึกโกรธที่ถูกพวกศากยะ ซึ่งล้วนเป็นพระญาติทั้งนั้น ดูถูกเหยียดหยาม จึงเริ่มคิดในทางที่น่ากลัวอย่างยิ่ง

วันนี้พวกมันเอน้านมล้างที่กูนั่ง ต่อไปเมื่อกูเป็นใหญ่ขึ้นมา กูจะเอาเลือดในลำคอของมันมาล้างตีนกูให้ได้

ถ้าเด็กพูดเพียงครั้งเดียว พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ห้ามไว้ สอนไม่ให้คิดเหลวไหล อย่างนั้นก็คงไม่เป็นไร แต่ระวังอย่าปล่อยให้ความคิดเช่นนั้นฝังจิตใจเด็กนานๆ มันอาจจะก่อตัวรุนแรงขึ้นจนกลายเป็นพฤติกรรมได้

วิฑูทกะนั้นก็เหมือนกันคงไม่มีใครรู้ หรือรู้แต่ไม่ระวังในจุดนี้ปล่อยให้เด็กน้อยคนนั้นฝังใจในพฤติกรรมของพวกศากยะ และครุ่นคิดหาทางแก้แค้นให้ได้ เต็บโต

มาเป็นหนุ่มใหญ่เป็นมกุฎราชกุมารแล้วก็ยังไม่เลิกคิด
เช่นนั้น รอให้เสด็จพ่อพระราชทานตำแหน่งพระเจ้า
แผ่นดินให้ก็ไม่ให้สักที จนรอไม่ไหวทำการปฏิวัติยึด
พระราชบัลลังก์จากเสด็จพ่อ ตั้งตนเป็นกษัตริย์

เมื่อได้เป็นใหญ่เหนือเมืองสาวัตถีสืบแทนเสด็จพ่อ
แล้ว (ไม่คิดแม้แต่คิดว่าเสด็จพ่อของตนหนีไปตาย
หน้าประตูเมืองราชคฤห์ ไม่คิดที่จะนำพระบรมศพมา
พระราชทานเพลิงตามพระราชประเพณี และตามหน้าที่
บุตรที่ดีพึงกระทำ ปลอ่ยให้พระเจ้าอชาตศัตรูต้องรับ
ภาระถวายพระเพลิงให้) ความแค้นก็ปะทุขึ้น สุดจะนั่ง
เฉยอยู่ได้

จึงยกทัพไปหมายจะฆ่าล้างแค้น เอาเลือดศากยะ
ล้างพระบาทของตนตามที่ลั่นวาจาไว้ พระพุทธเจ้าทรง
ทราบด้วยพระญาณเสด็จมาตัดหน้า วิชุกทกะเข้าไป
ถวายบังคมพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระญาติผู้ใหญ่พระองค์
ตรัสเป็นนัยให้เข้าใจเอาเองว่า ให้เลิกคิดอกุศลเช่นนั้นเสีย

แต่ก็ไม่ได้คิด ด้วยความเกรงพระทัยจึงแยกทัพ
กลับไป แต่ความคิดจะแก้แค้นก็ยังไม่สงบ วันดีคืนดี
(เรียกวันร้ายคืนร้ายจึงจะถูก) ก็ยกทัพไปใหม่ พบ
พระพุทธองค์อีกกลับมาดังเดิม อีกไม่ช้าก็ยึดยกทัพ
ไปใหม่ ครั้งหลังนี้เมื่อไม่พบพระพุทธเจ้าจึงยกทัพข้าม
พรมแดน เข้าไปลุยเมืองกบิลพัสดุ์ สังหารพวก
ศากยะตายเป็นเบือ ที่หนีรอดไปได้ก็คงมีจำนวนหนึ่ง
แต่หลังจากสงคราม "ล้างโคตร" คราวนั้นพวกศากยะก็
หายไปจากหน้าประวัติศาสตร์

เรื่องนี้ต้องการชี้ว่า จุดเริ่มนี้แหละสำคัญ จุดเริ่ม
คือความคิด ถ้าคิดผิดแล้วปล่อยให้ผิดไปเรื่อยๆ จะนำ
ความวิบัติมาให้เจ้าตัวและสังคม ดังในเรื่องนี้ทาง
พระจึงยืนยันว่าการศึกษาคือชีวิตพัฒนา แต่ถ้าไม่รู้
จักคิดหรือคิดไม่เป็น กระบวนการศึกษาก็จะไม่เกิด
การให้การศึกษาก็ถูกทางเริ่มต้นที่กระตุ้นให้คนรู้จัก
คิดให้ถูกตั้งแต่ยังเด็กๆ นั่นแหละครับ

๑. ติตแบบสืบสาวเหตุปัจจัย

ผมมีนิทานบ้าง เรื่องเล่าขานกันมาไม่เชิงเป็น
นิทานบ้าง มาเล่าสู่กันฟัง ฟังจบแล้วค่อยมาคิดว่ามันให้
แง่คิดอะไรบ้าง

เรื่องแรก เป็นนิทานชาดก กระทำชายนายหนึ่ง
เลี้ยงลิงไว้เป็นฝูง เกออยู่กับลิงมานาน จนกระทั่งสามารถ
สื่อสารกันรู้เรื่องระหว่างคนกับลิงพูดให้ "เวอร์" ก็คือ
สามารถพูดภาษาลิงได้ ว่าอย่างนั้นเถอะ

กระทำชายนายนี้ปลูกต้นไม้ในสวนใหม่ๆ ไม่บอก
ว่าต้นไม้อะไร อาจเป็นมะม่วง หรืออะไรทำนองนั้น
ต้นไม้ที่เพิ่งลงดินใหม่ๆ ย่อมต้องการการดูแลเอาใจใส่
พอสมควร บังเอิญว่าแกมีธุระต้องไปต่างเมืองสักระยะ
หนึ่ง แกจึงสั่งให้หัวหน้าลิงช่วยดูแลต้นไม้แทนด้วย
หัวหน้าลิงก็รับปากว่า นายไม่ต้องเป็นห่วง ภูเอี้ยผมจะ
ดูแล ให้อย่างดี เมื่อเจ้านายไปแกก็เรียกประชุมบริวารลิง
ทั้งหลาย บอกว่าเจ้านายก่อนจะไปได้สั่งให้ข้าดูแลต้นไม้
ให้ดี พวกเราต้องช่วยกันรดน้ำต้นไม้ให้นายนะโว้ย เริ่ม
ตั้งแต่วันพรุ่งนี้เป็นต้นไป รดวันวันวันก็พอ

รุ่งเช้าเจ้าจ้อก็พาบริวารลิงไปตักน้ำรดต้นไม้
อย่างพร้อมเพรียง หัวหน้าลิงนั่งคิดอยู่พักหนึ่งจึงร้อง
ถามลูกน้องว่า "เฮ้ยพวกเอ็งรดอย่างนั้นพวกเอ็งรู้ไหม
ว่ารากมันชุ่มน้ำหรือเปล่า" "จะรู้ได้ยังไงละเจ้านาย"
จ้อน้อยตัวหนึ่งร้องถาม "ก็ถอนมันขึ้นมาดูสิวะ ถ้ามัน
ชุ่มแล้วก็ยัดลงไป ถ้ามันไม่ชุ่มก็ยัดลงแล้วรดอีก แล้ว
ถอนมาดูให้แน่ใจ แล้วค่อยยัดลงไปใหม่" มันอธิบาย
ด้วยความภูมิใจในความรอบรู้ของตน

เหล่าบริวารลิงก็พร้อมเพรียงกัน ถอน-ยัด ถอน-
ยัด พีบปั๊ๆ อย่างน่าสรรเสริญ ประมาณสองสัปดาห์
กระทำชายนายของสวนกลับมาด้วยความเป็นห่วงสวน
จึงเรียกหัวหน้าลิงมาหา สอบถามเกี่ยวกับเรื่องที่ตั้งไว้

"เรียบริ้อยครับเจ้านาย ผมกับลูกน้องพากันรดน้ำ
ต้นไม้ตามที่นายสั่ง พรุ่งนี้เช้าเจ้านายไปดูได้เลย" เจ้าจ้อ
รับรองอย่างมั่นใจ

จึงเข้ากระต่ายเจ้าของสวนรีบไปดูสวนกวาดตาไปรอบๆ พบเป็นลมทั้งยืน ต้นไม้เพิ่งงอกใหม่ๆ เฉากตายหมดสิ้น ไม่ตายยังงอไหวเล่าครั้น พ่อเล่น ถอน-ยัด ถอน-ยัด วันเว้นวันอย่างนั้น

เรื่องที่สองไม่ทราบว่าเป็นนิทานชาดกหรือเรื่องเล่าธรรมดามีฤๅษีตนหนึ่ง ชื่อเสียงเรียงไรอย่าไปรู้เลย ผู้นำมาถ่ายทอดก็ไม่รู้ ฤๅษีแก่เลี้ยงเด็กน้อยไว้เป็นบุตรบุญธรรมคนหนึ่ง เลี้ยงมาตั้งแต่เล็กๆ อบรมสั่งสอนด้วยความรักมาตลอด วันหนึ่งฤๅษีจะเข้าไปทำธุระ จึงสั่งลูกศิษย์ว่าให้คอยดูไฟให้ดี อย่าให้ดับ ถ้าดับก็ให้ก่อ ขึ้นใหม่

เด็กน้อยมัวแต่เล่นเพลินลืมเติมเชื้อไฟ กองไฟก็เลยมอดดับลง ด้วยกลัวว่าหลวงพ่อกฤๅษีจะดุ จึงจัดแจงจะก่อไฟใหม่

เคยเห็นหลวงพ่อก่อไฟไหม้ไฟบ้างๆ สองชั้นมาถูกกันไปมาก็เกิดไฟ จึงคิดว่าไฟมันอยู่ในนั้นแหละ ว่าแล้วก็เอาไม้สองชิ้นมาสักนึ่งไปมาอยู่พักหนึ่ง ก็ไม่เห็นมีไฟ

จึงเอามีดมาผ่าดู ผ่าเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยก็ไม่เห็นมีไฟ จึงเอามีดสับเป็นชิ้นๆ อย่างละเอียดก็ไม่ได้ไฟตามต้องการ หลวงพ่อกฤๅษีกลับมาจึงเล่าให้ฟังว่า ตนพยายามหาไฟจากไม้ทั้งสอง หาย่างไรก็ไม่พบ กระทั่งสับเป็นชิ้นๆ ก็หาไม่พบ

หลวงพ่อก่อไฟได้แล้วก็เอามือกุมขมับ ร้องดังๆ ว่า ไธเอ้อย อนิจจา อนิจจัง

นิทานก็คือนิทาน ฟังเล่นสนุกๆ ก็ได้ ฟังแล้วนำมาคิดก็ยอมให้ความรู้เพิ่มเติม อย่างน้อยก็ได้แง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิต

ทางพระพุทธศาสนาท่านสอนโยนิโสมนสิการ แปลกันว่า การทำในใจโดยอุบายอันแยบคาย ถ้าแปลง่ายๆ ก็คือ “การคิดเป็น” หรือ “การคิดวิเคราะห์” มีถึง ๑๐ วิธี ดังกล่าวแล้ว วิธีแรกท่านเรียกว่า “คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย”

ในที่นี้ท่านพูดสองคำควบกันก็คือ เหตุ กับ ปัจจัย เหตุหมายถึงเหตุใหญ่ เหตุสำคัญ ปัจจัย หมายถึงเงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ท่านสอนให้มองว่า ปฏิกิริยาบางอย่างที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดเพราะเหตุเพียงอย่างเดียว ดูให้ดีแล้วจะเห็นว่าปัจจัยหรือเงื่อนไขอื่นๆ ก็มีสวนด้วย

ยกตัวอย่าง ถ้าถามว่าต้นไม้เจริญเติบโตเพราะอะไร ถ้าตอบว่าต้นไม้ต้นนี้เจริญเติบโตก็เพราะเมล็ด ต้นไม้ต้นนี้มาจากเมล็ด เพราะฉะนั้น เมล็ดจึงเป็นสาเหตุทำให้มีต้นไม้ต้นนี้

ตอบแบบนี้ก็ถูก แต่ถูกส่วนเดียว ถ้าจะให้ถูกต้องครบถ้วนไม่มีที่เถียงเลยก็ต้องตอบว่า เมล็ดเป็นเพียงเงื่อนไขหนึ่ง แต่ยังมีปัจจัยอื่นอีกที่ช่วยให้ต้นไม้ต้นนี้เจริญงอกงามได้ เช่น ดิน ปุ๋ย น้ำ อุณหภูมิ การดูแลเอาใจใส่ของคน ฯลฯ เหล่านี้ล้วนมีส่วนช่วยให้ต้นไม้ต้นนี้เจริญงอกงามทั้งนั้น ทั้งหมดนั้นแหละทางพระท่านเรียกว่า “เหตุปัจจัย” การคิดอะไรคิดให้รอบคอบอย่างนี้ เรียกว่า “คิดเป็น” เห็นผลปรากฏเฉพาะหน้าให้คิดสืบสาวเหตุปัจจัยว่ามันเพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น

คนคิดเป็นตามนัยข้อแรก (คิดสืบสาวเหตุปัจจัย) จะเป็นคนคิดยาวมองไกล เห็นผล คิดสรวาเหตุปัจจัย เห็นเหตุปัจจัยคิดคาดถึงผลที่จะเกิดข้างหน้า ไม่ใช่คิดสั้นๆ เฉพาะหน้าเท่านั้น

หัวหน้าลิงและบริวารลิงในนิทานคิดตื้นๆ ว่า ต้นไม้ที่รดน้ำจะต้องมีรากชุ่มน้ำจึงจะเจริญงอกงาม การคิดเช่นนั้นก็ถูก เพราะการรดน้ำ ถ้ารดรากไม่ชุ่มน้ำ ต้นไม้ก็ไม่ได้น้ำเพียงพอ

แต่การถอนต้นไม้มาดูเพื่อให้แน่ใจ แล้วยัดลงดินใหม่นั้น ไม่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ต้นไม้เฉากตาย ยังมีวิธีอื่นที่จะมั่นใจได้โดยไม่ต้องถอนต้นไม้ เช่น กะกำหนดเอาจากปริมาณน้ำที่รดลงไปแต่ละครั้ง

การถอนต้นไม้ทุกครั้งที่รดน้ำ ต้นไม้จะไม่มีโอกาสหยั่งรากลงดินในที่สุดก็จะเฉากตาย

เจ้าจ้อและบริวารมองเหตุปัจจัยไม่ออก ถึงคิดเป็นอยู่บ้างก็คิดเป็นแบบลึง ไม่ใช้คิดเป็นแบบมนุษย์

มนุษย์ที่มีความคิดแบบลึงฝูงนี้ นำเป็นห่วง ถ้าหลีกเลี้ยงได้ให้หลีกเลี้ยง อย่ามอบงานรับผิดชอบที่สำคัญๆ ให้ทำเป็นอันขาด คนพวกนี้มีตัวอย่างเดียวคือ ความขยัน แต่ต้องไม่ลึงว่า

คนขยันอย่างโง่ๆ อันตรายต่อส่วนรวมที่สุด

เด็กน้อยในนิทานเรื่องที่สองเป็นตัวแทนของคนที่ไม่มองเหตุปัจจัยไม่ชัด รู้อะไรเฉินๆ มองอะไรมั่วๆ ไม่กระจ่าง จึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้

รู้ว่าเหตุปัจจัยทำให้เกิดไฟคือ ไม้สีไฟสองชิ้น รู้ว่าถ้าเอาไปสีไฟสองชิ้นนั้นสีกัน จะเกิดไฟขึ้น

แต่รู้ไม่ครบวงจร ไม่รู้วิธีทำให้เกิดไฟขึ้นมาจริงๆ เด็กน้อยจะต้องเรียนรู้วิธีเอาไม้สีไฟ สองอันมาสีกัน จะต้องจับอย่างไร จะต้องสีอย่างไร หนักเบาแค่ไหน สีนานแค่ไหน ทั้งหมดต้องอาศัยทักษะความเหมาะสมลงตัว ถ้าทำไม่ถูก ทำไม่เหมาะสมลงตัวก็ไม่สามารถก่อให้เกิดไฟขึ้นมาได้

เมื่อทำอย่างไรก็ไม่ได้ไฟ จึงเอามัดมาหั่นให้เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย ยิ่งทำอย่างนั้นยิ่งไม่มีทางหาไฟพบ หนำซ้ำยังทำลายไม้สีไฟของหลวงพ่อกุญแจหมดสิ้น

เรื่องนี้ให้แง่คิดอย่างดีคือ เพียงแต่รู้ว่าอะไรคืออะไร มันเป็นอย่างไรมันอย่างไร ต้องลงมือทำจนเกิดความชำนาญด้วยจึงจะดี เช่นรู้ว่ารถคันนี้ควรจะขับอย่างไร จับพวงมาลัยอย่างไร เหยียบคลัทช์ (clutch) เหยียบเบรคอย่างไร เหยียบคันเร่งอย่างไร รู้แค่นี้ไม่พอจะต้องทำเป็นตามนั้น และทำงานเกิดทักษะด้วยจึงจะเรียกว่ารู้เรื่องขับรถดี ฉันทิดก็ฉันทันนั้น

พระพุทธศาสนาสอนให้รู้จักคิด สาวเหตุปัจจัย เห็นเหตุปัจจัยให้สาวเหตุผล เห็นผลให้สาวหาเหตุปัจจัย ก็มีได้หยุดอยู่แค่คิด รู้แค่นั้น ต้องทำตามที่คิดรู้นั้น จนเกิดทักษะด้วยจึงจะเรียกว่า คิดเป็น

รู้ว่าจรรยาจรติดขัดเพราะอะไร จะไม่ให้จรรยาจรติดขัดต้องทำอะไร วงแหวนรอบนอก รอบใน ต้องทำอะไร ไม่ใช่แค่ให้รู้แล้วไอ้รอดกัน ต้องลงมือทำอย่างชำนาญ และทำอย่างถูกต้องทุกขั้นตอนด้วยนั้นแหละ จึงจะเรียกว่า “คิดเป็น” ในเรื่องการแก้ปัญหาจรรยาจร

ในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้า สอนวิธีคิดไว้มากมายหลายนัยเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเพราะปัญหานั้นเกิดได้หลายทาง บางคนก็ได้ปัญญาเพราะ

คิดเอง วิเคราะห์วิจัยด้วยตัวเอง บางคนก็ได้ปัญญาเพราะลงมือกระทำ จนเกิดประสบการณ์ตรง

เมื่อพระพุทธเจ้า ท่านมีเป้าหมายคือการฝึกฝนอบรมคน ให้เกิดปัญญาที่แท้จริง เพื่อให้ปัญญาดำเนินชีวิต ทางใดที่จะก่อให้เกิดปัญญาพระองค์ก็จะทรงสอนหรือแนะนำ และเนื่องจากพื้นฐานการรับรู้หรือภูมิหลังของแต่ละคนแตกต่างกันไป วิธีการสอน วิธีการฝึกฝนจึงหลากหลาย

ในหมู่คนที่รู้ได้เพราะการคิด ท่านก็จะสอนวิธีให้คิดให้ถูก คิดให้เป็น เมื่อคิดถูก คิดเป็นก็ได้ปัญญา แต่ถ้าคิดไม่ถูกคิดไม่เป็นถึงแม้ว่าผู้นั้นจะมี “ศักยภาพ” ในการคิดก็อาจไม่เกิดปัญญาหรือเกิดช้าก็ได้

มันก็เหมือนเมล็ดพืชที่นั่นแหละครับ สมมติว่าเมล็ดมะม่วงก็แล้วกัน ในเมล็ดมะม่วงนั้นมันก็มีศักยภาพในตัวที่จะงอกขึ้นมาเป็นหน่อ เป็นราก เป็นลำต้น มีอยู่ในเมล็ดเล็กๆ นั้นเสร็จสรรพ

แม้ว่าคนบางคนหรือหลายคนจะมี “ศักยภาพ” ในการคิดให้เกิดปัญญาอยู่ในตัว แต่ถ้าเขาไม่รู้จักคิด หรือคิดไม่ถูก คิดไม่เป็น เขาก็อาจไม่ได้ปัญญาเลย หรือได้แต่ช้าก็ได้ ตรงนี้แหละครับบทบาทของ “ครู” หรือผู้ชี้แนะแนวทางให้เป็นสิ่งจำเป็น

ครู ผู้ชี้แนะแนวทาง จึงต้องมีหลายเทคนิค หลายวิธีการ ที่จะนำไปแนะให้ศิษย์แต่ละคนแตกต่างกันไป

พระพุทธเจ้าผู้เป็น “ยอดครู” (บรมครู) จึงทรงสอนวิธีคิดไว้หลายวิธีเพื่อให้เหมาะแก่อุปนิสัย และภูมิหลังของแต่ละบุคคลในพระไตรปิฎกกล่าวไว้ ๑๐ วิธี คิดด้วยกันคือ ๑) คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย ๒) คิดแยกแยะส่วนประกอบ ๓) คิดแบบรู้เท่าทันธรรมชาติ ๔) คิดแบบแก้ปัญหา ๕) คิดแบบหลักการและความมุ่งหมาย ๖) คิดแบบคุณโทษและทางออก ๗) คิดแบบคุณค่าแท้คุณค่าเทียม ๘) คิดแบบอุปมาอุปไมย ๙) คิดแบบเป็นอยู่ในปัจจุบัน และ ๑๐) คิดแบบวิภาษวิทยา

การค้ำประกัน

สนธิสัญญา สนิทสนม*

บทนำ

บุคคลทั่วไป มักจะเคยได้ยินประโยคที่พูดกันว่า “อยากเป็นหนี้ให้เป็นนายหน้า อยากเป็นซี้เข้าให้เป็นนายประกัน” การกู้หนี้ยืมสินมักจะต้องมีผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นหลักที่จะให้ผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้มีความมั่นใจว่าผู้กู้ไม่ขาดใช้หนี้ก็ยังมีคนประกันว่าจะใช้หนี้แทนผู้กู้ยืม จึงยอมให้ลูกหนี้กู้ยืม แต่การจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชดใช้หนี้แทนลูกหนี้ ก็ต่อเมื่อลูกหนี้ไม่ใช้หนี้ไม่ว่ากรณีใดๆ ด้วยเหตุนี้เอง ผู้ค้ำประกันจึงมีความสำคัญในการกู้หนี้ยืมสิน และการค้ำประกันจึงมีความสำคัญตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วยเช่นกัน

การค้ำประกัน (Suretyship) คือ

สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้ค้ำประกัน” สัญญาว่าจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ถ้าหากลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้ หรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ การที่บุคคลผูกพันตนเข้าไปรับผิดชอบในอันที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ ถ้าหากลูกหนี้ไม่ชำระ ดังปพพ.มาตรา ๖๔๐ วรรคแรก “อันว่าค้ำประกันนั้นคือ สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกผู้ค้ำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้”

ตัวอย่าง นายแดง กู้เงิน นายเขียว เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยเหลือเงินดั่งชื่อรับรองว่า หากแดงไม่ชำระหนี้เงินดังกล่าว เหลือเงินจะชำระหนี้แทนเอง สัญญาดังกล่าวเรียกว่า “สัญญาค้ำประกัน” โดยแดง เรียกว่า “ลูกหนี้” เขียว เรียกว่า “เจ้าหนี้” เหลือเงิน เรียกว่า “ผู้ค้ำประกัน”

จะเห็นได้ว่าสัญญาค้ำประกันมีลักษณะสำคัญ ๒ ประการ

๑. เป็นสัญญาระหว่างบุคคลภายนอกกับเจ้าหนี้ คือ ไม่ใช่ลูกหนี้ แต่อาจเป็นลูกหนี้ของเจ้าหนี้อยู่แล้วในหนี้รายอื่นก็ได้

๒. สัญญาค้ำประกันเป็นสัญญาที่มีข้อตกลงว่า ผู้ค้ำประกันจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

หลักเกณฑ์ในการทำสัญญาค้ำประกัน

สัญญาค้ำประกันต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันตามปพพ. มาตรา ๖๔๐ วรรคสอง “อนึ่งสัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่” พูดง่ายๆ ก็คือว่า สัญญาค้ำประกันเป็น

* อติปลัดอาวุโส (จพง.ปค.7) อ.ธาวโรต จ.ยะลา

สัญญาที่กฎหมายไม่ได้บังคับว่าต้องทำตามแบบ
ดังนั้น แม้คู่สัญญาอาจจะตกลงกันด้วยวาจาก็มี
ผลทำให้สัญญาค่าประกันสมบูรณ์แล้ว เพียงแต่
หากว่าจะมีการฟ้องร้องบังคับคดีให้ผู้ค้ำ
ประกันรับผิดชอบจะต้องมีหลักฐานแห่งการค้ำ
ประกันเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน
ไว้เป็นสำคัญ หากไม่มีหลักฐานดังกล่าวก็
จะฟ้องร้องบังคับเอากับผู้ค้ำประกันไม่ได้
หลักฐานเป็นหนังสือนั้น ผู้ค้ำประกันจะทำได้
อย่างไรก็ได้ และมีรูปลักษณะเป็นหนังสือ
จดหมาย บันทึกลง หรืออะไรก็ได้ เพียงแต่ให้มี
ข้อความแสดงว่ามีการค้ำประกันและมี
ลายมือชื่อผู้ค้ำประกันก็เป็นการเพียงพอแล้ว
เช่น แต่งทำสัญญากู้เงินค้ำ โดยมิเหลือเป็นผู้
ค้ำประกันสัญญาค่าประกันไม่ได้ทำเป็นหนังสือ
ต่อมาภายหลังเมื่อถูกเจ้าหนี้เร่งรัดผู้ค้ำประกันมี
หนังสือไปยังลูกหนี้ โดยมีข้อความแสดงถึงการ
ค้ำประกันดังกล่าวและมีลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน
ลงไว้ด้วย เช่นนี้ก็เป็นกรเพียงพอแล้ว ที่จะเป็น
หลักฐาน ฟ้องขอให้บังคับตามสัญญาค่าประกัน
ได้แล้ว

หนี้ค้ำประกันต้องเป็นหนี้ที่สมบูรณ์

หนี้ที่สมบูรณ์ ก็คือ หนี้ที่เกิดแล้วผูกพัน
กันตามกฎหมายไม่ตกเป็นโมฆะ หรือเสียเปล่า เช่น
หนี้เงินกู้, หนี้การก่อสร้าง หนี้ที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่
หนี้ที่มีวัตถุประสงค์ผิดกฎหมายตาม ปพพ. มาตรา
๑๕๐ “การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้าม
ชัดแจ้ง โดยกฎหมาย เป็นการพันวิสัยหรือเป็น
การขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรม
อันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ” ดังคำ

พิพากษาฎีกาฯ หนึ่ง ปี ๒๔๘๗ จำเลยกู้เงินโจทก์
โดยบอกว่าจะกู้ไปค้าฝิ่นเถื่อน โจทก์ยอมให้กู้ไป
เท่ากับเป็นการอุปการะผู้กระทำความผิดเป็นการต้อง
ห้ามชัดแจ้งตามกฎหมาย วัตถุประสงค์แห่งการให้
ยืมเงินจึงเป็นโมฆะ หนี้ไม่สมบูรณ์ ผู้ค้ำประกันก็
ไม่ต้องรับผิดชอบเพราะวัตถุประสงค์ผิดกฎหมาย
เช่น คำพิพากษาฎีกา ปี ๒๕๐๘ ฉบับหนึ่ง

“กรอกข้อความในสัญญากู้และค้ำประกันใน
จำนวนเงินเกินกว่าจำนวนหนี้ที่เป็นจริง โดย
จำเลยมิได้เห็นยินยอมด้วยสัญญากู้และค้ำ
ประกันดังกล่าวจึงไม่สมบูรณ์ จำเลยไม่ต้อง
รับผิดชอบ”

หนี้ ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขก็ค้ำ
ประกันได้ตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง “หนี้ในอนาคต
หรือหนี้มีเงื่อนไข จะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ ซึ่ง
หนี้ันนั้นอาจเป็นผลได้จริง ก็ประกันได้” การค้ำ
ประกันไม่จำเป็นเฉพาะหนี้ที่มีอยู่แล้วหรือเกิด
ขึ้นแล้ว อาจเป็นหนี้ในอนาคต หรือหนี้มีเงื่อนไข
ก็ได้ อาจเกิดหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้แต่เป็นการป้องกัน
ความเสียหาย ก็มีการประกันไว้ได้ เช่น นาย ก.
สัญญาจะขายเรือ ให้แก่ นาย ข. หากเรือลำนี้
ชนะการแข่งขันเรือ ถ้าไม่ยอมขายให้ นาย ข. ปรับ
๑๐,๐๐๐ บาท ดังนั้นมีการค้ำประกันได้ และหนี้มี
เงื่อนไขบังคับหลังก็อาจประกันได้ เช่น ถ้าเรือแข่ง
ลำนี้ไม่ชนะการแข่งขันก็ให้สัญญาดังกล่าวสิ้นสุด
ได้ โดยนาย ข. ต้องส่งเรือคืนให้แก่ นาย ก. ดังนั้น
มีการค้ำประกันได้

หนี้เกิดจากสัญญาที่ลูกหนี้ทำด้วย
สำคัญผิดหรือลูกหนี้เป็นคนไร้ความสามารถ ตาม
มาตรา ๖๘๑ วรรคสาม “หนี้อันเกิดแต่สัญญา
ซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้ เพราะจะทำด้วยความ

สำคัญผิดหรือ เพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถ นั้นก็อาจมีการประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิด หรือไร้ความสามารถนั้น ในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

พูดง่าย ๆ ก็คือ เมื่อมีหนี้อันเกิดแต่สัญญา ซึ่งลูกหนี้ทำด้วยสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถก็อาจมีการประกันอย่างสมบูรณ์ได้ หากในขณะที่ผู้ค้ำประกันเข้าทำสัญญาผูกพันตนนั้น ได้รู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้น เช่น ก. ซื้อแจกันจาก ข. โดยสำคัญผิดว่าเป็นของโบราณ แต่ปรากฏว่าเป็นของใหม่ ค. ค้ำประกันการชำระหนี้ของ ก. โดยรู้เหตุสำคัญผิดของ ก. สัญญาค้ำประกันสมบูรณ์มีผลผูกพัน ค. หรือ ก. เป็นผู้เยาว์ทำสัญญาซื้อเรือจาก ข. โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้แทนโดยชอบธรรม ค. เข้าค้ำประกัน โดยรู้ว่า ก. เป็นผู้เยาว์สัญญาค้ำประกันผูกพัน ค. ผู้ค้ำประกัน

ความรับผิดของผู้ค้ำประกัน เมื่อบุคคลใดเข้ารับผิดเป็นผู้ค้ำประกันแล้ว พิจารณาได้จากสัญญาค้ำประกัน โดยแบ่งได้ 3 ประการ คือ

๑. ผู้ค้ำประกันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ ผู้ค้ำประกันต้องชำระแทนลูกหนี้ กรณีนี้ก็คือนี้ ลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระนั่นเอง ผู้ค้ำประกันต้องชำระแทน
๒. ผู้ค้ำประกันรับผิดไม่เกินลูกหนี้ ลูกหนี้มีหนี้เท่าไรผู้ค้ำประกันก็ยอมรับผิดชดใช้เท่านั้น แต่ผู้ค้ำประกันจะทำสัญญาค้ำประกันจำกัดความรับผิดของตนไว้เพียงใดก็ได้ รับผิดให้น้อยกว่าก็ได้หรือ

ให้เกินกว่าก็ได้เป็นเรื่องของความสมัครใจที่จะผูกพันตนยอมชดใช้แทนลูกหนี้ ข้อตกลงนี้ใช้ได้ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ฎ. ผู้ค้ำประกันทำสัญญากับเจ้าหนี้ว่า ยอมใช้เงินให้เจ้าหนี้เกินกว่าความรับผิดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดตามสัญญานั้น ข้อตกลงดังกล่าวไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ฎ. สัญญาค้ำประกันมีข้อความว่า กรณีเมื่อลูกหนี้ผิดนัดผู้ค้ำประกันยอมรับผิด เช่นเดียวกับลูกหนี้ทันทีโดยไม่ต้องฟ้องลูกหนี้ก่อน และมีข้อความอีกตอนหนึ่งว่า ยังยินยอมให้ผ่อนเวลาชำระหนี้ได้ และผู้ค้ำประกันยังคงรับผิดชดใช้เสมอ ดังนี้ถือว่าเป็นข้อตกลงพิเศษ ผู้ค้ำประกันหารับผิดเพียงฐานะผู้ค้ำประกันตามกฎหมายเท่านั้นไม่

๓. การตีความการรับผิดต้องเคร่งครัดการให้ผู้ค้ำประกันรับผิดตามสัญญาค้ำประกันต้องให้ชัดเจน ต้องระบุขอบเขตความรับผิดไว้ หากมีปัญหาต้องตีความโดยเคร่งครัด

ฎ. ศาลฎีกา ได้กล่าวไว้ในคำพิพากษาตอนหนึ่งว่า “จะต้องระลึกเสมอไปว่า ผู้ค้ำประกันนั้นเป็นลูกหนี้ที่ควรได้รับประโยชน์ เพราะฉะนั้นความรับผิดของผู้ค้ำประกันตามสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น จำต้องตีความอย่างเคร่งครัดเสมอไปเพื่อว่าจะได้ไม่ทำให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชดใช้เกินกว่าที่เขาได้รับรองไว้”

ฎ. (ที่ประชุมใหญ่) การทำสัญญาค้ำประกันบุคคลเข้าทำงานโดยปกติย่อมเป็นที่เข้าใจว่า ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิด เมื่อลูกจ้างทำให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่นายจ้าง เฉพาะในหน้าที่การงานของลูกจ้างเท่านั้น ถ้านายจ้างประสงค์จะให้รับผิดตลอดถึงการกระทำนอกหน้าที่การงานที่ว่าจ้างกันด้วยแล้ว ก็ชอบจะระบุไว้ในสัญญาค้ำประกันด้วย

ขอบเขตความรับผิดของผู้ค้ำประกัน ในเรื่องนี้ก็คือ ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดแค่ไหน เพียงใดนั้นพอจะแยกได้ ดังนี้

๑. การค้ำประกันจำกัดความรับผิด ความรับผิดของผู้ค้ำประกันไม่เกินความรับผิดของลูกหนี้

ฎ. ทำสัญญาค้ำประกันให้ผู้ขายไว้ว่า หากผู้ซื้อละเมิดสัญญา หรือมีหนี้สินผู้ค้ำประกัน ยอมรับผิดและชดใช้ค่าเสียหายแทนไม่เกินวงเงินจำนวนหนึ่ง เมื่อผู้ซื้อไปทำหนี้สินเกินกว่าจำนวนเงินที่ค้ำประกันไว้ ผู้ค้ำประกันก็ควรรับผิดไม่เกินกว่าวงเงินที่ค้ำประกันไว้

๒. การค้ำประกันไม่เกินความรับผิดของลูกหนี้

ฎ. ค้ำประกันชื่อของชื่อไม่เกินเดือนละ ๑๕๐ บาท เดือนใดค้างชำระเกินจำนวนนั้น ผู้ค้ำประกันรับผิดเพียง ๑๕๐ บาท

3. การค้ำประกันไม่จำกัดความรับผิด ในการทำสัญญาค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันย่อมมีสิทธิที่จะระบุไว้ในสัญญาค้ำประกันรับผิดมากน้อยเพียงใดก็ได้ แต่ถ้าสัญญาเขียนว่า

“ประกัน” เพียงคำเดียว ผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดทั้งหมด เช่นเดียวกับลูกหนี้ ปพพ. มาตรา ๖๘๓ “อันค้ำประกันอย่างไม่จำกัดนั้นย่อมคุ้มถึงดอกเบี้ย และค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพัน อันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นด้วย” ผู้ค้ำประกันต้องใช้นั้นทุกอย่างที่ลูกหนี้ค้างชำระอยู่กับเจ้าหนี้ เช่น เงินดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งก็คือความเสียหายอันเกิดจากการไม่ชำระหนี้

ฎ. ค้ำประกันหนี้ ๑๐,๐๐๐ บาท และว่า ถ้าลูกหนี้ทำความเสียหายเกินกว่านั้นก็รับผิดดังนั้น ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดตามความเสียหายทั้งหมด ๒๐๕,๗๖๔ บาท

๔. ผู้รับเงื่อนไข ปพพ. มาตรา ๖๘๒ วรรคแรก “ท่านว่าบุคคลจะยอมเข้าเป็นผู้รับเงื่อนไขคือ เป็นประกันของผู้ค้ำประกันอีกชั้นหนึ่งก็เป็นได้” (A person may agree to be surety for another surety) ผู้รับเงื่อนไขก็คือ ผู้ค้ำประกันของผู้ค้ำประกันนั่นเอง เขาเป็นบุคคลภายนอกที่ผูกพันต่อเจ้าหนี้ว่า จะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ถ้าผู้ค้ำประกันไม่ชำระ ผู้รับเงื่อนไขไม่ใช่ผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ ผู้รับเงื่อนไขจะรับผิดเมื่อผู้ค้ำประกันไม่ชำระหนี้ไม่ใช่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ตัวอย่างเช่น นายแดงกู้เงินนายดำโดยมีเขียวเป็นผู้ค้ำประกันโดยสัญญาว่า ถ้าแดงไม่ใช้หนี้ เขียว

จะใช้ให้เอง ชาวค้าประกันเขี้ยว อีก
ต่อหนึ่ง โดยสัญญากับเจ้าหนี้ว่า ถ้า
เจ้าหนี้เรียกรื้อเอาจากเขี้ยวในฐานะ
ผู้ค้าประกัน ไม่ได้ชาวจะใช้หนี้ให้เอง
กรณีนี้ชาวได้ชื่อว่าเป็นผู้รับเรื่อน

ผู้รับเรื่อน เมื่อใช้หนี้ให้แก่เจ้าหนี้แล้วได้ เบียดจากผู้ค้าประกันเท่านั้น

ฎ. ปี ๒๔๕๖ ตัดสินเกี่ยวกับสิทธิของ
ผู้รับเรื่อนให้ไต่เบียดเอาจากผู้ค้าประกันได้

๕. ผู้ค้าประกันหลายคน ปพพ.มาตรา
๖๘๒ วรรคสอง “ถ้าบุคคลหลาย
คนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้าประกัน
ในหนี้รายเดียวกันไซ้ ท่านว่าผู้
ค้าประกันเหล่านั้นมีความรับผิดชอบ
อย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะ
มิได้เข้ารับค้าประกันร่วมกัน”

ตามมาตรานี้ ในหนี้รายเดียวกัน อาจมี
ผู้ค้าประกันหลายคนก็ได้ และผู้ค้าประกันเหล่านี้นั้นมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม แม้ว่าจะ
ค้าประกันคนละคราวก็ตาม เจ้าหนี้จะเรียกให้
ลูกหนี้คนใดคนหนึ่งชำระหนี้โดยสิ้นเชิงหรือบาง
ส่วนก็ได้ แต่ลูกหนี้ทุกคนยังผูกพันอยู่เช่นเดิม
เมื่อลูกหนี้คนใดชำระหนี้ไปแล้ว ย่อมไต่เบียดเอา
กับลูกหนี้ร่วมได้ หรือขอไต่เบียดเอาจากผู้ค้าประกัน
คนอื่นๆ ได้ตามส่วนที่รับผิดชอบ คือ รับช่วงสิทธิไต่เบียด
ได้นั่นเอง

ฎ. ผู้ค้าประกันร่วมกันสองคน เมื่อผู้
ค้าประกันคนหนึ่งได้ชำระหนี้ทั้งหมดแทนลูกหนี้ไป
ย่อมได้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ไต่เบียดกับผู้ค้าประกัน

อีกคนหนึ่งได้กึ่งหนึ่ง ตาม ปพพ.มาตรา ๒๒๙ (๓)
และ ๒๙๖

๖. ผลการบังคับชำระหนี้จากผู้ค้าประกัน
ในหนี้ที่มีการค้าประกัน ลูกหนี้เป็น
ลูกหนี้ชั้นต้นซึ่งมีหน้าที่และความ
รับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องชำระหนี้
ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งสิ้น ผู้ค้าประกันเข้ามา
ค้าประกันก็เป็นการค้าจุนและให้
หลักประกันแก่เจ้าหนี้ว่าจะได้รับ
ชำระหนี้ การที่เจ้าหนี้บังคับชำระ
หนี้แก่ผู้ค้าประกันตามสัญญาค้า
ประกันไม่ได้หมายความว่าลูกหนี้
หลุดพ้น จากความรับผิดชอบในหนี้ไป
จากเจ้าหนี้ ดังในเมื่อเจ้าหนี้บังคับ
ชำระหนี้จากผู้ค้าประกันได้ไม่พอ
ลูกหนี้ยังต้องผูกพันรับผิดชอบในส่วน
ที่เหลืออยู่ แต่หนี้ในส่วนที่เหลือ
ที่จะบังคับได้นี้ ต้องเป็นหนี้ใน
ทางแพ่งเท่านั้น ดัง ปพพ.มาตรา
๖๘๕ “ถ้าเมื่อบังคับตามสัญญาค้า
ประกันนั้น ผู้ค้าประกันไม่ชำระหนี้
ทั้งหมดของลูกหนี้รวมทั้งดอกเบียด
ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรรมด้วย
ไซ้หนี้ยังเหลืออยู่เท่าใด ท่านว่า
ลูกหนี้ยังคงรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ในส่วน
ที่เหลือนั้น”

ตัวอย่าง ก.กู้เงิน ข. ๑๐,๐๐๐ บาท ค้าประกันเมื่อ
ก.ไม่ชำระหนี้ ข.ฟ้องเอาแก่ ค.ในฐานะผู้
ค้าประกันและบังคับชำระหนี้เอาจาก ค. ได้เพียง
เงินต้นและดอกเบียดในจำนวนเงินต้น ๘,๐๐๐ บาท
เท่านั้น ในเงินต้นส่วนที่เหลือ ๒,๐๐๐ บาท รวม
ทั้งดอกเบียด ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ชำระหนี้

และค่าใช้จ่ายอันเป็นอุปสรรคอื่นๆ จึงยังเป็นความรับผิดชอบของ ก. ที่ต้องใช้ให้แก่ ข.

สิทธิในการบ่ย่างเบียงของผู้ค้าประกัน

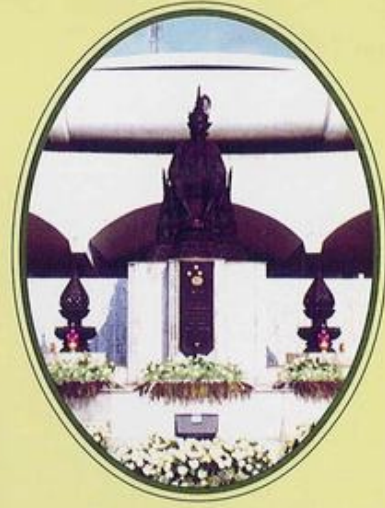
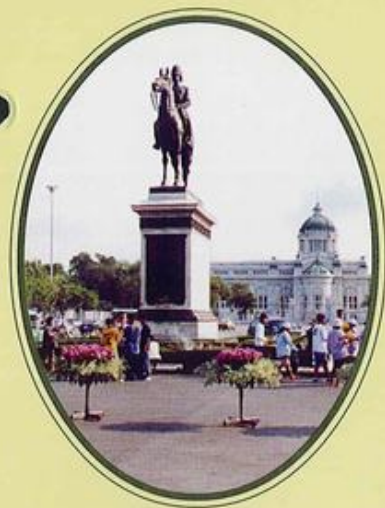
ในเมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมมีสิทธิบ่ย่างเบียงได้ ดังนี้

๑. ให้เจ้าหนี้ไปเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะตกเป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่รู้วาลูกหนี้อยู่แห่งหนใด
๒. ผู้ค้าประกันพิสูจน์ได้ว่า ลูกหนี้มีทางชำระหนี้ได้และการชำระไม่เป็นการยาก เจ้าหนี้ต้องบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน
๓. เจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดไว้เป็นประกัน เมื่อผู้ค้าประกันร้องขอ เจ้าหนี้จะต้องเอาทรัพย์สินนั้นเป็นการชำระหนี้เสียก่อน หากไม่พอชำระหนี้จึงเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ส่วนที่เหลือ

ความรับผิดชอบต่อสัญญาผู้ค้าประกัน

๑. ถ้าหนี้ที่ผู้ค้าประกันได้กำหนดวันชำระหนี้ไว้แน่นอนแล้ว ต่อมาเจ้าหนี้ยอมผ่อนผันเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ
๒. เจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้น
๓. สัญญาผู้ค้าประกันขาดอายุความ และผู้ค้าประกันยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ อันนี้เป็นข้อต่อสู้ของผู้ค้าประกันไม่ใช่ข้อต่อสู้ของลูกหนี้
๔. ผู้ค้าประกันตาย ต้องดูว่าหนี้ของลูกหนี้ที่ผู้ค้าประกันจะต้องชำระ เกิดหรือยัง ถ้ายังไม่เกิด ผู้ค้าประกันตาย สัญญาผู้ค้าประกันระงับ

เมื่อวันเสาร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๕ เหล่าข้าราชการพลเรือนถวายสักการะ
พระบรมราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาท
สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

กิจกรรม วันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๔๕

นายpongพล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี เป็น
ประธานในพิธีตักบาตร เนื่องในโอกาสวันข้าราชการ
พลเรือน ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๑ เมษายน
๒๕๔๕

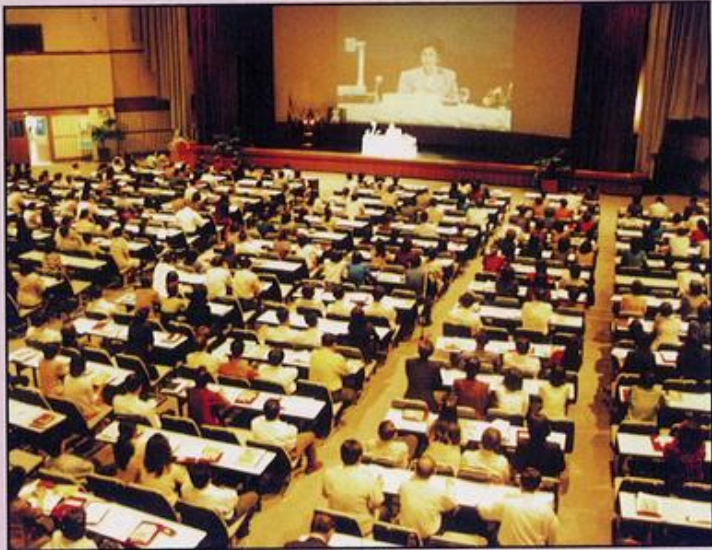
และในวันเดียวกันนี้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบประกาศเกียรติ
บัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ(ครุฑทองคำ) แก่ข้าราชการ
พลเรือนดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔

การจัดแสดงนิทรรศการของส่วนราชการต่างๆ โดย
ในปีนี้ได้กำหนดเป้าหมายของงานว่า “การบริหารกิจการ
บ้านเมืองและสังคมที่ดี เพื่อการบริการประชาชน”
ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
จังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑ เมษายน - วันพุธที่
๓ เมษายน ๒๕๔๕

อะไร ก็ไหน เมื่อไร

นายสีมา สีมานนท์ รองเลขาธิการ ก.พ. ให้การต้อนรับ Dr.Prakash Sharan Mahat ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีประเทศเนปาล และคณะผู้บริหารระดับสูงจากสำนักนายกรัฐมนตรีประเทศเนปาล ในโอกาสศึกษาดูงานเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ณ สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๕

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา “โครงการประสานความร่วมมือในการพัฒนาข้าราชการ เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนของระบบราชการ” พร้อมบรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาข้าราชการ : ปัจจัยหลักของความสำเร็จของการปรับเปลี่ยนระบบราชการ” เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ณ หอประชุมสุโขทัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนจังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๕ นายเฉลิม ศรีผดุง รองเลขาธิการ ก.พ. นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และ น.พ.พลเดช ปิ่นประทีป ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาประชาสังคม สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา ร่วมสนทนาประเด็น “การสร้างความร่วมมือทางสังคมเพื่อการปฏิรูประบบราชการ” ในรายการ “กรองสถานการณ์” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. และ นายสุขุม สาริบุตร ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมลงนามและแลกเปลี่ยนข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการขอรับการส่งเสริมเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O.) ในโอกาสที่ ๒๕ ส่วนราชการในจังหวัดหนองบัวลำภูขอรับการส่งเสริมระบบดังกล่าว ณ หอประชุมอนาลโย ศาลากลางจังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนเมษายน ๒๕๔๕ ณ กระทรวงสาธารณสุข ในประเด็น “การพัฒนาสุขภาพแนวใหม่” เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. โดยมีสำนักงาน ก.พ. เป็นแกนกลางในการจัดประชุม

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๕ สำนักงาน ก.พ. จัดพิธีมอบรางวัลนายกรัฐมนตรี (Prime Minister Award) ให้กับส่วนราชการที่มีการบริหารและการจัดการดีเด่น จังหวัดดีเด่นในการบริการประชาชน และมอบใบรับรองระบบมาตรฐาน ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O.) ให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยมีนายพงษ์ อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้มอบรางวัล ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และปีนี้สำนักงาน ก.พ.เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ได้รับใบรับรองระบบมาตรฐาน P.S.O. ด้วย

บริหารและการจัดการดีเด่น จังหวัดดีเด่นในการบริการประชาชน และมอบใบรับรองระบบมาตรฐาน P.S.O. ให้แก่หน่วยงานของรัฐ” ในรายการ “เมืองไทยรายวัน” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๕

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. ถ่ายภาพร่วมกับนิสิต นักศึกษาในพิธีปิดการอบรมโครงการชัชพฤกษ์ ครั้งที่ ๑๐ ณ สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕

เมื่อวันพุธที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. และ ศ.ดร.พรชัย มาตังคสมบัติ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกันลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงาน ก.พ. และวิทยาลัยการจัดการ

มหาวิทยาลัยมหิดล ในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาโทนานาชาติ สาขาวิชา Public Sector Management Reform and Good Governance โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ภาคราชการของกลุ่มประเทศแถบกลุ่มแม่น้ำโขง โดยหลักสูตรนี้จะเริ่มเดือนตุลาคม ๒๕๔๕

นายปองพล อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี และประธานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (ปรร.) นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและรองประธาน ปรร. และ คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. ร่วมเสวนา เรื่อง “การปฏิรูประบบราชการ” ณ ดิคสันตีไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันพุธที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะที่ปรึกษาส่วนราชการระดับปลัดกระทรวง ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๕ ณ กระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็น “ความก้าวหน้าการปฏิรูปการศึกษา” เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. โดยมีสำนักงาน ก.พ. เป็นแกนกลางในการจัดประชุม

เยี่ยมชมนิทรรศการผลิตภัณฑ์ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

รางวัลนายกรัฐมนตรี

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๕ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล สถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐ แห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.พ. จัดให้มีพิธีมอบรางวัลส่วนราชการที่มีการบริหารและการจัดการที่ดี (ระดับกรม) รางวัลจังหวัดดีเด่นในการบริการประชาชนประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ (Prime Minister Award) และพิธีมอบ ใบประกาศรับรองระบบมาตรฐาน P.S.O. ให้แก่ หน่วยงานของรัฐ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) เป็นผู้มอบรางวัล

การให้รางวัลจังหวัดดีเด่นในการบริการประชาชน เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้มีการให้รางวัล ดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๑ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้มอบรางวัลจังหวัดดีเด่นตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ จนถึง ปัจจุบันติดต่อกันเป็นปีที่ ๔ โดยในปีนี้มีจังหวัดที่ได้รับรางวัลดีเด่นในสาขาต่างๆ ๑๑ ด้าน มีจังหวัดที่ได้รับ รางวัลดีเด่น จำนวน ๗ จังหวัด ได้รับรางวัลชมเชย ๗ จังหวัด ซึ่งจังหวัดที่ได้รับรางวัลดีเด่น มีดังนี้

- ๑) จังหวัดจันทบุรี ได้รับรางวัลด้านสาธารณสุข
- ๒) จังหวัดสระบุรี ได้รับรางวัลด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- ๓) จังหวัดสุโขทัย ได้รับรางวัลด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๔) จังหวัดอ่างทอง ได้รับรางวัลด้านการเกษตรและชลประทาน
- ๕) จังหวัดอุดรธานี ได้รับรางวัลด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖) จังหวัดลำปาง ได้รับรางวัลด้านการบริหารและการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารสนเทศและการบริหาร ประชาชนในชุมชนแบบเบ็ดเสร็จเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด
- ๗) จังหวัดพังงา ได้รับรางวัลด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนจังหวัดที่ได้รับรางวัลชมเชย จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปางและสุโขทัย ได้รับรางวัล ชมเชยด้านสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก ได้รับ รางวัลชมเชยด้านการรักษาความมั่นคงความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จังหวัด มหาสารคาม ได้รับรางวัลชมเชยด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จังหวัดพิจิตร ได้รับรางวัล ชมเชยด้านการเกษตรและชลประทาน จังหวัด นครสวรรค์และจังหวัดอุดรธานี ได้รับรางวัลชมเชย ด้านการคมนาคมขนส่งทางบกและทางน้ำ

สำหรับการให้รางวัลส่วนราชการที่มีการบริหาร และการจัดการที่ดี คณะกรรมการ ปปร มีมติเห็นชอบ ให้ดำเนินการให้รางวัลในปีนี้เป็นปีแรกเฉพาะส่วน ราชการระดับ กรม (ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ) ซึ่งมีหน่วยงาน ได้รับรางวัลดีเด่นจำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรม การกงสุล และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และรางวัลชมเชย ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการส่งออก กรมทะเบียนการค้า กรมส่งเสริม

เสริมอุตสาหกรรม กรมสุขภาพจิต กรมประมง และกรมบังคับคดี

พร้อมกันนี้ ได้มีพิธีมอบใบประกาศรับรองระบบมาตรฐานสากลด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O.) ให้แก่หน่วยงานของรัฐในปีนี้ด้วย โดยมีจังหวัดที่ได้รับใบประกาศรับรองรวมทั้งสิ้น ๕ จังหวัด และ ๑ ส่วนราชการ ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตรัง จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสตูล และสำนักงาน ก.พ.

สำหรับการได้รับการรับรองระบบมาตรฐานสากลด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของภาครัฐ (P.S.O.) ของสำนักงาน ก.พ. นั้น ๔ หน่วยงาน ซึ่งได้แก่ ศูนย์การสรรหาและเลือกสรร กองกลาง กองคลัง และสถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย (สมท.) ได้ผ่านการตรวจรับรองระบบมาตรฐาน ๑๑๐๗ : ระบบการบริการภาคเอกชน ประชาชน และระบบมาตรฐาน ๑๑๐๑ : ระบบข้อมูล เรียบร้อยแล้ว

ในโอกาสนี้จะขอแนะนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของกองกลาง กองคลัง และสถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย ที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ๑๑๐๑ : ระบบข้อมูล ดังนี้

กองกลาง : ปรับปรุงฐานข้อมูลราชการในระบบ DPIS ทำให้ สำนักงาน ก.พ. สามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้าราชการได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทำให้ไม่กระทบสิทธิอันพึงมีพึงได้ของตน อีกทั้งได้นำ IT มาใช้ในการบริหารจัดการในรูปแบบของ E-Government อย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การปรับระบบวิธีการทำงาน และรูปแบบของสำนักงานอัตโนมัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองคลัง : มีระบบข้อมูลรองรับทุกภารกิจของกองคลังที่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยจัดทำเป็นคู่มือการจัดเก็บข้อมูลตามระบบ PSO ๑๑๐๑ ทำให้การบริหารจัดการด้านการเงิน การคลังของสำนักงาน ก.พ.

มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ยังนำ IT มาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้วยระบบ online, web page, internet, intranet เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการต่างๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการเงิน การคลังของสำนักงาน ก.พ.

สถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย (สมท.) : มีระบบศูนย์รวมข้อมูลของสมท. ที่พร้อมให้ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการต่างๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สนใจสามารถเข้าถึงด้วยระบบ Lan ระบบ internet และระบบ Voice Mail Box มีการจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ [GIS] ทำให้สมท. สามารถปฏิบัติงานตามนโยบายหรือตามสถานการณ์เร่งด่วนได้อย่างคล่องตัว และที่สำคัญมีระบบการร้องเรียนทางโทรศัพท์สายด่วน ๑๕๙๘ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงการบริการภาครัฐผ่านระบบ Suggestion Box อีกด้วย

ศูนย์การสรรหาและเลือกสรร ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ๑๑๐๗ : ระบบการบริการภาคเอกชน ประชาชน

ศูนย์การสรรหาฯ : มีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการสอบและลดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการจากวันรับสมัครถึงวันส่งหนังสือรับรองผลการสอบ ดังนี้

□ ระดับปริญญาตรี (สอบภาค ก.) - สมัครสอบด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ ลดระยะเวลาจาก ๔๒๐ วัน เหลือเพียง ๑๐๐ วัน

□ ระดับปริญญาโท - สมัครสอบและแจ้งผลสอบทาง internet พร้อมชำระค่าธรรมเนียมสอบผ่านธนาคาร ลดระยะเวลา จาก ๗๔ วันทำการ เหลือ ๖๔ วัน

“มติใหม่ ภาครัฐไทย มุมมองใหม่ จากชัยพฤกษ์”

“มติใหม่ ภาครัฐไทย มุมมองใหม่ จากชัยพฤกษ์” คือ คำขวัญประจำโครงการชัยพฤกษ์ ครั้งที่ ๑๐ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการโดยสำนักงาน ก.พ. เพื่อให้บัณฑิต-นักศึกษาจากสถาบันระดับอุดมศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับงานราชการ และตระหนักถึงความสำคัญของงานราชการ โดยการศึกษาดูงานและเข้าร่วมฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ซึ่งปีนี้นับเป็นปีที่ ๑๐ ของการจัดโครงการดังกล่าว โดยจัดขึ้นระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม - วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕

โดยมี คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธานในพิธีปิดโครงการพร้อมมอบประกาศนียบัตร ให้กับบัณฑิต นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ม.ธรรมศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์ มศว.ประสานมิตร และสถาบันราชภัฏนครปฐม จำนวน ๒๐ คน

โดยก่อนหน้าที่จะมีพิธีมอบใบประกาศนียบัตร น้องๆ ที่เข้าร่วมโครงการได้สะท้อนประสบการณ์ตลอด ๒๗ วัน ในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งผ่านกระบวนการวิเคราะห์และค้นคว้าจากข้อมูลเรียงร้อยได้ ดังนี้

ข้าราชการไทยหัวใจใหม่

ข้าราชการไทยหัวใจใหม่จากมุมมองของน้องๆ ที่เข้าร่วมโครงการชัยพฤกษ์ ได้เสนอไว้ ๑๒ ประการ ดังนี้ครับ

(๑) เป็นผู้ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคและจริงใจ

(๒) ทำงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต

(๓) เน้นการสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว และมีความสามารถในการแข่งขัน

(๔) รู้จักพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) มีความเป็นกลางทางการเมือง

(๖) มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจและกล้าที่จะนำเสนอความคิดเห็น

(๗) รู้จักนำระเบียบวิธีคิดที่มีความเป็นเหตุเป็นผลตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาปรับใช้

(๘) มีความรับผิดชอบสูง

(๙) มีความรู้ความสามารถรอบด้าน

(๑๐) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และทำงานเชิงรุก

(๑๑) ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

(๑๒) มีความสามารถในการประสานงานและการติดต่อสื่อสาร

นอกจากนั้น น้องๆ ยังได้สะท้อนประสบการณ์จากการศึกษาดูงานในส่วนราชการต่างๆ ซึ่งแบ่งเป็น “ข้อดี” และ “ข้อที่ยังไม่ค่อยดี” ดังนี้

ข้อดีๆ - ประกอบด้วย ข้าราชการ (บางคน) ทำงานจริงจัง และมีความกระตือรือร้นสูง รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถ นอกจากนั้นระบบราชการมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

ส่วนข้อที่ยังไม่ค่อยจะดี - ประกอบด้วย มีลักษณะการทำงานที่ล่าช้า ข้ำซ้อนกัน ข้าราชการส่วนภูมิภาคยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และมีระบบการทำงานที่ไม่มีการประสานงานกัน

การดำเนินโครงการชัยพฤกษ์ที่ผ่านมา ๑๐ ปี นับว่าเป็นความสำเร็จอย่างมากในการสร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับระบบราชการให้กับบัณฑิต นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ขณะเดียวกันราชการเองก็ได้รับเสียงสะท้อนที่ดีจากน้องๆ เหล่านี้ ที่สำคัญมีน้องหลายคนเมื่อจบการศึกษาแล้วได้ตั้งใจจะเข้ารับราชการด้วยเช่นกัน

เทคนิคและกลยุทธ์ ในการนำ 5 ส. ไปปฏิบัติ

กิจกรรม 5 ส. นับเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยปลูกฝังความตระหนักของข้าราชการในเรื่องการพัฒนาคุณภาพ การจัดการให้มีระเบียบ สะอาด และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันเป็นการสร้างความสามัคคีและยกระดับการบริหารประเทศ สำนักงาน ก.พ. จึงขอเสนอเทคนิคและกลยุทธ์ในการนำ 5 ส. ไปปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม 5 ส. ให้ประสบความสำเร็จในหน่วยงานของท่าน สำหรับฉบับนี้ขอเสนอ

ตอบ

เมื่อทำ 5 ส. แล้วได้อะไร ?

เมื่อทำ 5 ส. ไปได้ระยะหนึ่ง
การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด คือ ...

ส.สะสาง ➡➡

ที่ทำงาน

- ★ ฝั่งที่ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ★ ห้องทำงานสะอาด ทางเดิน
โต๊ะทำงาน สะอาด เป็นระเบียบ
- ★ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ วางไว้
เป็นระเบียบ

ส.สะดวก ➡➡

ผู้ปฏิบัติงาน

- ★ สะดวกสบายในการทำงาน
- ★ มีโอกาสร่วมคิด ร่วมทำ
ร่วมรับผิดชอบ

ส.สะอาด ➡➡

ผู้มาติดต่อ

- ★ ติดต่อสะดวก
- ★ พพอใจในบริการ
- ★ งานรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

* สถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.พ.

เมื่อทำ 5 ส. ติดต่อกันนาน ๆ

ส.สุขลักษณะ ⇒

ส.สร้างนิสัย ⇒

ที่ทำงาน

- ★ ถูกสุขลักษณะ
- ★ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์
วางไว้เป็นระบบ
เป็นหมวดหมู่

ผู้ปฏิบัติงาน / ผู้มาติดต่อ

- ★ สุขภาพดี
- ★ มีนิสัยใหม่ จัดระบบ
- ★ งานไม่ติดขัด
- ★ ประชาชนพอใจ

“หยิบก็ง่าย หายก็รู้ ดูก็งามตา”

เมื่อทำ 5 ส. แล้วได้อะไร ?

เมื่อทำ 5 ส. ไปนาน ๆ จนกลายเป็น
นิสัย หรือส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตแล้ว
หน่วยงานจะมีสถานที่ทำงานที่สะอาด
เป็นระเบียบ เรียบร้อย
มีผู้ปฏิบัติงานที่สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้

การนำเทคนิคคุณภาพอื่น ๆ ไปใช้
 อาทิ P.S.O. I.S.O T.Q.M
 จึงสามารถทำให้เกิดผลได้ง่ายขึ้น

5 ส. ช่วยเตรียมดิน เตรียมแปลง
เตรียมคน ให้พร้อมสำหรับการทว่าน
เพาะพืชพันธุ์คุณภาพต่อไป

P.S.O

I.S.O

T.Q.M

มติ ก.พ. ที่น่าสนใจ

เรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานราชการ

เพื่อขอรับเงินรางวัลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

มัทนา บรรจงเต็ม *

ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้พิจารณามติเห็นชอบ ผลการจัดสรรเงินรางวัลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้กับส่วนราชการต่างๆ ของคณะกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่มี นายสมภพ อมาตยกุล เป็นประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการ ประกอบด้วย บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายรวม ๑๔ คน โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. และกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าในเรื่องการมอบอำนาจให้ส่วนราชการจัดทำหลักเกณฑ์และพิจารณา จัดสรรเงินรางวัล โดยใช้กลไกของ อ.ก.พ.กรมนั้น ให้วางแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

สำหรับเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการนี้เป็นนโยบายของรัฐบาล ในการจะเร่งพัฒนาคุณภาพของข้าราชการให้มีทัศนคติที่เอื้อต่องานบริการประชาชน รวมทั้งทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารราชการมีความยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ และมีการประเมินผลที่เป็นระบบและเป็นธรรม นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่ง ให้เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและระบบค่าตอบแทนภาครัฐให้เกิดความเป็นธรรมสอดคล้องกับค่าครองชีพและสามารถเทียบเคียงกับภาคเอกชน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของข้าราชการ และราชการสู่ความเป็นมืออาชีพในระดับสากล และคณะรัฐมนตรีก็ได้พิจารณามติ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕

* ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ สำนักงาน ก.พ.

และวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ อนุมัติหลักการและรายละเอียด เกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ มีสาระสำคัญคือ

๑. ทุกส่วนราชการต้องมีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

๒. หลักการให้ค่าตอบแทนตามผลสัมฤทธิ์ โดยเลื่อนเงินเดือนปีละ ๒ ครั้ง และตอบแทนผู้สร้างผลงานดีเด่นอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ “เงินรางวัลประจำปี” ไม่เกิน ๑ เท่าของเงินเดือน แก่ผู้ที่มีผลบ่งบอกความสำเร็จจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของงานอย่างเป็นรูปธรรม ตามดัชนีวัดผลสัมฤทธิ์ของงานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในงาน โครงการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบแรก (๑ เมษายน) และรอบสอง (๑ ตุลาคม) รวมกันไม่น้อยกว่า ๑ ขั้น ซึ่งคณะกรรมการ ได้กำหนดกรอบแนวความคิดในการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของส่วนราชการ โดยสรุปคือ ส่วนราชการมีการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์และเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกกำกับทิศทางการบริหาร รวมทั้งมีการกำหนดปัจจัยหลักบ่งชี้ความสำเร็จ (Critical Success Factors) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators) เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของส่วนราชการอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ส่วนราชการต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงงาน อย่างสม่ำเสมอ และได้วางแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ส่วน

ราชการต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ โดยมีกรอบการวัด และประเมินประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของงานของส่วนราชการใน ๕ มิติ โดยแต่ละมิติมีคะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน คือ

๑. มิติการพัฒนาศักยภาพ

๒. มิติความสามารถในการบริหารภายใน ของส่วนราชการ

๓. มิติความสามารถในการบริหาร ทรัพยากรด้านการเงิน แบ่งการพิจารณาความ สามารถในการบริหารทรัพยากรด้านการเงิน ออกเป็น ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ สำหรับส่วนราชการที่มีงบ ลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ มากกว่า ๕๐ ล้านบาท โดยกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่าย เงินลงทุนให้มีอัตราการเบิกจ่ายเพิ่มขึ้นจาก ปีงบประมาณก่อนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ และ อัตราเบิกจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ร้อยละ ๗๐ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/๔๕๗๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔

กรณีที่ ๒ สำหรับส่วนราชการที่มีงบ ลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท ให้ส่วนราชการประเมินผลความก้าวหน้า ของงานหลักที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลแถลง ต่อรัฐสภา และผลงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ งบประมาณ

๔. มิติความพึงพอใจของผู้รับบริการ

๕. มิติผลประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

ทั้งนี้ ส่วนราชการจะต้องประเมินผลตนเอง ด้วยการให้คะแนนผลงานที่เกิดขึ้นจริงในทุกมิติ ยกเว้นมิติความสามารถในการบริหารทรัพยากร ด้านการเงิน กรณีที่ ๑ ส่วนราชการที่มีงบลงทุนปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ มากกว่า ๕๐ ล้านบาท และมิติความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายผู้รับ บริการ โดยให้นำส่งข้อเสนอและรายงานการ

ปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผล มายังคณะ กรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด หากส่วน ราชการไม่สามารถนำส่งข้อเสนอและ/หรือรายงานฯ ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หักลดคะแนน ลงวันละ ๐.๕ คะแนน จากคะแนนรวม ทั้งหมด ทั้งนี้ ไม่นับวันหยุดราชการ และวันหยุด นักชดถุภษ การจัดสรรเงินรางวัลแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- ร้อยละ ๘๐ ของวงเงิน ๔,๔๕๐ ล้านบาท จำนวนเงิน ๓,๕๖๐ ล้านบาท จัดสรรตามการ ประเมิน ตนเอง (Self-assessment) ของส่วนราชการ โดยส่วนราชการที่มีผลงานไม่ผ่านการประเมิน ในระดับคะแนนมาตรฐาน (ร้อยละ ๕๐) จะไม่ได้ รับเงินรางวัล และ

- ร้อยละ ๒๐ ของวงเงิน ๔,๔๕๐ ล้านบาท จำนวนเงิน ๘๙๐ ล้านบาท เป็นเงินจูงใจ (Incentive) คือ เฉพาะส่วนราชการที่มีผลงานสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของผลการประเมินผลงานของส่วนราชการทั้งหมด จะได้รับเงินรางวัล

ผลการจัดสรรเงินรางวัลมี ๙๓ ส่วนราชการ มีผลงานผ่านการประเมินในระดับที่สูงกว่าคะแนน มาตรฐาน และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน ผลงานของส่วนราชการทั้งหมด ส่วนอีก ๔๗ ส่วนราชการ มีผลงานผ่านการประเมินในระดับ ที่สูงกว่าคะแนนมาตรฐานเงินรวม ทั้งหมด ๔,๔๕๒, ๙๒๒,๓๐๐ บาท และเมื่อส่วนราชการ ได้รับจัดสรรเงินรางวัลแล้ว จะต้องดำเนินการ ด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ตามมติคณะรัฐมนตรี และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่าย เงินรางวัลประจำปีของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ เมื่อส่วน ราชการวางหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรางวัลประจำปี ตามผลสำเร็จของงาน โดยความเห็นชอบของ อ.ก.พ.กรมแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหลักเกณฑ์เพื่อ ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการปรับปรุง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในปีต่อไป ไป

เรื่อง การจัดสรรทุนรัฐบาลสำหรับการพัฒนานักบริหารระดับสูง เพื่อรองรับการปฏิรูประบบราชการ

ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ มีมติ ก.พ. ที่นำเสนอและสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ข้าราชการทุกคนน่าจะได้อรรถาธิบาย นั่นคือ เรื่องการจัดสรรทุนรัฐบาลสำหรับการพัฒนานักบริหารระดับสูงเพื่อรองรับการปฏิรูประบบราชการ ที่เห็นว่าสำคัญ เพราะว่าการปฏิรูประบบราชการเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งหวังยกระดับความสามารถของภาคราชการให้มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และเป็นกลไกหลักในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติการผลักดันให้การปฏิรูประบบราชการบังเกิดผลเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องอาศัยความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูง เพื่อที่จะช่วยสนับสนุนให้ การปฏิรูประบบราชการมีความครอบคลุม และมีบูรณาการอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนานักบริหารระดับสูงให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ มีทัศนคติที่ดี มีวิสัยทัศน์ และมีกระบวนทัศน์ในการทำงานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงาน ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาและฝึกอบรมนักบริหารระดับสูง จึงถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดสรรทุนรัฐบาลสำหรับการพัฒนานักบริหารระดับสูงตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของ ก.พ. ไปเป็นแนวทางดำเนินการ แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ส่วนข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ. มีหลักการสำคัญมุ่งถึงวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ การพัฒนานักบริหารระดับสูงของไทย มีมาตรฐานบังเกิดผลเป็นรูปธรรม กับจิตใจและสร้างควมพร้อมให้แก่นักบริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมีหลักการพื้นฐานสำคัญคือการพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนานักบริหารระดับสูง (SES) ส่งเสริมและจูงใจ โดยการส่งไปฝึกอบรมในต่างประเทศ และคัดเลือกผู้แทนผู้บริหารที่มีคุณลักษณะตามเงื่อนไขที่กำหนด กลุ่มเป้าหมายสำคัญคือ กลุ่มปลัดกระทรวงจำนวน ๒๕ คน และกลุ่มอธิบดี/รองปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่าจำนวน ๑๙๒ คน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีบทบาทเป็นผู้นำหน่วยงาน และสามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดผลเป็นรูปธรรมมากที่สุด

แนวทางดำเนินการ คือ

๑. จัดสรรทุนรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการพัฒนา โดยยังคงมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เรื่อง แนวนโยบายการพัฒนาข้าราชการและมาตรการ ข้อ ๗.๑ “ให้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการพลเรือนในปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ ของค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ และไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓ ตั้งแต่ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ เป็นต้นไป โดยแยก

ออกมาเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและ พัฒนาข้าราชการโดยเฉพาะ” แล้วนำเสนอคณะ รัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง โดยขอให้ส่วนราชการ ต้องจัดสรร เงินงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมและ พัฒนาข้าราชการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ และให้ จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งของจำนวนเงินร้อยละ ๓ ดังกล่าว เพื่อสำหรับใช้ในการพัฒนานักบริหาร ระดับสูงเพื่อรองรับการปฏิรูประบบราชการโดย เฉพาะต่อไป

๒. พิจารณาเลือกสถาบันการศึกษาและ ฝึกอบรมในต่างประเทศที่อยู่ในระดับชั้นนำ และมีชื่อเสียงของโลก ที่มีหลักสูตรเน้นด้านการ พัฒนาผู้นำที่อยู่ในข่ายควรกำหนดเป็นแหล่งที่จะ ส่งนักบริหารระดับสูงไปฝึกอบรม ดังนี้

- Kennedy School of Government, Harvard University
- Center for Creative Leadership
- The Kellogg Graduate School of Management, Chicago
- Maxwell School, Syracuse University
- The University of Oxford
- Columbia Business School

๓. เงื่อนไขการเข้ารับการฝึกอบรม

(๑) คัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จากผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง หลักสูตรที่ ๒

(๒) จัดเตรียมการปฐมนิเทศ และ ความพร้อมด้านภาษา

(๓) จัดตั้งคณะกรรมการประสานการ จัดส่งผู้ผ่านการคัดเลือกกับสถาบันการศึกษาใน ต่างประเทศ

(๔) จัดสัมมนาทบทวนกลุ่มผู้ผ่านการ ฝึกอบรมกลับมา

(๕) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕-๒๕๔๗ ปีละ ๓๐๐ ล้านบาท รวม ๙๐๐ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ อาจจัดสรรจากเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อการ ปฏิรูประบบราชการก่อน ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๔๖-๒๕๔๗ ให้เป็นการจัดสรรงบประมาณ แผ่นดินตามปกติ

(๖) การคำนวณค่าใช้จ่ายตามราคา ค่าธรรมเนียมที่กำหนดต่อผู้เข้าอบรม ๑ คน ใน ตัวอย่างหลักสูตร The Oxford Advanced Management Program (ระยะเวลาอบรม ประมาณ ๔ สัปดาห์) จะเป็นเงินรวม ประมาณ ๑,๓๘๕,๑๖๐ บาท/ต่อคน หรือหลักสูตรประมาณ ๑๑-๑๒ วันของ Kennedy School of Government จะเป็นเงินรวมประมาณ ๔๘๑,๙๘๐ บาท/ต่อคน

สำหรับข้อสังเกตของ ก.พ. มีดังนี้

๑. การจัดสรรทุนรัฐบาลสำหรับพัฒนา นักบริหารระดับสูงเป็นหลักการใหม่ที่ดี อีกทั้งยังเป็น การเตรียมการรองรับการปฏิรูประบบราชการ จึงเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนี้ แต่สำหรับการ กำหนดวงเงินงบประมาณสำหรับการจัดสรร ทุนรัฐบาลเพื่อการพัฒนา นักบริหารระดับสูง ตาม ที่กำหนดไว้ ๓๐๐ ล้านบาทต่อปี ค่อนข้างสูงและ ยังไม่ชัดเจนว่า จะใช้จ่ายในการพัฒนา ณ ที่ใด ในรูปแบบใด

๒. รูปแบบและจุดเน้นการพัฒนา นักบริหารระดับสูง ควรมีรูปแบบการพัฒนาทั้งใน ประเทศโดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันชั้น

นำในต่างประเทศมาเป็นวิทยากรจะได้ผลมากกว่า เพราะหัวใจของการฝึกอบรม คือ การแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นและประสบการณ์ สามารถเปิดโอกาสให้ ผู้บริหารได้พัฒนาตนเอง (upgrade) และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น ที่บริษัทปูนซีเมนต์ไทยเคยจ้าง มหาวิทยาลัย Stanford มาจัดหลักสูตรให้ผู้บริหารของปูนซีเมนต์ จะมีการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับเราโดยเฉพาะและได้ประโยชน์มาก สำหรับรูปแบบการพัฒนานักบริหารระดับสูงโดยการจัดไปเข้าหลักสูตรในต่างประเทศ ซึ่งการไปเข้าหลักสูตรลักษณะนี้จะหนักมาก ต้องทุ่มเทและมีความพร้อมสูง เนื่องจากความพร้อมของผู้เข้าอบรมไม่ใช่ด้านภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ในด้านการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ (IT) เป็นสื่อสำคัญและจำเป็นมาก หากไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้จะเป็นปัญหาและมีความยุ่งยากในการทำรายงานหรือติดต่อสื่อสารกับวิทยากรผู้สอน

๓. นักบริหารระดับสูงบางตำแหน่งควรกำหนดให้เป็นเงื่อนไข (requirement) ว่าต้องผ่านการอบรมไว้ด้วย และเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมไม่ควรจะมุ่งเฉพาะด้านการบริหารจัดการอย่างเดียว ควรจะระบุเป็นสาขาเฉพาะตามความจำเป็นที่มีของส่วนราชการต่างๆ โดยเฉพาะสาขาที่ประเทศไทยขาดแคลน เช่น ด้านเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะไปฝึกอบรมไม่ควรระบุเจาะจงว่าต้องผ่านหลักสูตรนักบริหารระดับสูงเพียงอย่างเดียวควรจะเปิดกว้างให้ผู้ผ่านการอบรมในหลักสูตรอื่นที่เท่าเทียมกันได้ด้วย

๔. หลักสูตรการฝึกอบรมควรเน้นการพัฒนาผู้บริหารด้านการบริหารจัดการแนวใหม่ (Government Oriented) กับการบริหารภาครัฐที่อิงรูปแบบธุรกิจ (Business Oriented) โดยควรศึกษาความต้องการและความจำเป็นของนักบริหารที่จะรับการอบรมและจัดหลักสูตรฝึกอบรมให้เหมาะสมกับความจำเป็นของนักบริหารตามภารกิจต่างๆ ซึ่งระยะเวลาที่จะได้ผลควรนานพอสมควร คือ ประมาณ ๒-๓ เดือน ในระยะสั้น ๑-๒ สัปดาห์ จะไม่ค่อยได้ผล ดังนั้น อาจศึกษาจากแนวทางที่หน่วยงานอื่น ๆ เคยดำเนินการไปแล้วเป็นตัวอย่างในเบื้องต้น

๕. การดำเนินการจัดหลักสูตรการเข้ารับการอบรมควรจำแนกกลุ่มผู้บริหารระดับสูงเป็นกลุ่ม ๆ ตามอายุ และควรเริ่มจัดในประเทศก่อน เมื่อมีการประเมินผลและมีความพร้อมจึงค่อยดำเนินการส่งกลุ่มผู้บริหารที่มีศักยภาพ อายุน้อย และเป็นผู้มีผลงานดีเด่น (Star Performer) ไปเข้าหลักสูตรในต่างประเทศ โดยคัดเลือกสถาบันดี ๆ ที่มีชื่อเสียงเพียง ๒ - ๓ แห่ง ส่งไปสาขาละประมาณ ๒๐ คน จะได้ประโยชน์คุ้มค่า

สำนักงาน ก.พ.ได้รับข้อสังเกตของ ก.พ.ไปเป็นแนวทางในการดำเนินการประกอบกับข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ข้างต้น เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา คงจะต้องติดตามความเห็นและมติของคณะรัฐมนตรีกันต่อไป

มูม

“เพื่อนบุคลากร”

ทป.*

ว่าด้วยเรื่อง “ก.พ. ๗”

เพื่อนบุคลากร ที่ปฏิบัติงานด้านทะเบียนประวัติของข้าราชการ หรือที่รู้จักกันในนาม ก.พ. ๗ อาจจะเคยมีปัญหาค้างคาใจเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงใน ก.พ. ๗ ของข้าราชการ เช่น ผู้ที่เคยรับราชการทหารและต่อมาโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจะบันทึกวันเริ่มปฏิบัติราชการและวันสั่งบรรจุเข้ารับราชการลงใน ก.พ. ๗ ได้ตั้งแต่เมื่อใด หรือในกรณีการลงประวัติของข้าราชการในกรณีอื่นๆ นั้นจะลงอย่างไร “เพื่อนบุคลากร” ฉบับนี้ จะได้ไขข้อข้องใจที่เพื่อนๆ หลาย คนสงสัยมานานขอให้ทำความเข้าใจ จากตัวอย่างดังต่อไปนี้ไปพร้อมๆ กันเลยนะค่ะ.....

๑ ตัวอย่างที่ ๑ การบันทึกรายการ “วันสั่งบรรจุ”

นายทหาร เกิดวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๓ มีประวัติ ดังนี้

๑๓ พ.ค. ๒๕๒๐ บรรจุเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก

๒๑ ธ.ค. ๒๕๒๑ ขึ้นทะเบียนกองประจำการ

๓๐ เม.ย. ๒๕๒๒ บรรจุเป็นข้าราชการทหาร และแต่งตั้งยศเป็นสิบโท

๑๗ ต.ค. ๒๕๓๑ โอนไปบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

เห็นประวัติของนายทหารแล้ว เพื่อนบุคลากรพอทราบชัดเจนไหมคะว่า กรณีนี้ จะต้องลง ก.พ. ๗ ในช่องรายการ “วันสั่งบรรจุ” ว่าเป็นวันที่เท่าไร หากยังไม่ชัดเจน ก็มาทำความเข้าใจกันต่อได้เลยค่ะ

กรณีดังกล่าว กระทรวงกลาโหมได้เคยชี้แจงว่า ตามข้อเท็จจริง นายทหารได้รับการบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๐ ขณะนั้นมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ซึ่งยังไม่สามารถนำตัวขึ้น

* ศูนย์ทะเบียนประวัติข้าราชการ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

● ทะเบียนกองประจำการได้ หน่วยจะนำตัว นายทหารขึ้นทะเบียนกองประจำการได้ก็ต่อเมื่อมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ หน่วยได้นำตัว นายทหารขึ้นทะเบียนกองประจำการเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ ดังนั้นจึงต้องลงวันรับราชการในกองประจำการให้ตั้งแต่วันที่ที่มีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙ และ มาตรา ๑๐ และจะมีเวลารับราชการทหารสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ เป็นต้นไป ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๓ วรรคท้าย แต่ระหว่างที่เป็นนักเรียนนายสิบทหารบก นั้นยังไม่ถือว่าเป็นข้าราชการทหารแต่อย่างใด ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๔

จากคำชี้แจงของกระทรวงกลาโหมข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเป็นข้าราชการทหารของนายทหาร จะต้องเริ่มตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งยศเป็นข้าราชการทหารและเข้าปฏิบัติราชการทหาร คือวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๒ ดังนั้น การลงรายการวันสั่งบรรจุก็ต้องลงว่าวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๒ สำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ ถึงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๒๒ จึงนับเป็นเวลาที่ใช้ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญเท่านั้น

มาถึงตรงนี้ เพื่อนบุคลากร อาจสงสัยว่าทำไมนายทหาร ซึ่งเกิดวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๓ จึงมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ ทำไมไม่ใช่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑ นั้น

ก็เป็นเพราะว่า เป็นไปตาม **วิธีการนับอายุของข้าราชการทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗** นั่นเอง เรามาดูกันว่าทหารนั้นมีวิธีการนับอายุนับแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนสามัญอย่างไร

วิธีการนับอายุของข้าราชการทหาร

ถ้าเกิดพุทธศักราชใด ให้ถือว่ามีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นพุทธศักราชที่เกิดนั้น ส่วนการนับอายุต่อไปให้นับเฉพาะปีที่สิ้นพุทธศักราชแล้ว ถ้าไม่ปรากฏปีเกิดให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(มาตรา ๔ : พ.ร.บ. รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗)

การขึ้นทะเบียนกองประจำการ และวันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

☞ ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ.....

☞ วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการให้นับตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการ

(มาตรา ๙ : พ.ร.บ. รับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗)

ดังนั้น นายทหารจึงมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑ ตามวิธีการนับอายุของข้าราชการทหาร ที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหารพ.ศ. ๒๔๙๗ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

๓ ตัวอย่างที่ ๒ การบันทึกรายการ “ฝึกอบรมและดูงาน”

นี่ก็เป็นอีกคำถามที่มีเพื่อนบุคลากร มีความสงสัยและสอบถามเข้ามาเป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ของข้าราชการผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือดูงานว่าจะบันทึกอย่างไร คำถามมีอยู่ว่า

๑. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือดูงาน โดยไม่มีประกาศนียบัตรหรือวุฒิปับตรให้หลังผ่านการฝึกอบรม มีเพียงบันทึกหรือหนังสือเชิญให้เข้ารับการฝึกอบรมเท่านั้น จะบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ อย่างไร หากนำบันทึกหรือหนังสือเชิญดังกล่าวมาลงรายการใน ก.พ. ๗ จะทำได้ หรือไม่

๒. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม หรือดูงานทั้งในและต่างประเทศ จะต้องใช้หลักฐานใดประกอบการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามข้อ ๔ ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน ทะเบียนประวัติ ของข้าราชการพลเรือน และการปฏิบัติกรอื่นพ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ สรุปว่า ข้าราชการพลเรือน ผู้ได้รับอนุญาตให้ไปฝึกอบรม ดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัดที่อนุญาตหรือได้รับแจ้ง รายงานไปยัง ก.พ. และในกรณีที่จังหวัดเป็นผู้อนุญาตหรือได้รับแจ้ง ให้จังหวัดรายงานไปยังกรมเจ้าสังกัดของข้าราชการพลเรือนผู้นั้น อีกส่วนหนึ่งด้วย

ดังนั้น กรณีของการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ของข้าราชการผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดูงาน

ที่มีเพียงบันทึกหรือหนังสือเชิญ แต่ไม่มีประกาศนียบัตรหรือวุฒิปับตรให้เมื่อผ่านการฝึกอบรมหรือดูงานแล้ว ตามคำถามข้อ ๑ นั้น สามารถทำได้ โดยอาจพิจารณาจากหลักฐานการอนุญาตให้ข้าราชการไปเข้ารับการฝึกอบรม ดูงาน ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่าข้าราชการผู้นั้นได้เข้ารับการฝึกอบรม ดูงานจริงตามที่ได้รับอนุญาต หรือไม่ ทั้งนี้ การพิจารณาข้อเท็จจริงนั้น อาจพิจารณาได้จากหลักฐานการส่งตัวกลับต้นสังกัด หลักฐานการรายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือหลักฐานรายงานการเดินทางไปราชการเพื่อการฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน กรณีที่มีการเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

สำหรับกรณีตามข้อ ๒ นั้น ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรม หรือดูงานทั้งในและต่างประเทศ จะต้องใช้ประกาศนียบัตรหรือวุฒิปับตรเป็นหลักฐานในการลงรายการใน ก.พ. ๗ แต่หากไม่มีหลักฐานดังกล่าว ก็อาจใช้แนวทางการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณี ข้อ ๑ ได้เช่นเดียวกัน

๓ ตัวอย่างที่ ๓ การบันทึกรายการ “การได้รับโทษทางวินัย”

“ผมถูกลงโทษทางวินัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ ภายหลังได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายแล้ว แต่ทำไมใน ก.พ. ๗ ของผมที่เก็บรักษาไว้ที่ส่วนราชการ จึงมีการบันทึกแต่รายการถูกลงโทษทางวินัย ไม่บันทึกการล้างมลทินไว้ด้วย ผมสงสัยเหลือเกินว่ากรณีนี้จะต้องบันทึกการได้รับการล้างมลทินลงใน ก.พ. ๗ ของผมด้วย หรือไม่หากต้องบันทึกจะบันทึกอย่างไร กรุณาช่วยไขข้อข้องใจให้ผมด้วยครับ”

นี่ก็เป็นอีกเสียงของข้าราชการท่านหนึ่ง
ที่ถามเข้ามา และก็ยังเป็นผู้สงสัยในกรณีเดียวกันนี้
ถามมาอีกมากมายเช่นกัน ดังนั้น เรามาทำความเข้าใจ
เข้าใจไปพร้อมๆ กันดีกว่า.....

โดยที่ พระราชบัญญัติล้างมลทินใน
โอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖
ได้ประกาศใช้บังคับ มีผลให้ข้าราชการพลเรือนที่
ถูกลงโทษทางวินัยและอยู่ในหลักเกณฑ์ตาม
พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้รับการล้างมลทิน
และมีสิทธิสมบูรณ์เช่นเดียวกับบุคคลทั้งหลาย
ซึ่งไม่เคยถูกลงโทษ ก.พ. จึงได้มีมติให้กระทรวง
ทบวง กรม เจ้าสังกัดบันทึกการถูกลงโทษไว้
ในประวัติ และหมายเหตุไว้ด้วยว่าได้รับการ
ล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว
พร้อมทั้งให้รายงานการลงโทษรายชื่ออยู่ในหลักเกณฑ์
ได้รับการล้างมลทินไปยัง ก.พ. ตามระเบียบ ก.พ.
ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย
และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนฯ
ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน
ก.พ. ที่ สร. ๐๗๑๑/ว ๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

ป) ตัวอย่างที่ ๔ การจัดทำ “ก.พ. ๗”

มักมีคำถาม ถามมาอยู่เสมอๆ ว่า หาก
ส่วนราชการได้สั่งบรรจุข้าราชการแล้ว จะต้องจัด
ทำ ก.พ. ๗ ใครจะเป็นผู้จัดทำ และทำทั้งหมด
กี่ฉบับ.....เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น จึงขอยกตัวอย่าง
คำถามมาให้เพื่อนๆ ได้ทำความเข้าใจกัน ดังนี้
นะคะ

๒) กรรมการปกครอง สั่งบรรจุ นางสาว
ยอดหญิง และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากร ๓
กองการเจ้าหน้าที่ จะต้องจัดทำ ก.พ. ๗ ของผู้
รวมทั้งฉบับ แล้วเก็บไว้ที่ไหนบ้าง

เนื่องจากกรรมการปกครอง เป็นส่วน
ราชการที่มีราชการบริหารส่วนภูมิภาค กรณีนี้
จึงต้องจัดทำ ก.พ. ๗ รวมทั้งหมด ๓ ฉบับ แม้ว่า
นางสาวยอดหญิง จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งในส่วนกลาง (ก.พ. ๗ ทั้ง ๓ ฉบับจะต้อง
มีข้อความรายละเอียดที่เหมือนกันทุกประการ)
โดยเก็บไว้ที่กรรมการปกครอง ๒ ฉบับ อีก
ฉบับหนึ่งส่งไปเก็บรักษาที่สำนักงาน ก.พ. หาก
เมื่อใด มีคำสั่งย้าย นางสาวยอดหญิง ให้ไป
ดำรงตำแหน่ง ในส่วนภูมิภาค เช่น ย้ายไปดำรง
ตำแหน่ง ณ ที่ ทำการปกครองจังหวัดสุโขทัย กรม
การปกครองก็ต้องส่ง ก.พ. ๗ ของผู้นี้ไปเก็บ
รักษาไว้ที่จังหวัดสุโขทัย ๑ ฉบับ

๓) ตัวอย่างที่ 5 “แฟ้มประวัติ ข้าราชการ”

แฟ้มประวัติข้าราชการ ซึ่งเป็นที่รวบรวม
ข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของข้าราชการ ตลอดจน
หลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับตัวข้าราชการ เพื่อ
เป็นประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลต่างๆ เมื่อ
มีการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ จะต้องมีการ
จัดทำ “แฟ้มประวัติของข้าราชการ” ขึ้น ก็มัก
จะมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องแฟ้มประวัติข้าราชการนี้
มาที่ “เพื่อนบุคลากร” อย่างมากมายว่า ...ใคร
ล่ะจะเป็นผู้จัดทำแฟ้มประวัติของข้าราชการ?
ต้องทำกี่แฟ้ม ? ทำแล้วเก็บไว้ที่ไหน ? แล้ว
จะต้องส่งให้ สำนักงาน ก.พ. ด้วยหรือเปล่า ?

คะ “เพื่อนบุคลากร” ขอทำความเข้าใจ
ในเรื่องของแฟ้มประวัติ ดังนี้ นะคะ.....

สำหรับคำถามที่ว่า ใครเป็นผู้ทำ
แฟ้ม ประวัติ ? นั้น ขอตอบว่า ผู้จัดทำแฟ้มประวัติ

ก็คือ ส่วนราชการเจ้าสังกัดที่เป็นผู้สั่งบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการ ผู้นั้นนั่นเอง ยกตัวอย่าง เช่น หากกรมเป็นผู้สั่งบรรจุ กรม นั้นแหละที่เป็นผู้จัดทำแฟ้มประวัติ หากออกคำสั่งบรรจุโดยจังหวัด จังหวัด ก็ต้องเป็นผู้จัดทำ

จัดทำแฟ้มประวัติก็แฟ้ม ? แล้วเก็บไว้ที่ไหน ? ต้องส่งให้ สำนักงาน ก.พ. หรือเปล่า ? ก็ขอตอบรวมๆ กันว่า ทำแฟ้มประวัติเพียง ๑ แฟ้มเท่านั้น เมื่อทำเรียบร้อยแล้วก็ส่งไปเก็บที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดระดับกรม แม้ว่าจังหวัดเป็นผู้ทำแฟ้มประวัติ ก็ต้องส่งไปเก็บที่กรม เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้ดูตัวอย่างต่อไปนี้ค่ะ...

“นางสาวยอดหญิงได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยจังหวัดยะลาเป็นผู้สั่งบรรจุ กรณีเช่นนี้ จังหวัดยะลาจะต้องจัดทำแฟ้มประวัติของนางสาวยอดหญิง ๑ แฟ้ม แล้วส่งไปเก็บที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข”

ถามว่า ต้องส่งให้สำนักงาน ก.พ. หรือเปล่า ?

ขออย่าว่า ไม่ต้องส่งให้สำนักงาน ก.พ. นะคะ เพราะหากส่วนราชการไหน ส่งมาให้สำนักงาน ก.พ. ก็จะต้องส่งคืนกลับไป ซึ่งจะทำให้ต้องเสียเวลาดูด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย

หากข้าราชการผู้ใดได้โอนไปส่วนราชการอื่น ก็ให้ส่งแฟ้มประวัติของข้าราชการผู้นั้น ไปยังหน่วยงานใหม่ ขออย่าว่า ส่งไปอย่างเป็นทางการอย่าให้เจ้าของประวัติเป็นผู้ถือไปเองเด็ดขาด เพื่อความปลอดภัยค่ะ.....

☞ ตัวอย่างที่ ๖ “รูปถ่าย”

หลายๆ ครั้งจะมีผู้สงสัยถามมาว่า “ก.พ. ๗” แต่ฉบับจะต้องติดรูปถ่ายของข้าราชการเจ้าของประวัติ หรือไม่”

ขออย่าเลยนะค่ะว่า... ไม่ต้องติดรูปถ่ายของข้าราชการ ลงบน ก.พ. ๗

เท่าที่ผ่านมา “เพื่อนบุคลากร” พบว่ามีหลายส่วนราชการเช่นกันที่ยังคงติดรูปถ่ายของข้าราชการลงบน ก.พ. ๗ นอกจากข้าราชการต้องสิ้นเปลืองเงินทองในการถ่ายรูปโดยไม่จำเป็นแล้ว ยังทำให้เสียเวลาของส่วนราชการในการติดรูปถ่ายลงบน ก.พ. ๗ อีกด้วย

สำนักงาน ก.พ. เอง เมื่อได้รับ ก.พ. ๗ ที่ติดรูปถ่ายก็ต้องเสียเวลาในการดึงรูปถ่ายดังกล่าวออกจาก ก.พ. ๗ ก่อนที่จะนำ ก.พ. ๗ ไปเก็บเข้าตู้

มาถึงตอนนี้ คงจะทำให้เพื่อนๆ ประหยัดทั้งเงินและเวลาได้ไม่มากก็น้อยนะค่ะ...

จากตัวอย่างข้างต้น คงไขข้อข้องใจหลายๆ ประการที่เพื่อนบุคลากรหลายคนสงสัยมานานให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ต่อแต่นี้ไปการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ก็ไม่ยุ่งยากอย่างที่หลายคนคิด แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า.....สวัสดิ์ค่ะ

ท้อใจเสีย

เทอร์โบ...

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.....และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.....ที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภาในขณะนี้

เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการ

คงจำได้ว่า “เทอร์โบ” ย้ำอยู่เสมอว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการปฏิรูประบบราชการ คือการมุ่ง
ประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น ก็มีจุดมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน
แต่ก็เป็นประโยชน์ในมุมกว้าง เพราะได้รวบรวมงานอย่างเดียวกันมาไว้ในกระทรวง ทบวง กรม
เดียวกัน

ประชาชนที่ติดต่องานหนึ่งงานใด ก็ตรงไปที่ส่วนราชการที่รับผิดชอบนั้นโดยตรง

ไม่ต้องไปติดต่อกับหลายส่วนราชการเช่นแต่ก่อน

อย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้ก็ยังไม่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

เพราะหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง จะต้องปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ
ในการให้บริการแก่ประชาชน

ให้มีขั้นตอนที่น้อยที่สุด ใช้เวลาในการรอคอยน้อยที่สุด

สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

ที่จริงทางราชการได้แต่งตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงาน
ของรัฐ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๓๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐

ซึ่งได้กำหนดหลักการที่สำคัญในการปฏิบัตินิติราชการของหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการให้บริการ
ประชาชน

เพื่อให้ราชการเป็นระบบเปิด มีความโปร่งใส มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จไว้
ชัดเจน

เพื่อประชาชนผู้ไปขอรับบริการจากรัฐ จะสามารถทราบได้ว่าเรื่องที่ขอให้หน่วยงานของรัฐ
พิจารณาจะแล้วเสร็จเมื่อไร มีขั้นตอนอย่างไร และใช้เอกสารอะไร

ในขณะที่เดียวกัน ประชาชนก็จะสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ด้วย

ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องตรวจสอบ ทบทวนการปฏิบัติราชการและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน

ให้มีระบบการทำงานที่ชัดเจนและพัฒนาการทำงานให้มีความรวดเร็วในการให้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น

โดยหากการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนในเรื่องใด ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จในหนึ่งวันทำการ หน่วยงานนั้นก็ต้องออกระเบียบกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการและประกาศไว้ในที่เปิดเผย เพื่อประชาชนจะได้รับทราบ

ซึ่งหน่วยราชการหลายแห่งได้ออกระเบียบว่าด้วยขั้นตอนและระยะเวลาปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนขึ้น โดยออกระเบียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และปรับปรุงเรื่อยมา

หลายส่วนราชการได้ดำเนินการตามระเบียบนี้

โดยได้มีประกาศขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนไว้อย่างเปิดเผย

หลายส่วนราชการมีประกาศเช่นเดียวกัน แต่ไม่ติดให้ประชาชนทราบอย่างเปิดเผย

บางส่วนราชการไม่ปิดประกาศเหล่านี้ได้เลย

อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมเท่าที่สังเกตและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปสำหรับในกรุงเทพมหานคร หลายหน่วยงานได้ให้บริการที่ดีขึ้น

สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

แต่สิ่งที่น่าสนใจเป็นห่วงก็คือหน่วยงานในต่างจังหวัด

หลายหน่วยงานที่ข้าราชการยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรม เคยทำงานล่าช้าอย่างไรก็ยังทำอยู่อย่างนั้น เคยเรียกเก็บค่าน้ำร้อนน้ำชาอย่างไร ก็ยังคงเก็บอยู่

แต่วิธีการเรียกเก็บได้เปลี่ยนแปลงไปบ้าง

เช่น ไม่เรียกร้องตรงๆ แต่บอกกับประชาชนว่าแล้วแต่จะให้ ที่น่าละอายที่สุดก็เห็นจะเป็นค่าถ่ายเอกสาร ทั้งๆ ที่มีบริษัทมาตั้งเครื่องถ่ายเอกสารและเก็บค่าถ่ายเอกสารที่ตายตัว แต่เจ้าหน้าที่บางคน ก็จะไปถ่ายเอกสารให้เอง

ฟังดูก็ดูอยู่หรอก ที่ให้บริการประชาชนอย่างดียิ่ง

แต่ที่ไม่ดีมากๆ ก็คือรับเงินจากประชาชนไป ๑๐๐ บาทแล้วไม่มีการทอน

มีตัวอย่างหน่วยงานแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่จะเล่าสู่กันฟัง

หน่วยงานแห่งนี้เป็นผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้แก่ประชาชน

ในการขอใบอนุญาตนี้ประชาชนจะต้องกรอกแบบคำร้องตามที่หน่วยงานนี้กำหนด
เมื่อยื่นคำร้องได้ ๖ เดือนก็ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่าเขียนคำร้องไม่ถูกต้อง ขอให้แก้ไขคำร้อง

ใหม่

เมื่อแก้ไขแล้ว ก็ผ่านการพิจารณาที่โต๊ะแรก แล้วก็ไปติดค้างที่โต๊ะที่ ๒ อีก ๔ เดือน เจ้าหน้าที่
โต๊ะที่ ๒ ได้เรียกให้ไปแก้ไขแบบคำร้องให้ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

กว่าจะได้ใบอนุญาตก็ใช้เวลาไปปีกว่า

“เทอร์โบ” ก็ไม่เข้าใจว่าหน่วยงานนั้นทำไมถึงไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการ
เขียนใบคำร้องให้ถูกต้อง

และที่ยังไม่เข้าใจหนักไปกว่านั้นก็คือ ทำไมเจ้าหน้าที่โต๊ะแรก ยอมรับว่าเขียนใบคำร้องถูกต้องแล้ว
แต่เจ้าหน้าที่โต๊ะ ๒ จึงบอกว่าไม่ถูกต้อง

ถ้าเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานโดยตรงเขียนไม่ถูกต้องแล้ว จะให้ประชาชนเขียนคำร้องถูกต้องได้

อย่างไร

จึงทำให้ประชาชนคิดไปว่าการดำเนินการอย่างนี้ เพราะเจ้าหน้าที่หวังที่จะได้รับเงินจากผู้
ยื่นคำร้อง

แม้ว่า “เทอร์โบ” ไม่อยากจะเชื่อเช่นนั้น เพราะว่า “เทอร์โบ” เป็นข้าราชการ แต่เหตุการณ์
ทำนองนี้ไม่น่าจะมีเหตุผลอย่างอื่นประกอบ

ยิ่งได้ทราบเหตุการณ์ในต่างจังหวัดของส่วนราชการแห่งนี้ ยิ่งทำให้มีความเชื่อมากยิ่งขึ้น

เขาแล้วว่า หากประชาชนเขียนแบบคำร้องขอรับใบอนุญาตด้วยตนเอง

คำร้องนั้นจะได้รับการพิจารณาล่าช้ามาก เพราะติดปัญหาเขียนคำร้องไม่ถูกต้อง คำร้องไม่
สมบูรณ์ หรือ ฯลฯ

แต่หากเจ้าหน้าที่เป็นผู้เขียนให้ ซึ่งแน่นอนจะต้องจ่ายค่าเขียนแล้วละก็ คำร้องนั้นจะได้รับการ
ดูแลอย่างดี รวดเร็ว ฉับไว

จนกระทั่งเป็นที่เลื่องลือว่า หากจะยื่นคำร้องขอใบอนุญาตจากหน่วยงานนี้แล้ว

จะต้องให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้เขียนให้ โดยยอมจ่ายเงินในอัตราที่เหมาะสม

ฟังเรื่องนี้แล้วมันน่าละหießใจ หากประเทศเรายังดำเนินไปอยู่ในลักษณะนี้

ประเทศเราคงเจริญลงทุกๆ ปี

การปฏิรูปราชการ ไม่ได้ละเอียดในเรื่องนี้

เพราะในแผน ๕ แผนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ได้เน้นย้ำ เรื่องจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน

โดยใช้วิธีการหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการประชุมชี้แจง การสัมมนา

รวมทั้งใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น สารคดีโทรทัศน์ สารคดีวิทยุ โปสเตอร์ โบชัวร์ และแผ่นพับใน รูปแบบต่างๆ

โดยกระทำอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง

มีข้าราชการหลายคนที่ได้รับรู้รับทราบถึงการเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีเพียงข้าราชการส่วนน้อย ที่ยังไม่รู้หรือรู้หนาว และไม่สนใจว่าจะอะไรกำลังจะเกิดขึ้น

“เทอร์โบ” เรียกข้าราชการประเภทนี้ว่า “ไดโนเสาร์”

ซึ่งมีวิธีการที่จะกำจัดไดโนเสาร์ได้อย่างเดียวก็คือ ให้พ้นจากราชการไป

การที่จะทำให้การบริการประชาชนดีขึ้น นอกจากจะดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว

จะต้องมีการตรวจสอบอย่างจริงจังจากคณะบุคคลกลางหรือหน่วยงานกลาง

หากพบหน่วยงานใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

หรือให้บริการประชาชนไม่ดี หรือเรียกเรื่องเงินทอง หรือสิ่งที่ไม่ควรจะได้จากประชาชน

ก็ให้ลงโทษสถานหนักเพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ข้าราชการผู้อื่นอีกต่อไป

นอกจากนั้นยังต้องประชาสัมพันธ์เรื่องการบริการประชาชนให้มากขึ้น

สายด่วน ๑๕๔๘ ของสำนักงาน ก.พ. ที่ให้ประชาชนร้องเรียนการบริการที่ไม่ดีของข้าราชการนั้น ควรจะติดป้ายประชาสัมพันธ์ไว้ที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะติดป้ายประกาศ “๑๕๔๘” ไว้ทุกหน่วยงานที่ให้บริการแก่ประชาชน เช่น สำนักงานที่ดิน สถานีตำรวจ และที่ว่าการเขต/อำเภอ เป็นต้น

เชื่อว่าประชาชนที่ขอรับบริการจะได้โทรศัพท์ทันทีที่ได้รับบริการไม่สะดุด

ข้าราชการที่ให้บริการ ณ จุดนั้น ก็จะต้องระวังตัว เพราะหากบริการไม่ดี ประชาชนก็มีช่องทางที่จะร้องเรียนได้ทันที

คงเป็นที่ยอมรับกันว่าในวงราชการมีข้าราชการที่ดีมากกว่าข้าราชการที่ไม่ดี

แต่ข้าราชการที่ไม่ดีเป็นผู้ทำลายและทำให้ข้าราชการที่ดีเดือดร้อน

ข้าราชการที่ดี จึงมาร่วมมือกันเกิด

แยกข้าราชการที่ไม่ดีออกมาจากหมู่คนดี โดยการไม่คบหาสมาคม ไม่เกี่ยวข้อง ไม่พูดคุยและ ไม่สูงส่งด้วย

แล้วช่วยกันส่งสายตาที่เหยียดหยามไปยังข้าราชการที่ไม่ดีเหล่านั้น

หากเขากลับลัวได้ ก็จงโอบอุ้มและให้อภัยเขา และรับเข้ามาเป็นพวกใหม่

ที่สำคัญที่สุด เห็นเขาหาเงินได้ง่ายๆ ได้เยอะๆ อย่าถือเป็นตัวอย่างและทำแบบเขาก็แล้วกัน

๐๐๐๐๐

รู้ศัพท์รู้แสง

นางกิดใจ

Big

สำนวนที่มีคำว่า **big** เข้าไปเกี่ยวข้อง ก็มีเป็นจำนวนไม่น้อย โดยฉบับนี้จะขอเริ่มจาก **big hearted** ซึ่งหมายถึงผู้มีใจกว้างขวาง มีเมตตากรุณา

She never refuses to assist the poor. How **big hearted** person she is!

big money หมายถึง เงินจำนวนมากสำหรับหัวข้อสนทนาขณะนั้น เช่น การหาเงินลงทุนสักก้อน ที่เป็นก้อนใหญ่

Malee needs **a big money** to operate her new salon at Suriwong Rd.

After school, Thawee makes **a big money** by being a tour guide.

ส่วนสำนวน **big mouth** หรือ **to have a big mouth** หมายถึง คนปากสว่าง เอาเรื่องที่ควรเก็บเป็นความลับไปพูดกับคนอื่น ตัวอย่างประโยค เช่น

Ratree has **a big mouth**. She always talks about people's personal life in the public.

His **big mouth** make us to be caught.

ถ้าเป็นผู้ที่ **big name** แปลว่า คนที่มีชื่อเสียง ที่ประสบความสำเร็จจากหน้าที่การงาน

After succeeding in improving the company services, Suda has become **big name**.

Bill has got **a big name** for inventing modern farming tools.

และสุดท้าย **big noise** เป็นสำนวนพูด หมายถึง ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ระดับสูง มีความสำคัญสำหรับองค์กรนั้น ตัวอย่างเช่น

Even though her father is **a big noise** in the company, as other staff, she has to work hard to be promoted.

ที่มา : ดัดแปลงจาก "office talk" in The Nation, March, 14, 2002.

อาหารก่อนทำผิด

เอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์*

อาหารก่อนทำผิด

สังจากร้อน ร้อน ร้อนผ่านไป สายฝนก็หลังไหล
ลงมานึกบ้าง เบบ้าง สลับกันไป จนเกิดน้ำท่วม
ในบางพื้นที่...เฮ้อ...ฝนที่ตกลงมาจากฟากฟ้าให้ทั้งรอยยิ้ม
และน้ำตาครี...ขึ้นอยู่กับผู้นั้นประกอบอาชีพใดกัน...ระยะนี้
ชาวบ้านชาวช่องคงจะสุขใจสบายปากกับท้อง เพราะผลไม้ของ
โปรดมีราคาเบากระเป๋ามากเหลือเกินครี...มังคุด โลละ: ๑๕ บาท
เงาะ: โลละ: ๑๐ บาท ทุเรียนหอมทอง โลละ: ๒๐-๒๕
บาท...แต่ชาวสวนผลไม้ข้างต้นสิครี...มีแต่น้ำตาตกทั้งในอก
และที่ล้นออกมา เพราะราคามันตกจนไม่คุ้มยาฆ่าแมลงกับ
ปุ๋ยครี...เสร้าน...หันมาดูเรื่องชีวิตของข้าราชการดีกว่า
ครี...จวนนี้เป็นเรื่องปลอมเอกสารในรูปแบบต่างๆ สัก ๔-๕
เรื่อง ตามด้วยเรื่องแจ้งความเท็จ แบบที่เราชอบทำกันเมื่อมี
เอกสารหาย เพื่อจะได้นำใบแจ้งความไปเป็นหลักฐานแสดงต่อ
เจ้าหน้าที่...เอาเลยครี เชิญตามไปดูได้เลยครี

* นิตกร ๙ ซช สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

ทำบัตรประชาชน

ณ

ที่ว่า การอำเภอแห่งหนึ่ง นายแจ้ง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชน คิดรวยทางลัด โดยปลอมลายมือชื่อของนายจืด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนลงในช่องผู้รับคำขอมมีบัตรประจำตัวประชาชน (แบบ บ.ป.๒) เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับนายเจียง โดยมีชอบ การกระทำของนายแจ้งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก... มีฝีมือทางเลียนแบบลายมือชื่อของคนอื่น แล้วคิดหากินแบบนี้ก็ควรรับกรรมตามที่ตนเองได้กระทำไว้ ก็จะเป็นการสาสมกับการกระทำครับ... จำเอาไว้วันะครับ... มีวิชาความรู้อยู่กับตัว ให้เลือกใช้ให้ถูกต้องด้วยนะครับ...

เบิกน้ำมัน

น

ายใส แม้จะไม่มีรถยนต์ที่ใช้น้ำมันเบนซินก็ตาม แต่นายใสก็ได้ปลอมลายมือชื่อของนายสุก ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานแห่งหนึ่งส่งใบเบิกน้ำมันเบนซินที่ตัวเองจัดทำขึ้น แล้วนำใบเบิกน้ำมันดังกล่าวไปเบิกน้ำมันจากปั้มน้ำมันตรากระต่ายบิน รวม ๕ ครั้ง จำนวน ๒,๐๐๐ ลิตร คิดเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายใสก็นำน้ำมันจำนวนดังกล่าวไปขาย และนำเงินที่ได้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว การกระทำของนายใสเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก... แม้จะไม่มีรถยนต์ขับซึ่ก็ตาม น้ำมันเบนซินก็ยังนำไปทำประโยชน์ได้ ดังเช่นกรณีนี้ครับ...

เบิกทำไรดิ้นะ

คำรักษาพยาบาล

น

ายโลก มีมารดาที่ไม่ได้เจ็บป่วย แต่ นายโลกต้องการใช้เงิน จึงได้ปลอม ใบเสร็จรับเงินของโรงพยาบาลของทางราชการแห่งหนึ่ง ที่ออกในชื่อของมารดา แล้วนายโลกได้นำใบเสร็จรับเงินดังกล่าวไปเป็นหลักฐานเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการ เป็นเงินเกือบ ๔,๐๐๐ บาท ส่วนราชการหลงเชื่อและจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ นายโลก ภายหลังมีผู้หวังดีร้องเรียนต่อทางราชการ และผลการตรวจสอบพบว่าเป็นความจริง จึงได้แจ้งความดำเนินคดีอาญากับนายโลก เป็นเหตุให้นายโลกหลบหนีไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก การกระทำของนายโลกเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก... นี่ก็เป็นอีกตัวอย่าง อย่างนี้กว่าทางราชการจะนิ่งเฉยนะครับ... อีกประการหนึ่งเรื่องความผิดวินัยไม่มีอายุความ เหมือนกับคดีอาญา... ตรวจสอบความผิดเมื่อใดหากยังอยู่ในราชการก็ต้องรับผิดในผลของการกระทำนั้น...

โกงสหกรณ์

น

ายหล่อ เป็นข้าราชการรู้จักกับ นางสาวล่า ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ได้ร่วมมือกันปลอมแปลงแก้ไขใบคำขอกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ที่ขอกู้เงินรายละ ๒๐,๐๐๐ บาท เพิ่มเป็น ๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐ ราย รวมเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และแก้ไขใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นตามส่วนเงินกู้ให้สูงขึ้นจากรายละ ๑๐๐ บาท เป็น ๒,๐๐๐ บาท รวม ๑๐ ราย เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งหมด ๕๒๐,๐๐๐ บาท แล้วนำเงินจำนวนดังกล่าวทั้งสองยอดไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว การกระทำของนายหล่อเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก... ความหล่อของชายหนุ่มก็เป็นประโยชน์เหมือนกันนะ แต่กรณีนี้ใช้ในทางที่ไม่ค่อยดี จึงเกิดผลเช่นนี้แหละนะ

ปลอมหมายปล่อย

ค

ศาลมีอำนาจในการออกหมายปล่อยตัวผู้ต้องขัง นายแหลมมีหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานการปล่อยตัวผู้ต้องขังของเรือนจำแห่งหนึ่งได้สมคบกับเจ้าหน้าที่ของเรือนจำอีกแห่งปลอมหมายปล่อยตัวผู้ต้องขังของศาลอาญา และหนังสือราชการของเรือนจำที่นายเหลวสังกัดอยู่ แล้วใช้หนังสือดังกล่าวนำส่งหมายปล่อยปลอมไปยังเรือนจำที่นายแหลมอยู่เพื่อปล่อยตัวนายเหลวหาย ผู้ต้องขังคดีค้ายาเสพติด ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกตลอดชีวิต คดีอยู่ระหว่างอุทธรณ์ ให้พ้นไปจากเรือนจำจนเป็นผลสำเร็จ การกระทำของนายแหลมและนายเหลวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออกทั้งสองราย...ผู้มีหน้าที่จับก็จับกันไป แต่ผู้มีหน้าที่ดูแลและควบคุมกลับมาหาวิธีการปล่อยตัวโดยไม่ชอบเช่นนี้...ก็สมควรได้รับโทษให้สาสมกับการกระทำของตนครับ...

แจ้งความเท็จ

น

นางเทวีศรี ได้นำโทรศัพท์ไปจำหน่ายที่โรงรับจำนำเจียบสุน เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท แล้วนำตัวจำนำดังกล่าวไปมอบให้กับนางศรีสม หลังจากนั้นนางเทวีศรีได้ไปแจ้งความต่อตำรวจว่า ได้ทำตัวจำนำโทรศัพท์ ๑ เครื่องสูญหายไป เพื่อจะได้นำไปเป็นหลักฐานในการขอไถ่โทรศัพท์คืน ทั้ง ๆ ที่ตัวจำนำมิได้สูญหายแต่อย่างใด การกระทำของนางเทวีศรีทำให้นางศรีสมได้รับความเสียหาย และได้มีการแจ้งความให้ดำเนินคดีอาญาด้วย ผลคดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกมีกำหนด ๑ เดือน ไล่ออกให้กึ่งหนึ่ง คงเหลือโทษจำคุก ๑๕ วัน โทษจำคุกให้เปลี่ยนเป็นกักขังแทน การกระทำของนางเทวีศรีเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน... ก็เห็นแล้วนะครับ คนที่ไม่ซื่อสัตย์ก็จะได้รับผลกระทบที่ตนเองก่อไว้เหมือนกัน สุดแต่ว่ากรรมนั้นหนักหรือเบาครับ... แล้วใครเป็นผู้ซั่งนำหนักกรรมละครับ..

สื่อสารเรื่องการสอบ

เส้นทางสู่อาชีพรับราชการ

หมวดที่ USSIM

สื่อสารเรื่องการสอบฉบับนี้จะขอแนะนำ เส้นทางสู่อาชีพรับราชการอีกช่องทางหนึ่ง หลังจากที่ได้เคยนำเสนอเส้นทางสู่การเข้ารับราชการ โดยวิธีการสอบแข่งขัน และการคัดเลือกมาแล้ว

เส้นทางสู่อาชีพรับราชการอีกช่องทางหนึ่งที่จะกล่าวถึงก็คือ การรับทุนการศึกษาจากหน่วยงานของรัฐ และกลับมาปฏิบัติงานในราชการ ตามเงื่อนไขของทุนที่ได้รับ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องทุนการศึกษาเป็นบทบาทด้านหนึ่งของสำนักงาน ก.พ. ที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการ ซึ่งเป็นการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการตามโครงการ เตรียมกำลังคนภาคราชการเพื่ออนาคต การดำเนินการดังกล่าวเป็นบทบาทสำคัญบทบาทหนึ่งของสำนักงาน ก.พ. ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาตรา ๑๒ (๘) โดยกำหนดให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการเกี่ยวกับทุนของรัฐบาล เพื่อสนองความต้องการของกำลังคนของกระทรวง ทบวง กรม ฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรรผู้รับทุนของรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้ว เข้ารับราชการในส่วนราชการต่างๆ ตามนโยบายและระเบียบที่ ก.พ. กำหนด การดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษาดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการเพื่อ

สรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการ และเป็นช่องทางสำหรับผู้ที่ต้องการเข้ารับราชการให้มีโอกาสเข้ารับราชการได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

ปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ทุนที่ต้องสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาล และทุนที่ใช้วิธีการคัดเลือกเพื่อรับทุนรัฐบาล โดยทุนการศึกษาทั้งสองประเภทนี้เป็นทุนการศึกษาที่ให้ผู้รับทุนไปศึกษา ณ ต่างประเทศทั้งสิ้น

ทุนประเภทที่ ๑ เป็นทุนสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาล นั้น แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑.๑ ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

ทุนสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ ทุนรัฐบาล ผู้สมัครจะต้องมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี และได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ต้องใช้ทุนเป็น ๒ เท่า โดยรับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. กำหนด

ทุนสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๒๐ ปี

☐ ทุนเล่าเรียนหลวง เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องกลับมาปฏิบัติงานในประเทศไทยเป็นระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาในการรับทุน

☐ ทุนไทยพัฒน์ เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องกลับมารับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. กำหนด

● เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เท่า ของระยะเวลาที่ได้รับทุน

☐ ทุนรัฐบาล เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องกลับมารับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. กำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เท่า ของระยะเวลาที่ได้รับทุน

๑.๒ ระดับปริญญา ได้แก่

☐ ทุนรัฐบาลตามความต้องการของกระทรวง ทบวง กรม ฝ่ายพลเรือน แบ่งเป็น ๒ ประเภท

● ๑. ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือ โท-เอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ แต่ถ้าจบการศึกษาในสาขาทางวิทยาศาสตร์ต้องได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

๒. ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๔๐ ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

ผู้ได้รับทุนนี้เมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องกลับมารับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. กำหนด

● ทุนประเภทที่ ๒ เป็นทุนที่ต้องรับการคัดเลือกเพื่อรับทุนรัฐบาล ได้แก่

๒.๑ ทุนพัฒนาข้าราชการ

☐ ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๔๐ ปี ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

☐ ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท-เอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

☐ ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๔๐ ปี ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๒.๒ ทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษาของคนพิการ เป็นทุนที่เพิ่งมีขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นปีแรก

๒.๓ ทุนสำหรับผู้ที่มีสถานศึกษาตอบรับหรือกำลังศึกษาในต่างประเทศ

☐ ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือปริญญาโท-เอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี

☐ ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ผู้สมัครต้องมีอายุไม่เกิน ๔๐ ปี

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะต้องกลับมารับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. กำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เท่าของระยะเวลาที่ได้รับทุน

● ผู้ที่สนใจทุนการศึกษาประเภทต่างๆ หรือผู้ที่มีลูก มีหลาน ที่มีผลการเรียนดีและรักอาชีพรับราชการ สามารถติดตามข่าวสารการเปิดรับสมัครเพื่อรับทุนรัฐบาลได้จากประกาศของสำนักงาน ก.พ. ทาง website ของสำนักงาน ก.พ. www.ocsc.go.th หรือติดต่อสอบถามได้ที่ ศูนย์การสรรหาและเลือกสรร สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

จากที่ได้เคยกล่าวถึง บทบาทของสำนักงาน ก.พ. เรื่องการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการจากบุคคลทั่วไป และการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการตามโครงการเตรียมกำลังคนภาคราชการเพื่ออนาคต ดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าช่องทางที่สำนักงาน ก.พ. เปิดไว้เป็นโอกาสสำหรับบุคคลที่มีความประสงค์จะรับราชการ มีอยู่ถึง ๓ ช่องทาง คือ การสมัครเข้าสอบแข่งขัน สมัครเข้ารับการคัดเลือก และจากการได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อในประเภทต่างๆ ดังที่กล่าวและกลับมารับราชการ ดังนั้น ผู้ที่สนใจอยากเข้ารับราชการก็สามารถเลือกช่องทางที่เหมาะสมสำหรับตัวเองได้...นะคะ

ธงชัย เจษฎาชีวิน

ตามที่ท่านสมาชิกวารสารข้าราชการ ได้สอบถามปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย แก่ข้าราชการรวม ๓ ประการนั้น

ขอเรียนให้ความเห็น ดังนี้

๑. การที่ผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการทางวินัยใดๆ เลย กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่พูดจา ดูหมิ่น เหยียดหยามเพื่อนข้าราชการในเวลา ปฏิบัติราชการ จนถูกศาลพิพากษาลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ฐานดูหมิ่นซึ่งหน้า ทำได้ หรือไม่ และผู้บังคับบัญชาจะมีความผิด หรือไม่นั้น

ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๙ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่.....และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัย” และวรรคเจ็ดยังได้บัญญัติอีกว่า “ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมาย กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะดำเนิน

การทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อได้ทราบ กรณีกระทำผิดและพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลตาม ที่มีการกล่าวหา หากผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเว้นไม่ ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการทางวินัยโดยไม่ สุจริต กรณีก็ถือได้ว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิด วินัยด้วย

๒. ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ต้องโทษทางอาญา ในลักษณะเช่นนี้ จะมีสิทธิ์เลื่อนขั้นเงินเดือน หรือไม่ และถ้าผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องราวแล้ว ปกปิดไว้และขอเลื่อนขั้นเงินเดือนจะมีความผิด หรือไม่นั้น

ขอเรียนว่า กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ข้อ ๖ (๒) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับการพิจารณา เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีหนึ่งขั้นไว้ว่า “ในรอบปี ที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน ต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญา ให้ลงโทษ ในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีโทษความผิด

นิติกร ๘ สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามกรณีนี้ ปรากฏว่า ศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ในความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้า อันเป็นความผิดลหุโทษ กรณีจึงไม่ต้องห้ามตามข้อ ๖ (๒) ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับการถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษ

๓. ตามที่ท่านต้องการทราบว่า กรณีความผิดเล็กน้อยได้แก่ ความผิดลักษณะหรือประเภทใดนั้น

ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๓ ได้บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์.....แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน...” แต่กฎหมายมิได้อธิบายว่า การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย ดังนั้น การใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาจึงต้องเทียบเคียงจากแนวทางการลงโทษที่ ก.พ.ได้เคยตอบรับทราบการลงโทษ

ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้เขียนข้อความลงในหนังสือพิมพ์พาดพิงถึงผู้บริหารโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษปรับ ๕๐๐ บาท ฐานดูหมิ่นผู้อื่นด้วยการโฆษณา ถูกลงโทษภาคทัณฑ์

(๒) เจ้าหน้าที่ตรวจสรรพสามิต ๕ และสายตรวจสรรพสามิต ๒ กองตรวจ กรมสรรพสามิต ได้ทะเลาะวิวาทกับราษฎรซึ่งแม้ข้อเท็จจริงจะเป็นที่ยึดตามคำพิพากษาของศาลทหาร กรุงเทพฯ (ศาลอาญา) ว่าสาเหตุแห่งการทำร้ายร่างกายกันเกิดจากโทสะจริต ซึ่งราษฎรมีส่วนสานก่อด้วยก็ตาม แต่การที่ข้าราชการไปเกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกับราษฎร ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวเป็นการกระทำการซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนถูกลงโทษภาคทัณฑ์

สำหรับคอลัมน์ กฎ ระเบียบ และเรื่องที่น่ารู้ ขอเสนอเรื่องต่างๆ ดังนี้

การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดทำ

Website และ Webpage

ด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารมีบทบาทในการดำเนินงานของส่วนราชการเป็นอย่างมาก การจัดทำ Website หรือ Webpage ของส่วนราชการ เป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่งานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้หน่วยงานอื่นและสาธารณชนที่สนใจ เข้ามาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของทางราชการ รวมทั้งช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงินจากคลังของส่วนราชการที่ต้องการเผยแพร่งาน โดยการจัดทำ Website หรือ Webpage จึงเห็นสมควรอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดทำ Website และ Webpage ได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะพิจารณาตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัดเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามรายการดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ Website และ Webpage รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

ค่าเรียบเรียงบท
ค่าตรวจบท ค่าพิมพ์ต้นฉบับด้วยคอมพิวเตอร์ ค่าถ่ายภาพ หรือค่าภาพถ่าย ค่าออกแบบกราฟฟิค ค่าบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งมีราคาต่อหน่วยต่อชุดรวมกันไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท สำหรับ ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ Website และ Webpage ซึ่งมีราคาต่อหน่วยต่อชุดรวมกันเกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

๒. ค่าเช่าพื้นที่ Website ค่าธรรมเนียมชื่อโดเมน ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในอัตราเท่าที่จ่ายจริง ตามที่หน่วยงานผู้ให้บริการเรียกเก็บ กรณีส่วนราชการดำเนินการเอง การจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวให้แก่ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยได้แจ้งเวียนให้ทราบและถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๗/ว.๑๓๙ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

การขอมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกเงินค่าลงทะเบียน

ด้วยปรากฏว่ามีหน่วยงานเอกชน เช่น สมาคม ชมรมต่างๆ ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังให้ข้าราชการที่เข้าร่วมอบรมประชุม สัมมนา เบิกค่าลงทะเบียนเป็นจำนวนมาก ทั้งๆ ที่สามารถเบิกค่าลงทะเบียนได้ตามระเบียบหรือหนังสือสั่งการของกระทรวงการคลังที่เวียนแจ้งให้ทราบแล้ว สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากส่วนราชการหลายแห่งไม่มั่นใจที่จะให้ข้าราชการเบิกค่าลงทะเบียน ถ้าไม่มีหนังสืออนุมัติจากกระทรวงการคลัง เพราะเกรงว่าจะมีปัญหาในการเบิกจ่าย

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวและเพื่อให้การเบิกค่าลงทะเบียนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ต้องรอการพิจารณาจากกระทรวงการคลัง จึงเห็นสมควรเวียนขอมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าลงทะเบียนตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. การฝึกอบรมที่ส่วนราชการ องค์กรอิสระ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือร่วมกันจัด หรือการฝึกอบรมที่เอกชนจัดหรือร่วมกับส่วนราชการ

องค์กรอิสระ หรือรัฐวิสาหกิจจัด ซึ่งหน่วยงานผู้จัดรับรองว่ามีเอกชนเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าจำนวน ๓ ใน ๔ ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดสามารถเบิกค่าลงทะเบียนได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดเรียกเก็บตามนัยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๑ (๑) และ (๒)* ทั้งนี้ ค่าลงทะเบียนจะต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม** และการเบิกจ่ายต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และอัตราตามระเบียบดังกล่าวด้วย

กรณีที ค่าลงทะเบียนได้รวมค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะแล้ว ให้งดเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการแล้วแต่กรณี

๒. การฝึกอบรมที่เอกชนจัดหรือจัดร่วมกับส่วนราชการ องค์กรอิสระ หรือรัฐวิสาหกิจ และมีเอกชนเข้ารับการฝึกอบรมไม่ถึง ๓ ใน ๔ ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดสามารถเบิกค่าลงทะเบียนได้ตามหลักเกณฑ์ และอัตราตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค.๐๕๒๖.๕/ว ๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๙ เรื่องค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการไม่เกินคนละวันละ ดังนี้

๒.๑	การฝึกอบรมในสถานที่ของผู้จัด หรือสถานที่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	
	ค่าลงทะเบียนรวมค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๓๐๐ บาท
	ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๔๕๐ บาท
๒.๒	การฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน	
	ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๔๐๐ บาท
	ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐๐ บาท

๓. การเบิกค่าลงทะเบียนในการฝึกอบรม
นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้ขอทำความ
ตกลงกับกระทรวงการคลัง

โดยได้แจ้งเวียนให้ทราบและถือปฏิบัติ
ต่อไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๕๒๖.๗/
ว ๓๘๖๘๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

* ข้อ ๒๑ ค่าใช้จ่ายเป็นค่าลงทะเบียน
ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายทำนองเดียวกันที่
เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้
เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัด
เรียกเก็บสำหรับการฝึกอบรม ดังนี้

(๑) การฝึกอบรมที่ ส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจจัดหรือร่วมกันจัด

(๒) การฝึกอบรมที่เอกชนจัดหรือ
ร่วมกับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งหน่วยงาน
ผู้จัดรับรองว่าเอกชนเข้ารับการฝึกอบรม ไม่น้อย
กว่าจำนวน ๓ ใน ๔ ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึก
อบรมทั้งหมด

กรณีที่ค่าลงทะเบียนตามวรรคแรกได้
รวมค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะแล้ว
ให้งดเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรม
ตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป
ราชการ แล้วแต่กรณี

** ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม

- (๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และ
การตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม
- (๒) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด-ปิด การ
ฝึกอบรม
- (๓) ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์
- (๔) ค่าพิมพ์และเขียนใบประกาศ
นียบัตร
- (๕) ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งตีพิมพ์
- (๖) ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร
- (๗) ค่าเช่าอุปกรณ์ต่างๆ ในการ
ฝึกอบรม
- (๘) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการ
จัดฝึกอบรม
- (๙) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- (๑๐) ค่าสมนาคุณวิทยากร
- (๑๑) ค่าอาหาร
- (๑๒) ค่าเช่าที่พัก
- (๑๓) ค่ายานพาหนะ

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีความ

ตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๒๖.๗/ว ๓๑ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ แจ้งว่า กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และค่าใช้จ่ายตามคำพิพากษานั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในลักษณะดังกล่าว ให้ครอบคลุมถึงลักษณะอื่นด้วย จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลังที่อ้างถึงและอนุมัติให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่จะพิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่อไปนี้ได้เท่าที่จ่ายจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมความ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี รวมทั้งค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและค่าพาหนะของพยานในคดีแพ่ง คดีปกครองและการบังคับคดี ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้ง

๒. กรณีส่วนราชการและคู่กรณีตกลงเสนอข้อพิพาททางแพ่งให้อนุญาตโตตุลาการชี้ขาด

๒.๑ ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการและค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ

หรือผู้ชี้ขาดเป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาอนุญาตโตตุลาการ กรณีไม่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาตโตตุลาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด กรณีได้กำหนดหรือไม่ได้กำหนดค่าใช้จ่ายข้างต้นไว้ในคำชี้ขาด ค่าใช้จ่ายข้างต้นให้เป็นไปตามที่ศาลที่มีเขตอำนาจมีคำสั่งไว้

๒.๒ ค่าเสียหายและดอกเบี้ยเป็นไปตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด หากส่วนราชการพิจารณาแล้วว่า คำชี้ขาดนั้นไม่มีข้อที่สามารถโต้แย้งได้หรือเป็นไปตามที่ศาล ที่มีเขตอำนาจพิพากษาตามคำชี้ขาด การเบิกจ่ายเงินดังกล่าว ให้เบิกจ่ายให้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำชี้ขาดหรือคำพิพากษา

๓. ค่าใช้จ่ายตามคำพิพากษาศาล กรณีคำพิพากษาศาลถึงที่สุดให้ส่วนราชการชำระค่าฤชาธรรมเนียม ค่าทนายความและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย ให้เบิกจ่ายเงินดังกล่าวได้ตามคำพิพากษาของศาลให้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำพิพากษา

๔. การเบิกจ่ายเงินข้างต้นให้ส่วนราชการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

โดยแจ้งเวียนให้ทราบ และถือปฏิบัติต่อไป ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๕.๔/ว ๒๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๕

อินไซด์ราชการ

ตอน พลังสตรี : สรรค์โลกจนอำไพ

’นวลชีพ

หญิงคือนุชย์
แรงหญิงก็แรงงาน

พลังสุดมหัศจรรย์
สรรคโลกจนอำไพ

ขออนุญาตนำบทวีนี้อันเป็นบทนำ เพื่อสตรีเพศ จะได้พร้อมใจกันลุกขึ้นมาประกาศคุณค่าอันยิ่งใหญ่แห่งตนเอง เพศแม่ พลังสตรี : สรรค์โลกจนอำไพ และได้ทราบนิยามของผู้หญิงว่าคืออะไร ผู้หญิงเป็นอะไรได้หลายๆ อย่าง ที่น่าทึ่ง เป็นเพศที่อ่อนโยน อ่อนหวาน อยู่ในตัวเอง เป็นเพศที่สวยงาม น่าทะนุถนอม เป็นเพศที่มีเสน่ห์เย้ายวน ชวนหลงใหล เป็นเพศที่ถูกกดขี่ ช่มเหงรังแก เป็นเพศที่มีความเข้มแข็งอดทนสูง แต่ก็ยังเป็นเพศที่อาจชุกชอนควมร้ายกาจรุนแรงไว้ อย่างลึกล้ำเช่นกัน ผู้หญิงจึงเป็นความอ่อนไหวดูจไม่ต้องลม เป็นความเรีงว่าดูจนกน้อยบิ เป็นความแข็งแแกร่งดูจหินผา และเป็นความหฤโหดดูจอสรพิษ

หลายยุคหลายสมัยที่ผ่านมาผู้หญิงถูกจำกัดสิทธิ ถูกจำกัดความเป็นไปได้หลายๆ อย่าง ต้องพึ่งพิงชายในทางเศรษฐกิจและการดำรงชีวิต ถูกเลือกปฏิบัติ ไม่มีโอกาสเรียนรู้อะไรใหม่ๆ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าคิดไม่กล้าตัดสินใจ ต่อมาได้มีการปฏิบัติทางความคิด โดยการต่อสู้ของสตรีในเมืองซีกาโก สหรัฐอเมริกา และกลุ่มสตรีชาตริสังคมนิยม 18 ประเทศ ร่วมประชุมกันที่ประเทศเดนมาร์ก ได้กำหนดให้วันที่ 8 มีนาคม ทุกปีเป็นวันสตรีสากล และองค์การสหประชาชาติประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนประกาศให้มีปีสตรีสากลให้จัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ และการให้คำมั่นกับ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ และงานประชาสัมพันธ์ภายนอก สำนักงาน ก.พ.

ประชาคมโลก เพื่อสร้างโอกาสสู่เป้าหมายแห่งความเสมอภาค การพัฒนา และสันติภาพแก่สตรีทุกคนทั่วโลก ประเทศไทยได้เข้าร่วมในการประกาศเพื่อสตรี ได้จัดทำแผนพัฒนาสตรีและจัดตั้งองค์การถาวรเพื่อพัฒนาสตรีระดับชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังได้มีการประกาศสิทธิสตรีในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2540) จากวิวัฒนาการการพัฒนาสตรีเพื่อให้เกิดความสมดุลทางเพศต่างๆ คือ การพัฒนาศักยภาพของสตรี การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองสตรี การได้รับสิทธิความเสมอภาค การมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการ ทำให้ผู้หญิงเรียนรู้ตระหนักถึงคุณค่าของตน และมีความนับถือตนเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงทุกคนควรมีหรือรู้จักสร้างขึ้น มาเพื่อที่จะยืนหยัดอย่างเปี่ยมไปด้วยพลังในสังคม

และนี่คือที่มาของผู้หญิงเก่ง ผู้หญิงดีของสังคมไทยและสังคมโลกที่ประสบความสำเร็จสูงสุด และมีความสามารถอย่างยิ่ง ในการแสดงศักยภาพทางความคิดสติปัญญา ผสมกับพลังใจ พลังกาย ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถของผู้หญิงว่ามีความเป็นไปได้ไม่แพ้หรือเท่าเทียมชาย รวมทั้งเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคระหว่างเพศ และมิติหญิงชาย : ความแตกต่างในบทบาทความรับผิดชอบของผู้หญิงชายที่มีอิสระจากข้อจำกัดเรื่องเพศ ทำให้มีพลังสตรีที่ยิ่งใหญ่ มีผู้หญิงเก่งและดีมีคุณภาพมีคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ทุกระดับสาขา เช่น นักบริหารสตรีระดับสูงทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้นำชุมชน นางงามและนักกีฬา โดยเฉพาะในประเทศไทยยุคนี้ ยุคแห่งการปฏิรูป และยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้นำสตรีแทบทุกสาขาวิชาชีพ มีบทบาทสำคัญ ในการเร่งเร้าสนับสนุน ส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองพัฒนาถึงระดับทัดเทียมนานาชาติสู่มาตรฐานสากลก้าวทันกระแสโลก ไม่ว่าในภาคเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการเงินโดยตรง ต้องแข่งขันกันในเรื่องธุรกิจ ทั้งการบริหาร จัดการต่างๆ การผลิต การตลาด การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการเก็งกำไรขาดทุนแบบ

เห็นน้ำเห็นเนื้อเห็นหน้ หรือภาครัฐที่มีการปฏิรูประบบราชการขนานใหญ่ เพื่อเป็นฐานรากในการสร้างชาติ สร้างแผ่นดินให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง ตลอดจนเป็นที่เชิดหน้าชูตา ยอมรับยกย่องของชาวไทยและชาวโลกอย่างสมศักดิ์ศรี ทั้งนี้ มีการเคลื่อนไหวในภาคราชการเกี่ยวกับความเสมอภาค ระหว่างหญิงชาย ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมไทยและสังคมโลกสนใจและให้ความสำคัญ มีองค์กรรณานาชาติร่วมกันดูแล ภาคราชการตระหนักในความสำคัญนี้ จึงได้มีการผลักดันโดยผู้บริหารราชการพลเรือนดีเด่น นักวิชาชีพสตรีตัวอย่างภาครัฐ บุคคลดีเด่นด้านการพัฒนาสตรี ซึ่งเป็นสตรีตัวอย่างแห่งปี ได้บูรณาการเรื่องมิติหญิงชายหรือ Gender กระบวนการที่สร้างและหล่อหลอมแนวความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ผ่านการขัดเกลาทางสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความแตกต่างของบทบาทที่แตกต่างกัน เรื่องสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาค ในบริบทต่างๆ จนผ่านมติ ครม. และออกเป็นหนังสือเวียนให้ส่วนราชการได้ทราบและถือปฏิบัติ 2 ฉบับ คือ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0708.1/ว 7 ลงวันที่ 18 กันยายน 2543 เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายในการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0708/ว 3 ลงวันที่ 11 เมษายน 2545 เรื่อง การกำหนดคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชายและบทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

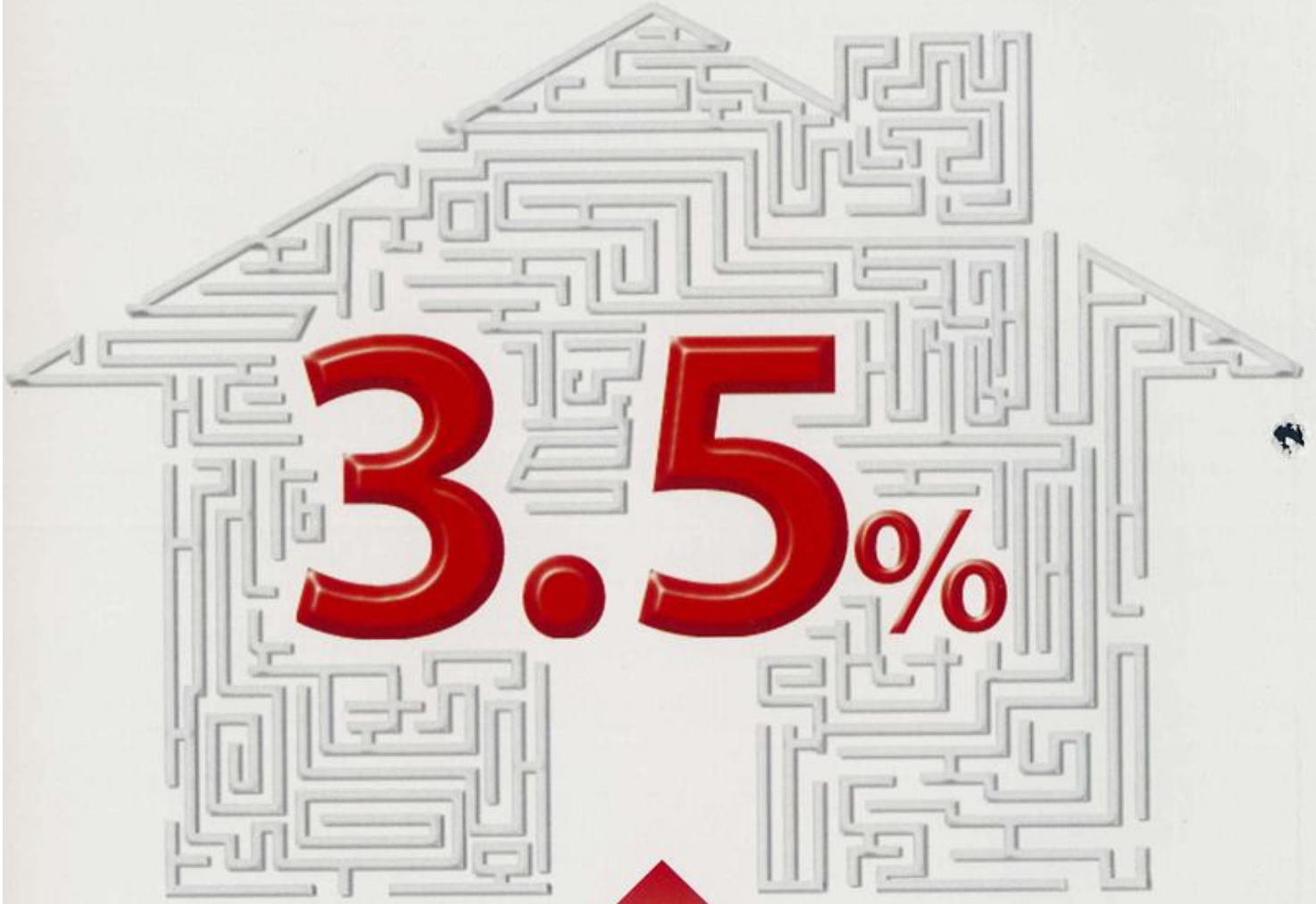
เบื้องหน้าเบื้องหลังของความสำเร็จต่างๆ นอกจากนักบริหารชายเป็นตัวเอื้อส่วนหนึ่งแล้ว ยังได้ความสดแปลกใหม่ของนักบริหารสตรีเป็นตัวช่วยอีกส่วนหนึ่ง จนเป็นที่ประจักษ์ว่ามิติหญิงชาย : สองเราเท่ากัน จะแตกต่างกันแต่สร้ระทางร่างกาย แต่ความรู้ความสามารถ และความมุ่งมั่น ในการทำงานไม่ได้แตกต่างกัน

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า :

มือก็ไกวตาบก็แกว่ง เป็นพลังสตรีที่ยิ่งใหญ่จ้า

ถ้าการมีบ้านสักหลังของคุณ

ต้องยุ่งยากขนาดนี้ ●

เราขอเสนอทางเข้าพิเศษ สำหรับคุณ

สินเชื่อเคหะอัตราดอกเบี้ยพิเศษ 3.5%

อัตราเงินกู้สำหรับซื้อบ้านใหม่/บ้านมือสอง/ปลูกสร้างบ้าน และ REFINANCE

ติดต่อสอบถามรายละเอียดที่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยาทุกสาขา และฝ่ายสินเชื่อรายย่อย โทร. 0 2296 4323-29, 0 2296 4640-60
หรือส่วนบริการลูกค้าสัมพันธ์ โทร. 0 2296 3000 www.krungsri.com

*ปี 1 คิดคงที่ 3.5% ปีที่ 2-3 คิด MLR -0.25% ต่อปี หลังจากนั้นคิด MI
ธนาคารขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
ปีกแห่งเป็นแก่นสาร บริการเป็นกันเอง